

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 1K-374

**VALSTYBĖS ĮMONĖS REGISTRŲ CENTRO
KAUNO FILIALAS**

Vinco Kudirkos g. 18 - 3, LT-03105 Vilnius, tel. (8 5) 268 8202, faks. (8 5) 268 8311, el. p. info@registracentras.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi juridinių asmenų registre, kodas 124110246

Filialo duomenys: Elzės Ožeškienės g.12, 44252 Kaunas, tel. (8 37) 42 4001, faks. (8 37) 42 4390, el. p. Kaunas@registracentras.lt,
filialo kodas 135040952

**KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO VERTINIMO ATASKAITA
Nr. ST/2015-53-11**

Vertinamas turtas ir jo adresas	Nekilnojamasis turtas, Kėdainių rajono savivaldybė
Vertinimo data	2015 08 01
Ataskaitos surašymo data	2015 01 01 – 2015 11 30
Turtą įvertino ir ataskaitą parengė	Valstybės įmonės Registrų centro Kauno filialas (jm. k. 135040953)
Turto vertintojai	Algimantas Bubliauskas Martynas Bukelis Konradas Augutis Ernestas Varanavičius

KAUNAS, 2015

TURINYS

1.	IVADAS	4
1.1.	Masinio vertinimo samprata	4
1.2.	Vertinimo atvejis ir panaudojimas	4
1.3.	Vertinamas turtas, jo buvimo vieta	6
1.4.	Užsakovas.....	6
1.5.	Vertintojas	6
1.6.	Vertinimo data.....	8
1.7.	Ataskaitos surašymo data	8
1.8.	Nekilnojamojo turto masinio vertinimo viešo svarstymo ir derinimo dokumentai.....	8
2.	NEKILNOJAMOJO TURTO IR JO RINKOS KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIOJE APIBŪDINIMAS	9
2.1.	Geografinis apibūdinimas, administracinis padalijimas, demografiniai ir ekonominiai duomenys	9
2.1.1.	Gyventojų skaičius	10
2.1.2.	Gyventojų migracija	10
2.1.3.	Lietuvos BVP ir vidutinė metinė infliacija.....	11
2.1.4.	Įmonės	11
2.1.5.	Nedarbo lygis.....	12
2.1.6.	Investicijos.....	13
2.2.	Statinių statistiniai duomenys.....	13
2.3.	Statistiniai rinkos duomenys	17
3.	NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS NUSTATYMO METODAI	18
4.	VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT LYGINAMUOJU METODU ..	20
4.1.	Metodinis masinio vertinimo modelio pagrindimas taikant lyginamąjį metodą.....	20
4.2.	Laiko pataisa	24
4.3.	Vietos įtakos įvertinimas	25
4.3.1.	Teorinis–metodinis vietos įtakos įvertinimo pagrindimas	25
4.3.2.	Zonų aprašymas	26
4.3.3.	Trumpas zonų suskirstymo praktinis paaiškinimas	27
4.4.	Rinkos duomenų ir vertinimo modelių statistinis įvertinimas, rinkos modeliavimo ir ekspertinio vertinimo būdai	28
4.4.1.	Statinių rodiklių apibūdinimas.....	28
4.4.2.	Pradinių rinkos duomenų statistiniai rodikliai.....	30
4.4.3.	Rinkos modeliavimas	31
4.4.4.	Eksperthinis vertinimas	31
4.5.	Statybos metų įtaka	31
5.	VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT PAJAMŲ METODU	32
5.1.	Masinio vertinimo modelio sudarymas taikant pajamų metodą.....	32
5.1.1.	Rinkos duomenų patikra	33
5.1.2.	Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, specifikacija.....	34
5.1.3.	Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, patikra	35
5.1.4.	Kėdainių rajono savivaldybės nuomos duomenų, vertinant pajamų metodu, statistiniai rodikliai.....	35
5.1.5.	Vertinamo nekilnojamojo turto grynujų pajamų nustatymas	36
5.1.6.	Kapitalizavimo normos nustatymas	37
5.2.	Žemės vertės įtakos koeficientas	39
6.	NEKILNOJAMOJO TURTO VERČIŲ SUVESTINĖ	41
7.	NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS APSKAIČIAVIMAS	43
7.1.	Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytais vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys, apskaičiavimo veiksmų eiliškumas ir pavyzdys.....	44

7.1.1. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas	45
7.1.2. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys	46
7.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytais vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys, apskaičiavimo veiksmų eiliškumas ir pavyzdys	48
7.2.1. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatyto vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas	48
7.2.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys	49
8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	53
9. LITERATŪROS SĀRAŠAS.....	54
10. PRIEDAI	56
10.1. Kėdainių sav. teritorijos nekilnojamojo turto verčių zonų žemėlapis	57
10.2. Užstatymo pastatais intensyvumo schema	58
10.3. Pastatų išsidėstymo pagal sienų medžiagą schema.....	59
10.4. Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu	60
10.5. Vertinimo modeliai pajamų metodu	82
10.6. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifo nustatymo	86
10.7. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene ataskaita.....	87
10.8. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene žurnalas	88
10.9. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų derinimo su savivaldybe ataskaita.....	89
10.10. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktos pastabos dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų	91

1. ĮVADAS

1.1. Masinio vertinimo samprata

VĮ Registrų centro vykdoma viešojo administravimo funkcija, – nekilnojamojo turto vertinimas masinio vertinimo būdu nustatant nekilnojamojo turto mokesčinė vertę ir vidutinę rinkos vertę, yra pavesta ir reglamentuota teisės aktuose. VĮ Registrų centras įgyvendinamas Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015-04-17 įsakymu Nr. 1R-103 patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro valdymo sričių 2015-2017 metų strateginio veiklos plano programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ priemonę „Masinio vertinimo būdu įvertinti žemės sklypus ir statinius, įregistruotus Nekilnojamojo turto registro duomenų bazėje, siekiant surinkti mokesčius, taip pat kitiems teisės aktų numatytiems tikslams“ (kodas 03-01-02) masinio vertinimo būdu nustatė statinių vidutines rinkos vertes, taip pat naujai įregistruotų statinių mokesčines vertes, parengė statinių masinio vertinimo dokumentus.

Nekilnojamojo turto masinis vertinimas – nekilnojamojo turto vertinimo būdas, kai per nustatytą laiką, taikant bendrą metodologiją ir automatizuotas Nekilnojamojo turto registro ir rinkos duomenų bazėse sukauptų duomenų analizės ir vertinimo technologijas, yra įvertinama panašių nekilnojamojo turto objektų grupė. Atlikus nekilnojamojo turto masinį vertinimą, parengiama bendra tam tikroje teritorijoje esančio nekilnojamojo turto vertinimo ataskaita, o kiekvieno nekilnojamojo turto vieneto ataskaita nerengiama (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 2 str. 9 d.). Masinis vertinimas, kurio rezultatas - vertės apskaičiavimo modelis (formulė), imituojantis paklausos ir pasiūlos faktorių veikimą didelėje teritorijoje, leidžia per sąlyginai trumpą laiką, vienodais principais, taikant unifikuotas ir kompiuterizuotas statistinės analizės bei vertinimo procedūras įvertinti didelį kiekį turto objektų. Dėl šių savybių, taip pat nedidelių kaštų ir atitikimo bendriesiems socialinio teisingumo, skaidrumo bei gero administravimo principams, tokis vertinimo būdas taikomas mokesčiams ir kitoms valstybės reikmėms.

Nekilnojamojo turto masinis vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymu, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymu, Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklės), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“, (toliau - Nekilnojamojo turto kadastro nuostatai), Turto ir verslo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 1K-159 „Dėl Turto ir verslo vertinimo metodikos patvirtinimo“, (toliau - Turto ir verslo vertinimo metodika) ir kitais teisės aktais.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaitoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme, Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklėse ir kituose aukščiau nurodytuose teisės aktuose.

1.2. Vertinimo atvejis ir panaudojimas

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 8 str. 1 d. 1 p. nustato, kad nekilnojamojo turto mokesčinė vertė yra nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė nustatyta pagal vėliausius Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka patvirtintus nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus. Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 42 punktas nustato, kad Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijų ir Lietuvos Respublikos teritorijos nekilnojamojo turto

masinio vertinimo dokumentus, skirtus nekilnojamojo turto mokesčiuočiui apskaičiuoti, tvirtina finansų ministras.

Nekilnojamojo turto (statinių) masinis vertinimas nuo 2005 m. atliekamas kasmet ir ne rečiau kaip kas 5 metai masinio vertinimo būdu nustatytos vidutinės rinkos vertės finansų ministro patvirtinamos kaip mokesčinės vertės. 2005 m. nustatytos vertės nuo 2006 m. sausio 1 d. naudotos nekilnojamajam turtui apmokestinti galiojo penkerius metus, t.y. 2006-2010 metais. 2010 metais nustatytos statinių vidutinės rinkos vertės nuo 2011 m. sausio 1 d. naudotos nekilnojamajam turtui apmokestinti galiojo penkerius metus, t.y. 2011-2015 metais. Šis nekilnojamojo turto (statinių) masinis vertinimas skirtas trečiajam nekilnojamojo turto (statinių) mokesčinių verčių galiojimo periodui. Taip pat vidutinės rinkos vertės naudojamos kitiems teisės aktų numatytiems tikslams:

1. Nuompinigiams už valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomą skaičiuoti.
2. Savivaldybėms priimant sprendimus dėl socialinės paramos ir valstybės garantuojamai teisinei pagalbai suteikti.
3. Paveldimo turto mokesčiams apskaičiuoti, turto dovanojimo atvejais mokesčiams apskaičiuoti.
4. Notaro paslaugų kainoms už turto perleidimo sandorių tvirtinimą, turto deklaravimui, turto registravimo Nekilnojamojo turto registre mokesčiuočiui apskaičiuoti ir kitais atvejais.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentai naudojami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo, Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasituriintiems gyventojams įstatymo, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos gyventojų turto ir pajamų deklaravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos paveldimo turto mokesčio įstatymo, Nekilnojamojo turto kadastro nuostatų, Nekilnojamojo turto registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“ (toliau - Nekilnojamojo turto registro nuostatai), Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių, Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. A1-369/1K-174 „Dėl Nepasiturinčių gyventojų, kurie kreipėsi dėl piniginės socialinės paramos, turto vertės nustatymo metodikos patvirtinimo“, Atlyginimo už nekilnojamųjų daiktų, daiktinių teisių į juos, šių teisių suvaržymų ir su nekilnojamaisiais daiktais susijusių juridinių faktų, įmonių perleidimo ir nuomas sutarčių įregistruavimą / išregistruavimą ir naudojimą nekilnojamojo turto registro duomenimis dydžių sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 365 „Dėl atlyginimo už nekilnojamųjų daiktų, daiktinių teisių į juos, šių teisių suvaržymų ir su nekilnojamaisiais daiktais susijusių juridinių faktų, įmonių perleidimo ir nuomas sutarčių įregistruavimą / išregistruavimą ir naudojimą Nekilnojamojo turto registro duomenimis dydžių sąrašo patvirtinimo“, Paveldimo turto apmokestinamosios vertės apskaičiavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 13 d. nutarimu Nr. 24 „Dėl Paveldimo turto apmokestinamosios vertės apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“, Nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. 1K-306 „Dėl Nuompinigių už valstybės ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių patvirtinimo“, Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomas mokesčių ir būsto nuomas ar išperkamosios būsto nuomas mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 472 „Dėl Savivaldybės būsto, socialinio būsto nuomas mokesčių ir būsto nuomas ar išperkamosios būsto nuomas mokesčių dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo metodikos ir Bazinio būsto nuomas ar išperkamosios būsto nuomas mokesčių dalies kompensacijos dydžio perskaičiavimo koeficiente patvirtinimo“, Valstybės ilgalaikio materialiojo turto viešojo nuomas konkurso ir nuomas ne konkursu būdu organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001

m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 1524 „Dėl Valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomas“, Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir techninės paslaugas laikinujų dydžių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 1996 m. rugsėjo 12 d. įsakymo Nr. 57 „Dėl Notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir techninės paslaugas laikinujų dydžių patvirtinimo“ numatytais atvejais.

Pažymėtina, jog nekilnojamojo turto (statinių) masinio vertinimo sistema padeda operatyviai pasinaudoti masinio turto vertinimo rezultatais, kurie lengvai pritaikomi priimant sprendimus kiekvienam subjektui tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuje.

1.3. Vertinamas turtas, jo buvimo vieta

Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamasis turtas, įregistruotas Nekilnojamojo turto registre.

1.4. Užsakovas

Vertinimas atliktas įgyvendinant teisés aktų pavestas funkcijas.

1.5. Vertintojas

Vertintojas – VĮ Registrų centras, kodas 124110246, Vinco Kudirkos g. 18-3, LT-03105 Vilnius, tel. (8 5) 268 8202, faks. (8 5) 268 8311, el. p. info@registracentras.lt. Turto vertinimo priežiūros tarnybos direktoriaus 2012-07-31 įsakymu Nr. B1-38 Registrų centras įrašytas į Išorės turto arba verslo vertinimo veikla turinčių teisę verstis asmenų sąrašą, eilės Nr. 133. Įmonės turto ir verslo vertinimo profesinė veikla bei turto arba verslo vertinimo įmonės ir nepriklausomo turto arba verslo vertintojo profesinė veikla apdraustos „BTA Insurance Company“ SE filialas Lietuvoje, turto ir verslo vertintojų profesinės atsakomybės draudimo liudijimas (polis) Nr. PCAD 025774, galioja nuo 2015 m. vasario 17 d. – 2016 m. vasario 16 d., turto arba verslo vertinimo įmonės ir nepriklausomo turto arba verslo vertintojo civilinės atsakomybės privalomasis draudimo liudijimas (polis) Nr. PCAD 025773, galioja nuo 2015 m. vasario 17 d. – 2016 m. vasario 16 d.

Turto vertinimą atliko ir ataskaitą parengė parengė VĮ Registrų centro Kauno filialo, kodas 135040952, Ožeškienės g.12, LT- 44252 Kaunas, tel. (8 37) 42 4001, faks. (8 37) 42 4390, el. p. Kaunas@registracentras.lt, turto vertintojai:

Martynas Bukelis, Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vedėjas; nekilnojamo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000610);

Algimantas Bubliauskas, Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas; nekilnojamo turto vertintojo asistentas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000289);

Ernestas Varanavičius (iki 2015 08 10), Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas; nekilnojamo turto vertintojo asistentas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 001480);

Konradas Augutis, Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas; nekilnojamo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000590).

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo darbus organizavo ir kontrolę vykdė šie VĮ Registrų centro darbuotojai:

Arvydas Bagdonavičius, direktoriaus pavaduotojas turto vertinimui, nekilnojamojo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000501);

Lina Kanišauskienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento viršininko pavaduotoja-Rinkos tyrimų ir duomenų analizės skyriaus vedėja, nekilnojamojo turto vertintoja (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000509);

Albina Aleksienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vedėja (iki 2015-09-30), Projektų valdymo skyriaus tarptautinių projektų

ekspertė (nuo 2015-10-01), nekilnojamojo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000272);

Lidija Zavtrakova, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus inžinierė programuotoja;

Asta Paškevičienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė duomenų analizei (iki 2015-09-30), Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vedėja (nuo 2015-10-01), nekilnojamojo turto vertintojo asistentė (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 001076);

Antanas Tumelionis, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausasis specialistas žemės vertinimui, nekilnojamojo turto vertintojas (kvalifikacijos pažymėjimas Nr. A 000149);

Roberta Navickaitė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė statinių vertinimui (iki 2015-06-10);

Justė Valančiauskienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė-juriskonsultė;

Indra Burneikaitė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyresnioji specialistė (iki 2015-06-08);

Daiwa Wolyniec, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė statinių vertinimui (nuo 2015-04-02 iki 2015-09-30), Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė duomenų analizei (nuo 2015-10-01);

Rūta Kliunkienė, Nekilnojamojo turto vertinimo departamento Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vyriausioji specialistė statinių vertinimui (nuo 2015-10-01).

Nekilnojamojo turto masinio vertinimas atliktas bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, savivaldybių specialistais, nekilnojamojo turto vertinimo įmonių, užsienio šalių masinio vertinimo ekspertais, geografinių informacinių sistemų (GIS), programavimo, statistinės analizės specialistais.

Atliekant statinių masinį vertinimą naudota VĮ Registrų centro atliktu ankstesnių statinių masinio vertinimų patirtis:

Eil. Nr.	Vertinimo objektas	Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų patvirtinimas, paskelbimas	Vertinimo data	Įsigaliojo nuo
1.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. 1K-402	2005 06 01	2006 01 01
2.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2007 m. sausio 23 d. įsakymas Nr. v-12	2006 06 01	2007 02 01
3.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2008 m. sausio 16 d. įsakymas Nr. v-12	2007 06 01	2008 05 01
4.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2009 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. v-7	2008 06 01	2009 02 01
5.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2009 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. v-282	2009 06 01	2010 01 01
6.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 1K-402	2010 08 01	2011 01 01
7.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2011 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. v-258	2011 08 01	2012 01 01
8.	Kėdainių rajono savivaldybės	VĮ Registrų centro direktoriaus 2012 m.	2012 08 01	2013 01 01

Eil. Nr.	Vertinimo objektas	Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų patvirtinimas, paskelbimas	Vertinimo data	Įsigaliojo nuo
	teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	gruodžio 18 d. įsakymas Nr. v-357		
9.	Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2013 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. v-292	2013 08 01	2014 01 01
10.	Kėdainių raj. savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita	VĮ Registrų centro direktoriaus 2014 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. v-285	2014 08 01	2015 01 01

Taip pat naudota Tarptautinės vertintojų mokesčiams asociacijos leidžiami masinio vertinimo standartai, kitų tarptautinių organizacijų ir užsienio šalių, turinčių nekilnojamojo turto masinio vertinimo tradicijas, patirtis, ekspertų konsultacijos bei metodinė literatūra.

Atliekant nekilnojamojo turto masinį vertinimą naudota šių užsienio šalių konsultantų metodinė medžiaga:

Richard R. Almy, masinio vertinimo ekspertas, JAV;
 John Charman, turto vertinimo ekspertas, Didžioji Britanija;
 Robert J. Gloudemans, masinio vertinimo ekspertas, JAV;
 Jane H. Malme, Linkolno žemės politikos instituto mokslinė bendradarbiė, JAV;
 Knut Mattsson, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Švedija;
 Anders Muller, Nekilnojamojo turto mokesčių ekspertas, Danija;
 Jussi Palmu, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Suomija;
 Aivar Tomson, nekilnojamojo turto masinio vertinimo ekspertas, Estija;
 Joan Youngman, Linkolno žemės politikos instituto mokslinė bendradarbiė, JAV;
 Richard D. Ward, nekilnojamojo turto kompiuterizuoto masinio vertinimo konsultantas, JAV;

1.6. Vertinimo data

2015 m. rugpjūčio 1 d.

1.7. Ataskaitos surašymo data

2015 m. sausio 1 d. – 2015 m. lapkričio 30 d.

1.8. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo viešo svarstymo ir derinimo dokumentai

Vadovaujantis Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 34.2. papunkčiu, nekilnojamojo turto masiniu būdu dokumentų viešo svarstymo su visuomene ir nekilnojamojo turto masiniu būdu dokumentų derinimo su savivaldybe ataskaitos pateiktos šios ataskaitos prieduose.

2. NEKILNOJAMOJO TURTO IR JO RINKOS KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIOJE APIBŪDINIMAS

2.1. Geografinis apibūdinimas, administracinis padalijimas, demografiniai ir ekonominiai duomenys

Kėdainių rajonas išsidėstęs Vidurio Lietuvos žemumoje, kuri įsiterpusi tarp Aukštaitijos ir Žemaitijos aukštumų. Šioje teritorijoje nedaug ežerų, tačiau gausu upių ir upelių, kurie išteka iš pelkėtų miškų ir girių. Léksti ir platūs upių slėniai apaugę gražiomis pievomis, krūmokšniais ir medžiais, o tarp upių besitęstantys miškai pagyvina šiaip monotoną lygumos gamtovaizdį. Per patį jos vidurį iš šiaurės į pietus vingiuoja Nevėžis – didžiausia Vidurio Lietuvos upė, prie kurios įsikūręs administracinis rajono centras – Kėdainių miestas. Šalia Kėdainių, Ruoščių kaime, Dotnuvos sen., yra oficialiai nustatytas ir pažymėtas Lietuvos geografinis centras.

Patogus susisiekimas – geležinkelis, susikertantys pagrindiniai automobilių keliai bei greta Kėdainių miesto praeinanti magistralės Via Baltica atkarpa atveria plačias galimybes bendradarbiauti įvairiose verslo srityse su daugeliu mūsų šalies miestų ir su užsienio valstybėmis.

Šiaurėje savivaldybė ribojasi su Radviliškio ir Panevėžio rajonais, rytuose – su Ukmergės, pietuose – su Kauno, vakaruose – su Raseinių rajonais. Nuo Kėdainių iki Kauno miesto yra apie 60 km, iki Kybartų pasienio kontrolės posto apie 145 km, iki Saločių pasienio kontrolės posto – apie 128 km.

2.1. pav. Kėdainių rajono sav. geografinė vieta šalies žemėlapyje¹ (baltame fone)

Pagal Kauno regiono plėtros duomenis didžiausios Kėdainių rajono įmonės: mineralinių trąšų gamintoja AB „Lifosa", metalo konstrukcijų gamintoja UAB „Progresas", danų bendrovė

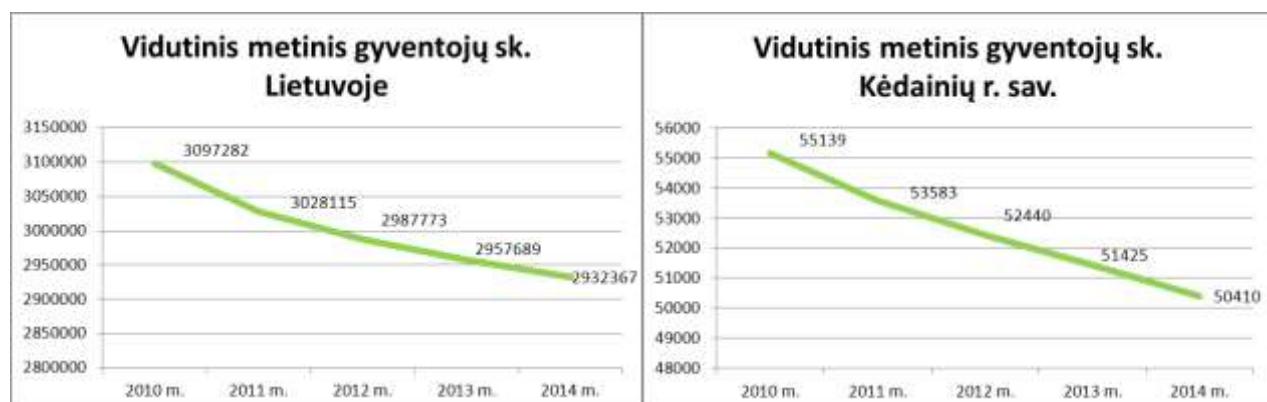
¹ Teritorija (žemės plotas)metų pradžioje. *Officialus statistikos portalas* [interaktyvus]. Vilnius, 2015 [žiūrėta 2015-08-03]. Prieiga per internetą: <http://osp.stat.gov.lt./web/guest/statistiniu-rodikliu-analize>.

„Danisco Sugar Kėdainiai“, koncernas "Vikonda", kurio įmonės gamina konservuotus maisto produktus, ledus, apdirba grūdines kultūras, ir kt.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Kėdainių rajono savivaldybės plotas 2015 metų pradžioje buvo 1677 km². Tai sudaro apie 21 % visos apskrities teritorijos ploto. Savivaldybėje yra vienas miestas – Kėdainiai – ir 10 miestelių. Tai - Akademija, Dotnuva, Gudžiūnai, Josvainiai, Krakės, Pagiriai, Pernarava, Surviliškis, Šėta ir Truskava. Savivaldybė suskirstyta į 11 seniūnijų.²

2.1.1. Gyventojų skaičius

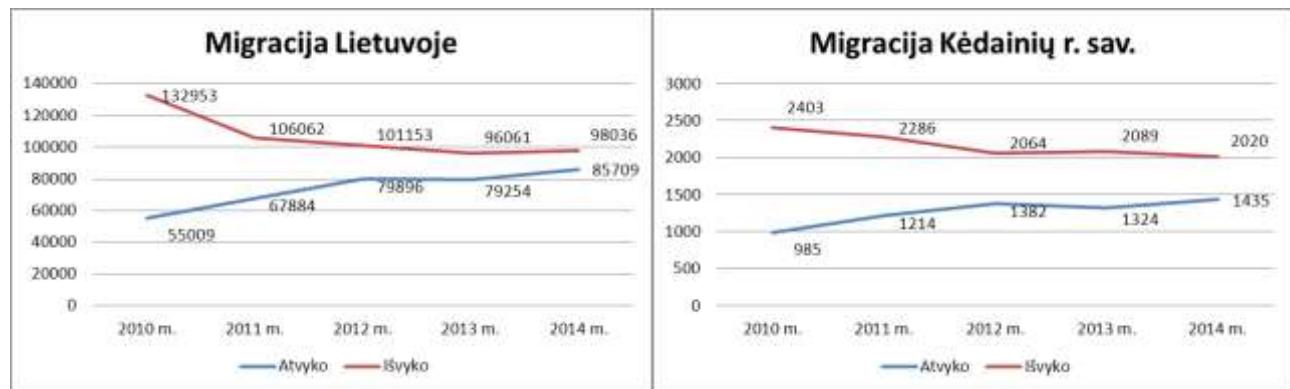
Kėdainių rajono gyventojų skaičiaus pokyčiai sutampa su visos Lietuvos gyventojų skaičiaus kitimo tendencija, t.y. gyventojų skaičius nuolatos mažėja. Tai lemia neigiamą natūrali gyventojų kaitą, bei neigiamas neto migracijos rodiklis. Lietuvoje nuo 2010 iki 2014 metų vidutinis metinis gyventojų skaičius sumažėjo beveik 165 tūkstančiais (5,32 %), o Kėdainių rajono savivaldybėje per pastaruosius penkerius metus gyventojų sumažėjo 4728 (8,58 %).

2.1.1.1 pav. Vidutinis gyventojų skaičius³

Statistikos departamento duomenimis Kėdainių mieste 2015 metų pradžioje gyveno 25310 gyventojų, kurie sudarė 51 % Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų. Iš viso savivaldybėje 2015 metų pradžioje užfiksuota 49939 gyventojai. Sėkmingai ekonominei plėtrai didelės reikšmės turi darbo jėgos pasiūla. Darbingo amžiaus gyventojų dalis Kėdainių rajone 2015 metų pradžioje sudarė 60 %.

2.1.2. Gyventojų migracija

² Teritorijos administracinis suskirstymas. *Oficialus statistikos portalas* [interaktyvus]. Vilnius, 2015. [žiūrėta 2015-08-07]. Prieiga per interneta: <http://osp.stat.gov.lt/regionine-statistika-pagal-statistikos-sritis>.

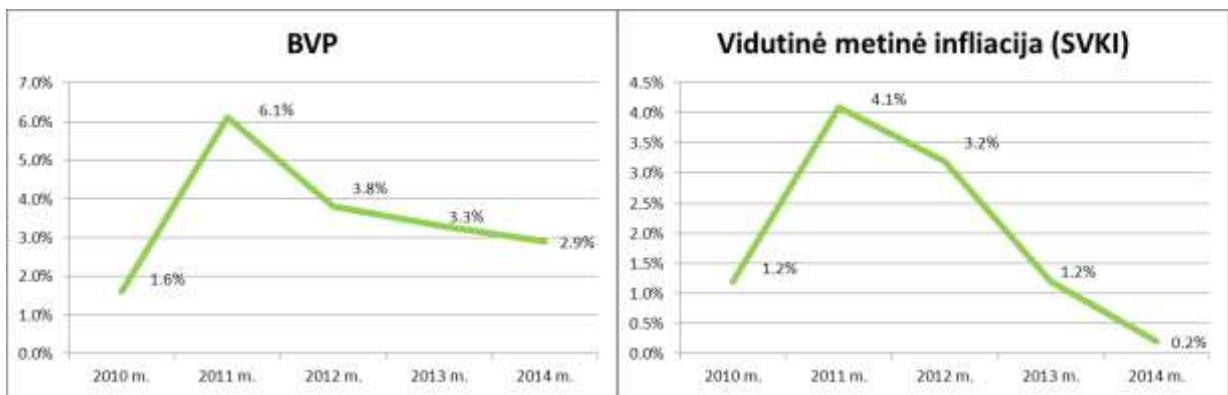
³ Vidutinis metinis gyventojų skaičius. *Oficialus statistikos portalas* [interaktyvus]. Vilnius, 2015. [žiūrėta 2015-08-03]. Prieiga per interneta: [http://osp.stat.gov.lt /web/guest/statistiniu-rodikliu-analize](http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize)

2.1.2.1 pav. Gyventojų migracija⁴

Lietuvoje šalies emigracijos rodikliai tūkstančiui gyventojų yra vieni didžiausių Europos Sajungoje. 2010 ir 2011 metais emigrantų skaičiaus neproporcingam augimui įtakos turėjo įstatymu nustatyta prievolė nuolatiniam šalies gyventojams mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas, todėl savo išvykimą iš Lietuvos į užsienio valstybę deklaravo ir ankstesniais metais išvykę emigrantai. Tada emigrantų skaičius siekė atitinkamai 132953 ir 106062. Po 2011 metų emigracijos mastai po truputį mažėjo – 2014 metais išvyko 98036 žmonės. Atsigaunant Lietuvos ekonomikai didėja imigrantų skaičius. 2010 metais jų atvyko 55009, o jau 2014 – 85709 žmonės. Panaši tendencija ir Kėdainių rajono savivaldybėje – 2010 ir 2011 metais emigrantų skaičius siekė atitinkamai 2403 ir 2286. Atvykusiuju iš savivaldybė skaičius 2010 metais – 985, o 2014 metais – 1435.

2.1.3. Lietuvos BVP ir vidutinė metinė infliacija

Lietuvos bendrasis vidaus produktas 2014 metais augo 2,9 %. Tais metais nustatytos Rusijos sankcijos Europos Sajungos gamintojams paveikė BVP augimą, tačiau ne taip smarkiai, kaip tikėtasi. Nuosekliai gerėjanti vidaus rinkos būklė sušvelnino makroekonominį smūgį. Lietuvos Statistikos departamento pranešime rašoma, kad didžiausią įtaką BVP augimui turėjo statyba bei pramonė. 2010 metais BVP augimas siekė 1,6 %, o jau 2011 šis augimas buvo didžiausias ir siekė 6,1 %.

2.1.3.1 pav. BVP ir vidutinė metinė infliacija⁵

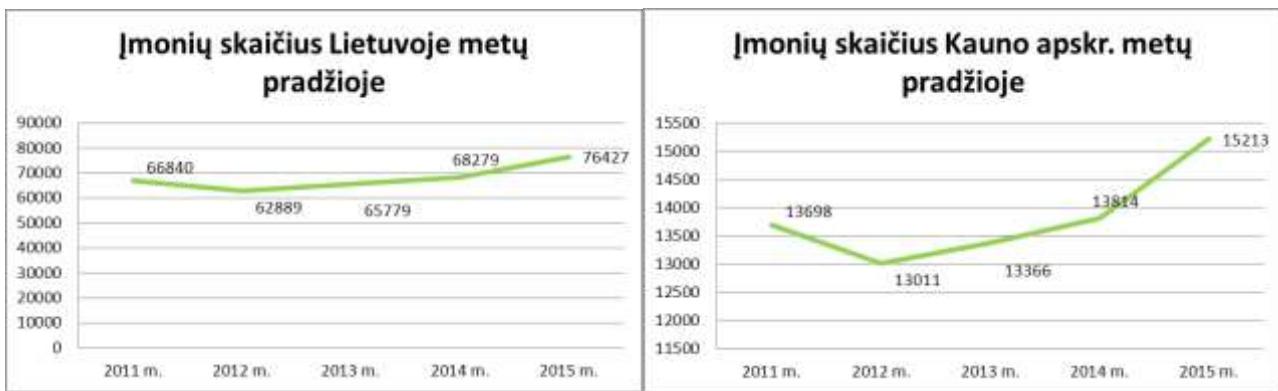
Pagal Europos Sajungos valstybių vartotojų kainų indeksą (SVKI) išlieka vidutinės metinės infliacijos lygio mažėjimo tendencija. 2014 m. užfiksuota 0,2 % vidutinė metinė infliacija. 2011 metais ji buvo didžiausia ir siekė 4,1 %.

2.1.4. Įmonės

⁴ Neto migracija, Atvykusieji, Išvykusieji. *Oficialus statistikos portalas* [interaktyvus]. Vilnius, 2015. [žiūrėta 2015-08-03]. Prieiga per interneta: <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analyze?portletFormName=visualization&hash=a34010bd-d90d-4310-9a7d-7d6344238f88>

⁵ BVP ir jo pokyčiai. BVP ir jo pokyčiai. *Oficialus statistikos portalas* [interaktyvus]. Vilnius, 2015. [žiūrėta 2015-08-03]. Prieiga per interneta:

http://osp.stat.gov.lt/documents/10180/1694499/PS_BVP_antras_ivertis_InfPran_2015_IQ.pdf/48f30b89-ef73-41fb-8193-fdd3e0c6b366?version=1.0

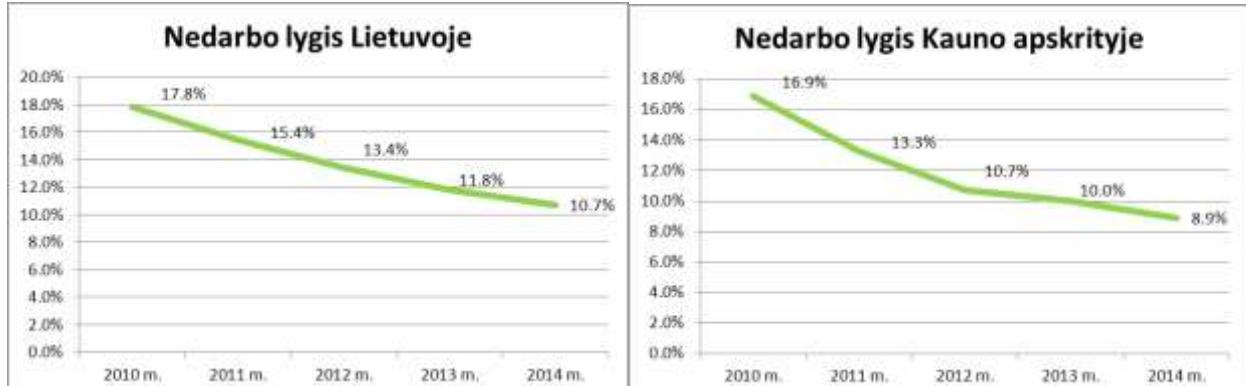

2.1.4.1 pav. Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje⁶

Įmonių skaičius Lietuvoje ne itin smarkiai kinta. Pastaruoju metu, nuo 2012 metų jis pradėjo po truputį didėti ir nuo 62889 per trejus metus padidėjo iki 76427. Tam galėjo turėti įtakos atsigaunanti Lietuvos ekonomika bei mažųjų bendrijų, leidžiančių mažiau rizikuoti imantis verslo, atsiradimas. Nauujų įmonių atsradimą paskatinti galėjo taip pat supaprastintos įmonės įregistruavimo procedūros.

2011–2015 m. veikiančių įmonių skaičius Kauno apskrityje išaugo. Įmonių skaičiaus kitimo tendencija apskrityje panaši kaip ir šalyje. 2012 m. apskrityje veikė 13011 įmonių, o 2015 metų pradžioje jų buvo jau 15213. Didžioji dalis tame tarpe buvo mikroįmonės, kuriose dirbo ne daugiau kaip 4 darbuotojai. Apskrityje yra 4 įmonės, kuriose dirba virš 1000 darbuotojų. Gana didelis procentas ūkio subjektų veikė žemės ūkyje.

2.1.5. Nedarbo lygis

2.1.5.1 pav. Nedarbo lygis⁷

Lietuvoje aktuali išlieka nedarbo problema. Sparčiai išaugęs nedarbas krizės metu, nuo 2010 metų mažėja, tačiau pažanga šioje srityje yra gana lėta. Šiuo metu nuo 17,8 % per penkerius metus jis nukrito iki 10,7 %. Tikimasi, kad jis vis dar toliau mažės, tačiau greičiausiai nepasieks prieškrininės būklės.

Kauno apskrityje nedarbo lygis 2014 m. buvo šiek tiek žemesnis nei šalyje ir regione (8,9 %), o dauguma bedarbių neturėjo pakankamos profesinės kvalifikacijos įsitvirtinti šiuolaikinėje darbo rinkoje.

⁶ Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje. *Oficialus statistikos portalas* [interaktyvus]. Vilnius, 2015. [žiūrėta 2015-08-03]. Prieiga per internetą: <http://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?id=6141&status=A>

⁷ Nedarbo lygis. *Oficialus statistikos portalas* [interaktyvus]. Vilnius, 2015. [žiūrėta 2015-08-03]. Prieiga per internetą: <http://osp.stat.gov.lt/web/guest/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=a8420233-67f0-4115-a703-8934c8263e54>

Statistikos departamento duomenims, 2014 m. Kauno apskrityje buvo 272,2 tūkst., užimtujų. Iš jų: 18,1 tūkst., buvo užimti žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje, 183 tūkst. – paslaugų sferoje, 19 tūkst. – statyboje ir 52,1 tūkst. – pramonėje.

2.1.6. Investicijos

Kėdainiai turi palankią geografinę padėtį. Tai vienas stambiausių ir stipriausiu rajonu Kauno apskrityje, turintis didžiausią pramonės dalį, tradiciškai stiprią žemės ūkio produktų gamybą, didelį prekybos paslaugų tinklą, formuojamą verslo paramos infrastruktūrą.

Kėdainiai – jaukus, stilingas, europietiškas periferijos miestas. Tai vienas iš septynių Lietuvos miestų, turinčių unikalų XVI–XVII amžiuje suformuotą senamiestį su viena iš trijų Lietuvoje išlikusiu rotuši. Kėdainių senamiestis – urbanistinis valstybinės reikšmės paminklas, kuris kasmet pritraukia nemažai užsienio ir vietos turistų.

Pagal tiesioginių užsienio investicijų dydį vienam gyventojui Kėdainių rajono savivaldybės rodiklis yra didžiausias Kauno apskrityje, 77 %. didesnis negu Kauno apskrities vidurkis ir 9 %. didesnis už bendrą šalies vidurkį. Daugiausiai investicijų Kėdainiai sulaukia iš Rusijos, Danijos, Suomijos.

Palankią ekonominę aplinką padeda kurti ir Kėdainių veidą keičia įgyvendinami infrastruktūros modernizavimo bei rekonstrukcijos projektai švietimo, sveikatos, socialinės apsaugos, kultūros, sporto, susisiekimo, aplinkos apsaugos srityse.

Siekiant gerinti bendruomeninės veiklos sąlygas, vykdomi Akademijos ir Josvainių miestelių viešosios infrastruktūros plėtros darbai, baigta Šėtos kultūros centro rekonstrukcija. Didelis dėmesys skiriamas socialinių paslaugų plėtrai.

Kėdainių rajono savivaldybė Lietuvos savivaldybių indekse užėmė 5 vietą iš 53 rajonų savivaldybių. Investicijų srities įvertinimas viršijo šalies vidurkį (48,6 balo) ir siekė 66,1 balo. Nors savivaldybėje ir netaikomi mažiausiai apskrityje mokesčių tarifai, investicijų srautai yra vieni didžiausių. Pagrindinė to priežastis – naujai įkurta Kėdainių laisvoji ekonominė zona (LEZ).

Kėdainiai – perspektyvus miestas. Čia geri automobilių keliai, geležinkelis, o tai svarbu nekilnojamojo turto plėtotojams. Miestas turi neblogą galimybų žengti į priekį. Vienintelis plėtros stabdys – mažesnė darbuotojų pasirinkimo galimybė. Plėtotojai nesiskundžia, kad nėra kam statyti verslo objektą. Didesnį nerimą kelia tai, kad pastačius neatsiranda nuomininkų arba nuolatinių naujo būsto gyventojų. I Kėdainius nemažai specialistų važiuoja iš Kauno, todėl čia nėra pernelyg didelės paklausos būstui statyti.

Statistikos departamento duomenimis Kėdainių rajono savivaldybėje 2013 metais registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis sudarė 9,4 %. 2014 metais šis santykis sumažėjo iki 8,3 %.

2012 metais Kėdainių rajono savivaldybėje tiesioginės užsienio investicijos vienam žmogui sudarė 4584 Eur. 2013 metais - 4935 Eur. Lyginant su šalies vidurkiu 2013 metais (4321 Eur) - tai labai geras rodiklis (ruošiant šią ataskaitą 2014 metų atitinkami savivaldybių duomenys dar nebuvu paskelbti). Šalyje investicijos vienam žmogui 2014 metų pabaigoje sudarė 4134 Eur.⁸

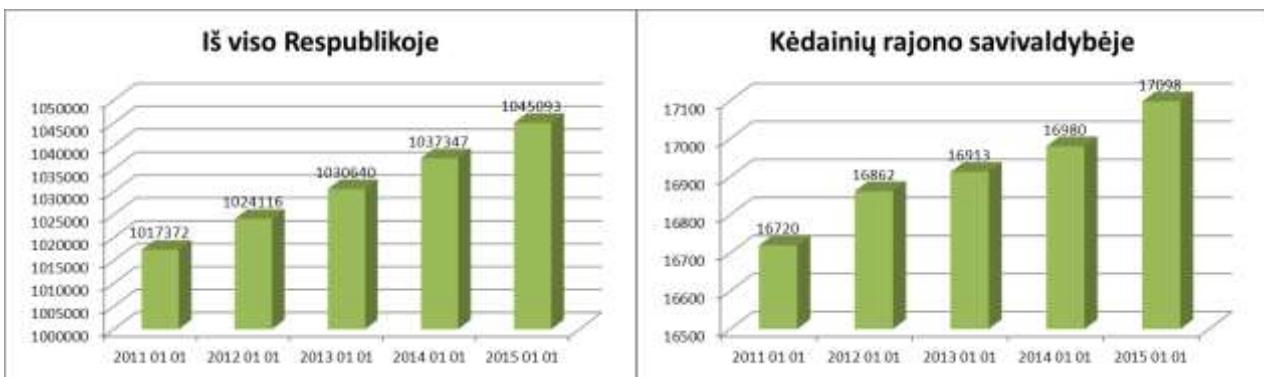
2.2. Statinių statistiniai duomenys

⁸ Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, metų pabaigoje. *Oficialus statistikos portalas [interaktyvus]*. Vilnius, 2015. [žiūrėta 2015-08-03]. Prieiga per interneta: <http://osp.stat.gov.lt>

2.2.1 pav. Įrengtių statinių skaičiaus dinamika.⁹

Registrų centro duomenimis per paskutinius penkerius metus Lietuvoje įrengtių statinių skaičius pastoviai didėja. 2015 metų sausio mėnesį įrengtių statinių skaičius buvo 0,87 % didesnis, nei tuo pačiu metu 2014 metais. Daugiausiai statinių įrengtių per 2012 metus. Tada pokytis siekė 1,19 %. Daugiausiai statinių Kėdainių raj. savivaldybėje buvo įrengtių per 2014 metus - 1,35 %.

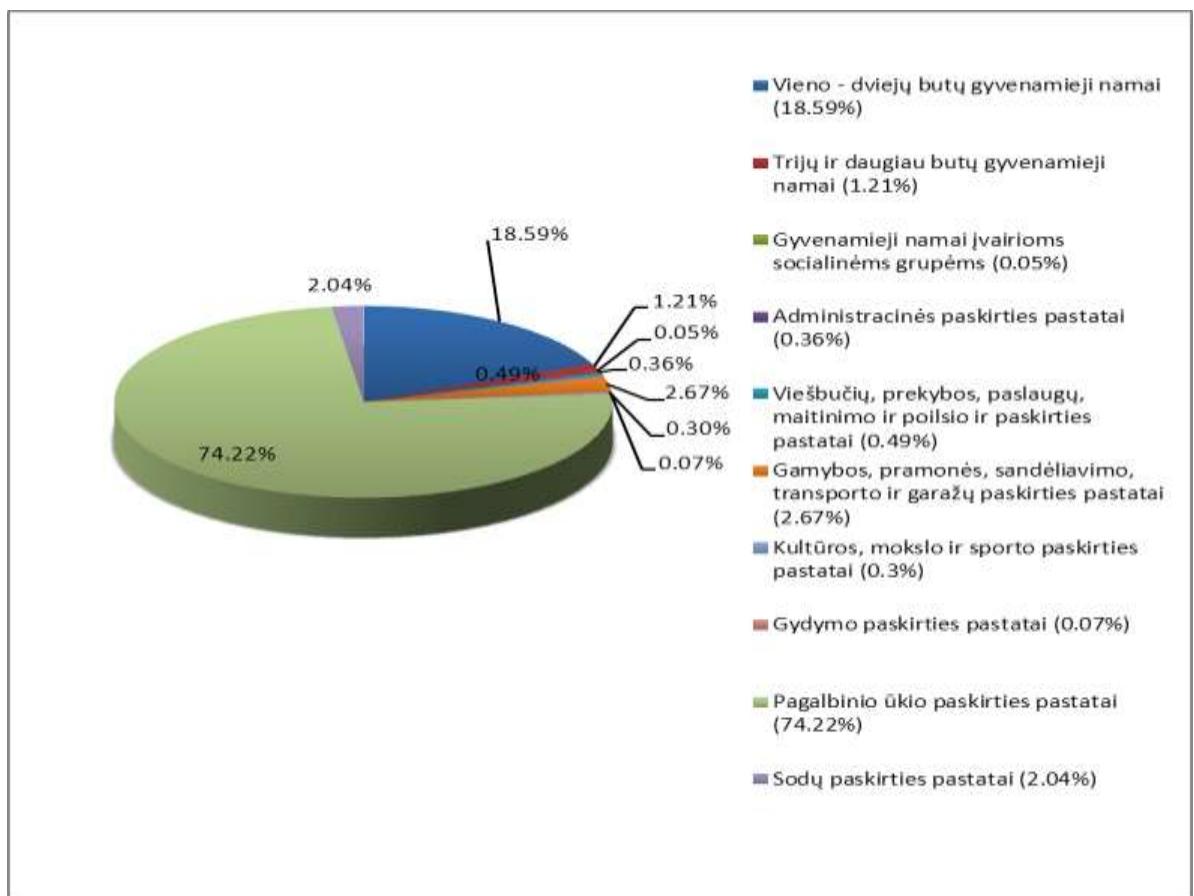

2.2.2 pav. Įrengtių patalpų skaičiaus dinamika¹⁰

Lietuvoje įrengtių patalpų skaičius nuo 2011 metų kas metus pastoviai didėja apie 0,65 %. Per 2014 metus šis skaičius padidėjo 0,75%, o per 2010 metus šis pokytis buvo mažiausias ir siekė 0,59%. Kėdainių raj. savivaldybėje daugiausiai įrengtių patalpų padidėjo per 2011 metus 0,85 %. Tarp 2012 ir 2015 metų minėtas rodiklis svyravo tarp 0,30 % ir 0,69 %.

⁹ Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įrengtių statinių apskaitos duomenys 2011–2015 m. sausio 1 d. *Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VI Registrų centras*. Vilnius, 2011–2015.

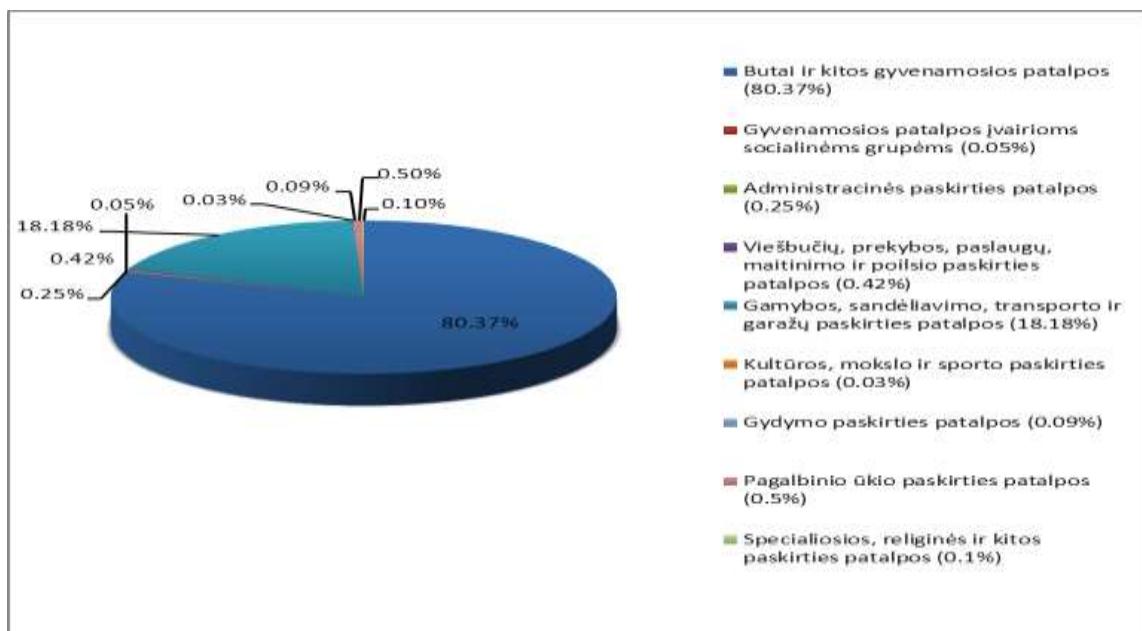
¹⁰ Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įrengtių statinių apskaitos duomenys 2011–2015 m. sausio 1 d. *Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VI Registrų centras*. Vilnius, 2011–2015.

2.2.3 pav. Pastatų pasiskirstymas Kėdainių r. savivaldybėje pagal naudojimo paskirtį 2015 m. sausio 1 d.¹¹

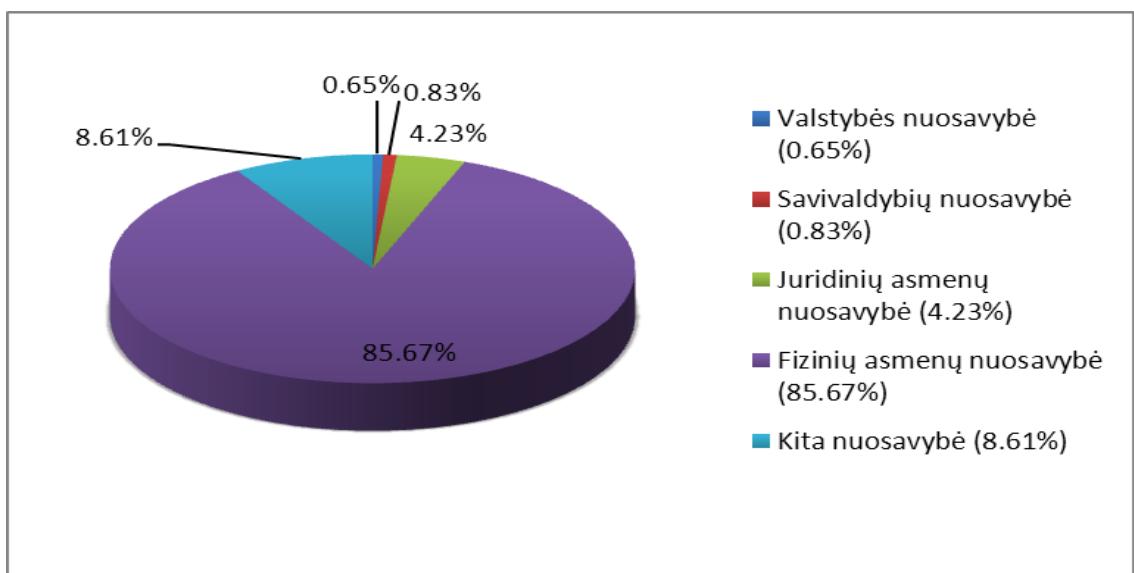
Kėdainių r. savivaldybėje pastatų pasiskirstymas pagal naudojimo paskirtį parodytas diagramoje. Daugiausiai yra įregistruotų pagalbinio ūkio paskirties pastatų – 41821 obj., mažiausiai – gyvenamujų namų įvairioms socialinėms grupėms – 27 obj.

¹¹ Lietuvos Respublikos Nekilnojamomojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d. *Nacionalinė žemės taryba prie Žemės ūkio ministerijos ir VĮ Registrų centras*. Vilnius, 2015.

2.2.4 pav. Patalpų pasiskirstymas Kėdainių r. savivaldybėje pagal naudojimo paskirtį 2015 m. sausio 1 d.¹²

Kėdainių r. savivaldybėje patalpų pasiskirstymas pagal naudojimo paskirtį parodytas diagramoje. Daugiausiai yra įregistruota butų ir kitų gyvenamujų patalpų – 14491 obj., mažiausiai – mažiausiai – gyvenamujų namų įvairiomis socialinėmis grupėmis – 10 obj.

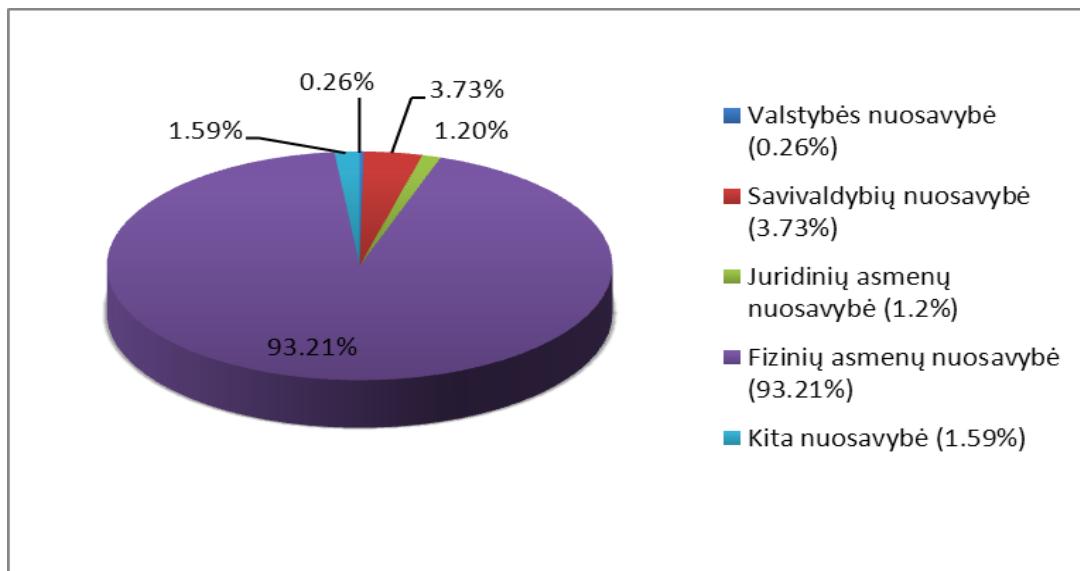

2.2.5 pav. Pastatų pasiskirstymas Kėdainių r. savivaldybėje pagal nuosavybės teises į juos 2015 m. sausio 1 d.¹³

Pagal nuosavybės teises į juos Kėdainių r. savivaldybėje daugiausiai pastatų priklauso fiziniams asmenims – 49079 obj. Mažiausia dalis priklauso valstybei – 373 obj.

¹² Lietuvos Respublikos Nekilnojamoji turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d. *Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VI Registrų centras*. Vilnius, 2015.

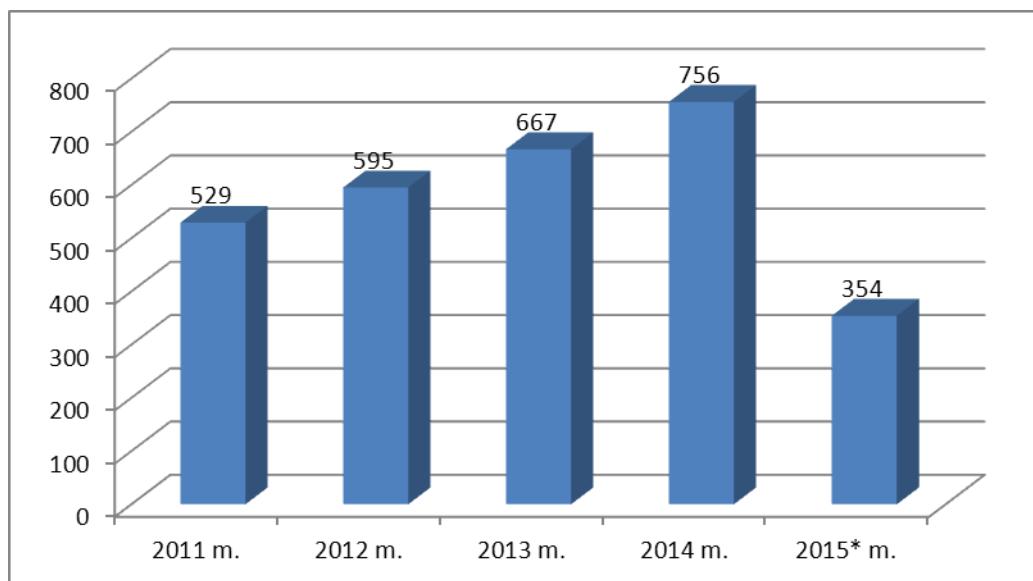
¹³ Ibid.

2.2.6 pav. Patalpų pasiskirstymas Kėdainių r. savivaldybėje pagal nuosavybės teises į juos 2015 m. sausio 1 d.¹⁴

Fiziniai asmenys turi patalpomis įregistruotų objektų turi daugiausiai - 15937, mažiausiai – valstybė – 45 obj.

2.3. Statistiniai rinkos duomenys

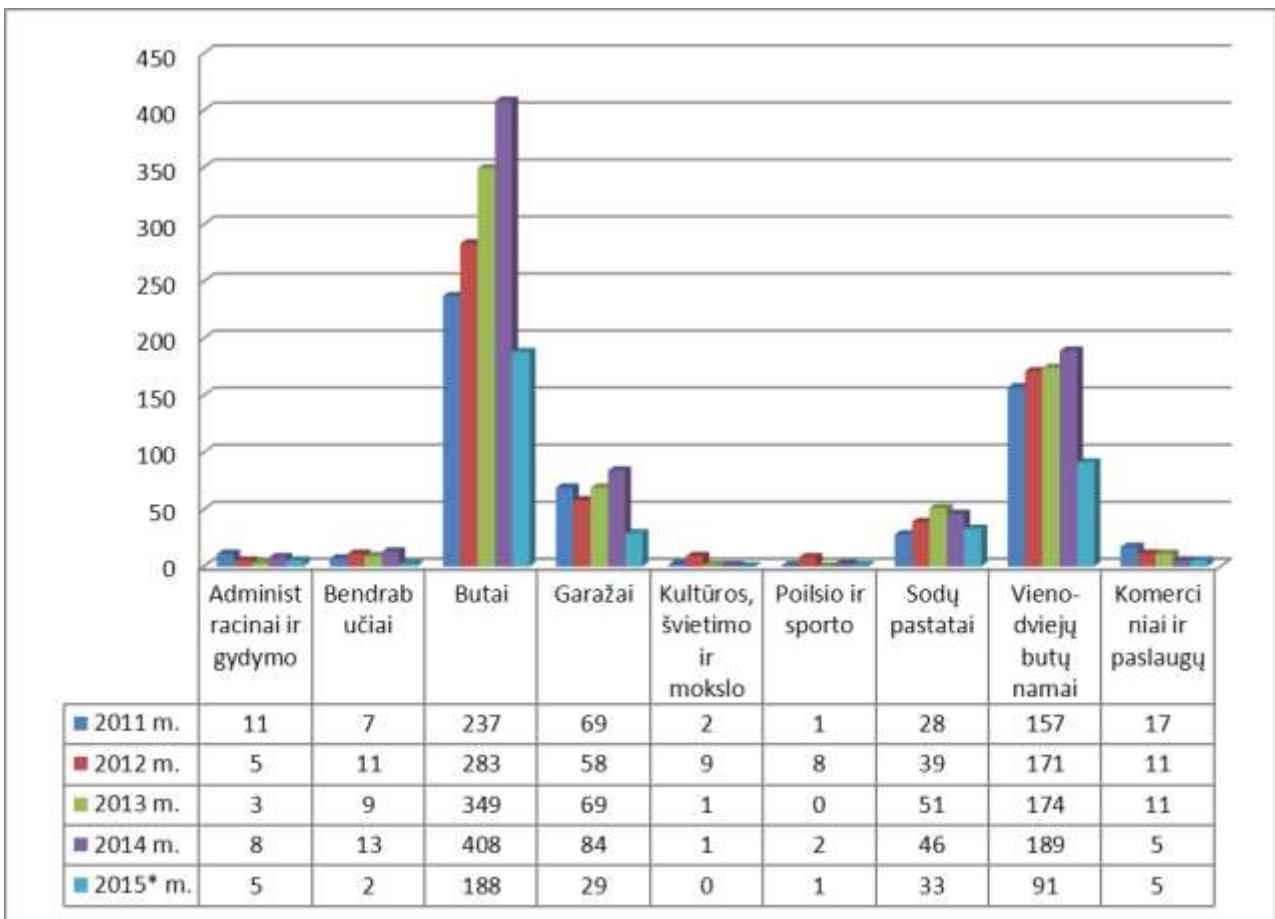

2.3.1 pav. 2011 – 2015^{* m.} Kėdainių r. savivaldybėje parduotų pastatų ir patalpų skaičius.¹⁵

Per 2014 metus Kėdainių r. savivaldybėje parduota 756 nekilnojamojo turto objektų, per 2015m. * (pirmuosius septynis mėnesius) – 354 nekilnojamojo turto objektai.

¹⁴ Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d. *Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos ir VI Registrų centras*. Vilnius, 2015.

¹⁵ Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės duomenys. *Valstybės įmonės registrų centras*. Vilnius, 2015.

2.3.2 pav. 2011–2015 m. Kėdainių r. savivaldybėje parduotų pastatų ir patalpų skaičius pagal paskirties grupes¹⁶

Per 2014 metus ir 2015 m.* (pirmuosius septynis mėnesius) Kėdainių r. savivaldybėje daugiausiai parduota butų – atitinkamai 408 obj. ir 188 obj., vieno-dviejų burų namų – 189 obj. ir 91 obj.. Kitų nekilnoamojo turto objektų parduota mažiau. Įvertinant grafiko duomenis, galima teigti, kad 2014 metų laikotarpiu lyginant su 2013 m. bendras nekilnojamų turto pardavimas padidėjo. Paskutiniųjų metų duomenys gali būti netikslūs, nes gyventojai ne visada skuba registruoti įvykusius sandorius nekilnoamojo turto registre.

3. NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS NUSTATYMO METODAI

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnoamojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d., Nekilnoamojo turto vertinimo taisyklėmis, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu ir Turto ir verslo vertinimo metodika, vidutinės rinkos vertės nustatomos lyginamuju (pardavimo kainų analogų) metodu (toliau – lyginamasis metodas), pajamų (kapitalizavimo arba diskontuotų pinigų srautų) metodu (toliau – pajamų metodas) ir išlaidų (kaštų) metodu (toliau – išlaidų (kaštų) metodas).

Vadovaujantis Nekilnoamojo turto kadastro nuostatais ir atsižvelgiant į rinkos konjunktūrą (panašumą rinkos vertės požiūriu) nekilnoamojo turto naudojimo paskirtys sugrupuotos, o Lietuvos Respublikos nekilnoamojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 1 ir 2 p. nurodyto nekilnoamojo turto vertė nustatoma lyginamuju bei pajamų metodais. Tačiau nesant arba trūkstant

¹⁶ Nekilnoamojo turto registro duomenų bazės duomenys. *Valstybės įmonės registru centralas*. Vilnius, 2015.

VĮ Registrų centro nekilnojamojo turto duomenų bazei reikiamų kadastro rodiklių (ploto, sienu medžiagos ir pan.) nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė nustatoma išlaidų (kaštų) metodu.

3.1. lentelė. Naudojimo paskirtys, paskirties grupės masiniam vertinimui ir vertinimo metodai

Eil. Nr.	Naudojimo paskirtis	Paskirties grupė masiniam vertinimui	Vertinimo metodas
1.	Gyvenamoji (1 buto past.)	Vieno-dviejų butų namai	Lyginamasis metodas
	Gyvenamoji (2 butų past.)		
2.	Gyvenamoji (3 ir daugiau butų)	Butai	Lyginamasis metodas
	Gyvenamoji (butų)		
3.	Gyvenamoji (įv. soc. grupių)	Bendrabučiai	Lyginamasis metodas
	Gyvenamoji (gyvenamujų patalpų)		
4.	Viešbučių	Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	Lyginamasis metodas, pajamų metodas
	Prekybos		
	Paslaugų		
	Maitinimo		
5.	Administraciniė	Administracinių ir gydymo	Lyginamasis metodas, pajamų metodas
	Gydymo		
6.	Garažų	Garažų	Lyginamasis metodas
7.	Kultūros, švietimo	Kultūros, švietimo ir mokslo	Lyginamasis metodas
	Mokslo		
8.	Poilsio	Poilsio ir sporto	Lyginamasis metodas
	Sporto		
9.	Kita (sodų)	Sodų pastatai	Lyginamasis metodas
10.	Pagalbinio ūkio	Pagalbinio ūkio	Lyginamasis metodas
	Kita (pagalbinio ūkio)		

Lyginamojo metodo esmė vertinamo turto palyginimas su analogišku arba panašiu turtu, kurių sandorių kainos yra žinomos turto vertintojui. Turto vertintojas turi pasižymeti visas skirtinges vertinamo ir lyginamo objektų savybes (patikslinimus) ir apskaičiuoti vertinamo objekto vertę. Bendra vertinamo objekto rinkos vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$RV = PK + PV;$$

Kur: RV – vertinamo objekto rinkos vertė,
PK – palyginamo objekto (analogo) pardavimo kaina,
PV – patikslinimų vertė (ji gali būti ir neigiamą).

Platesnis lyginamojo metodo panaudojimo aprašymas, vertinant nekilnojamajį turtą masiniu vertinimo būdu, pateiktas 4 skyriuje.

Pajamų metodo esmė – turto teikiamas naudos – grynujų pinigų srautų perskaičiavimas į turto vertę. Pajamų metodu apskaičiuojama vertinamo turto naudojimo vertė surandant dabartinę tikėtiną turto naudojimo pajamų vertę. Turto naudojimo pajamos apskaičiuojamos, atėmus iš visų pajamų, susijusių su turto naudojimu, visas su turto naudojimu susijusias išlaidas. Objekto vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$OV = GP / r;$$

kur: OV – vertinamo objekto vertė;
GP – grynosios pajamos;
r – kapitalizavimo norma.

Grynosios pajamos paskaičiuojamos pagal formulę:

$$GP = BP - I,$$

kur: BP – bendrosios pajamos už nuomą;
I – išlaidos ir rezervai.

Kapitalizavimo norma priimama, atsižvelgus į pastatų (patalpų) panaudojimo galimybes ir kitus faktorius, darančius įtaką pastato ilgalaikiam ekonomiškam naudojimui. Kapitalizavimo normos dydis gali būti nustatomas keliais būdais. Paprasčiausias ir tiksliausias iš jų yra kapitalizavimo normos dydžio nustatymas remiantis rinkos duomenimis – nekilnojamomo turto grynosiomis pajamomis ir jo pirkimo–pardavimo rinkos kainomis pagal formulę:

$$r = (Grynosios pajamos \times 100) / pirkimo kaina,$$

kur: r – kapitalizavimo norma.

Platesnis pajamų metodo panaudojimo vertinant nekilnojamajį turtą masiniu vertinimo būdu aprašymas pateiktas 5 skyriuje.

Išlaidų (kaštų) metodo esmė – prielaida, kad kaina, kurią pirkėjas rinkoje mokėtų už vertinamą turtą, jeigu tam poveikio neturėtų tokie veiksnių kaip laikas, rizika ar kiti, būtų ne didesni nei analogiško turto įsigijimo, pagaminimo, atkūrimo, atgaminimo, atstatymo (įrengimo) kaina.

Nekilnojamasis turtas išlaidų (kaštų) metodu vertinamas naudojant aktualius įregistruotus Nekilnojamomo turto kadastro ir Nekilnojamomo turto registro duomenis, naujausius Nekilnojamomo turto atkūrimo kaštų (statybinės vertės) kainynus, statinio vidutinės naudojimo trukmės normatyvus ir vietovės pataisos koeficientus.

Išlaidų (kaštų) metodu vertinamų nekilnojamomo turto objektų vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti taikomi vietovės pataisos koeficientai (toliau – VPK) ir verčių zonas, kurias nustato VI Registrų centras.

Vertinant turtą išlaidų (kaštų) metodu, apskaičiuojama:

1. Nekilnojamomo turto statybos vertė (atkūrimo kaštai) – objekto dydžių (kubatūrą, kvadratūrą ar kitą kiekjį), nurodytą Nekilnojamomo turto kadastro, padauginus iš 1 kub. metro (1 kv. m ar kito vieneto) vidutinės statybos vertės, nurodytos nekilnojamomo turto atkūrimo kaštų (statybos vertės) kainynuose.

2. Nekilnojamomo turto atkuriamoji vertė – nekilnojamomo turto statybos vertė patikslinus fizinio nusidėvėjimo procentu, apskaičiuotu už visus nekilnojamomo turto eksplloatavimo metus, vadovaujantis reikalavimais, nustatytais Nekilnojamomo turto vertinimo taisyklėse.

3. Nekilnojamomo turto atkuriama vertė patikslinus taikant vietovės pataisos koeficientą, nustatoma nekilnojamomo turto vidutinė rinkos vertė. Vietovės pataisos koeficientas netaikomas Lietuvos Respublikos nekilnojamomo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 3 p. nurodytam nekilnojamajam turtui.

Nekilnojamomo turto vertės nustatytos išlaidų (kaštų) metodu įrašomos Nekilnojamomo turto kadastro ir Nekilnojamomo turto registro duomenų bazėse. Jų įrašai prilyginami nekilnojamomo turto vertinimo ataskaitai.

4. VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT LYGINAMUOJU METODU

4.1. Metodinis masinio vertinimo modelio pagrindimas taikant lyginamąjį metodą

Nekilnojamomo turto vertinimo taisyklių 3 p. vertinimo modelis apibrėžiamas taip: nekilnojamomo turto vertinimo modelis – matematinė formulė, taikoma nekilnojamomo turto vidutinei rinkos vertei nekilnojamomo turto verčių zonose apskaičiuoti, atsižvelgiant į Nekilnojamomo turto kadastrinius rodiklius. Tokiems modeliams parengti būtini išsamūs ir patikimi rinkos duomenys apie objektus.

Vertinimo modeliai parengti rinkos duomenų pagrindu, panaudojant lyginamąjį metodą. Nekilnojamomo turto masinio vertinimo modeliams sudaryti panaudoti nekilnojamomo turto kadastro

ir registro duomenys, apimantys pastatų ir patalpų kiekybines ir kokybines charakteristikas, parduotų objektų rinkos kainas ir sandorio sudarymo datas. Individualių vertinimo ataskaitų, spaudos ir interneto informacija apie pasiūlos ir nuomas kainas panaudota kaip pagalbiniai duomenys. Vadovaujantis Nekilnojamomojo turto vertinimo taisyklių 18 p., sudarant nekilnojamomojo turto vertinimo modelius nebuvo atsižvelgta į nekilnojamomojo turto vertės padidėjimą ar sumažėjimą dėl šių veiksnių:

- aplinkos laikino pagerinimo arba pabloginimo;
- nuosavybės formos ir fizinių savybių;
- nekilnojamomojo turto valdymo formas;
- nekilnojamomojo turto naudojimo, valdymo ir disponavimo apribojimų;
- nekilnojamomojo turto išplanavimo, stiliaus, dizaino, vidaus apdailos ir kitų individualių savybių;
- nekilnojamomojo turto (statinio) padėties gatvės, pasaulio šalių atžvilgiu;
- nekilnojamomojo turto panaudojimo universalumo, technologinės įrangos, jo skleidžiamos taršos.

Nekilnojamomojo turto verčių žemėlapių ir vertinimo modelių parengimas susideda iš tarpusavyje susijusių 4 pagrindinių etapų: rinkos duomenų patikros, modelio specifikacijos, modelio kalibravimo ir modelių patikros (4.1. pav.).

Sandorių patikra. Modeliams sudaryti sandoriai patikrinti pagal kriterijus:

- komerciškumą;
- vienodas apmokėjimo sąlygas;
- kilnojamomojo turto nebuvinimą;
- vienodą sandorių laiką.

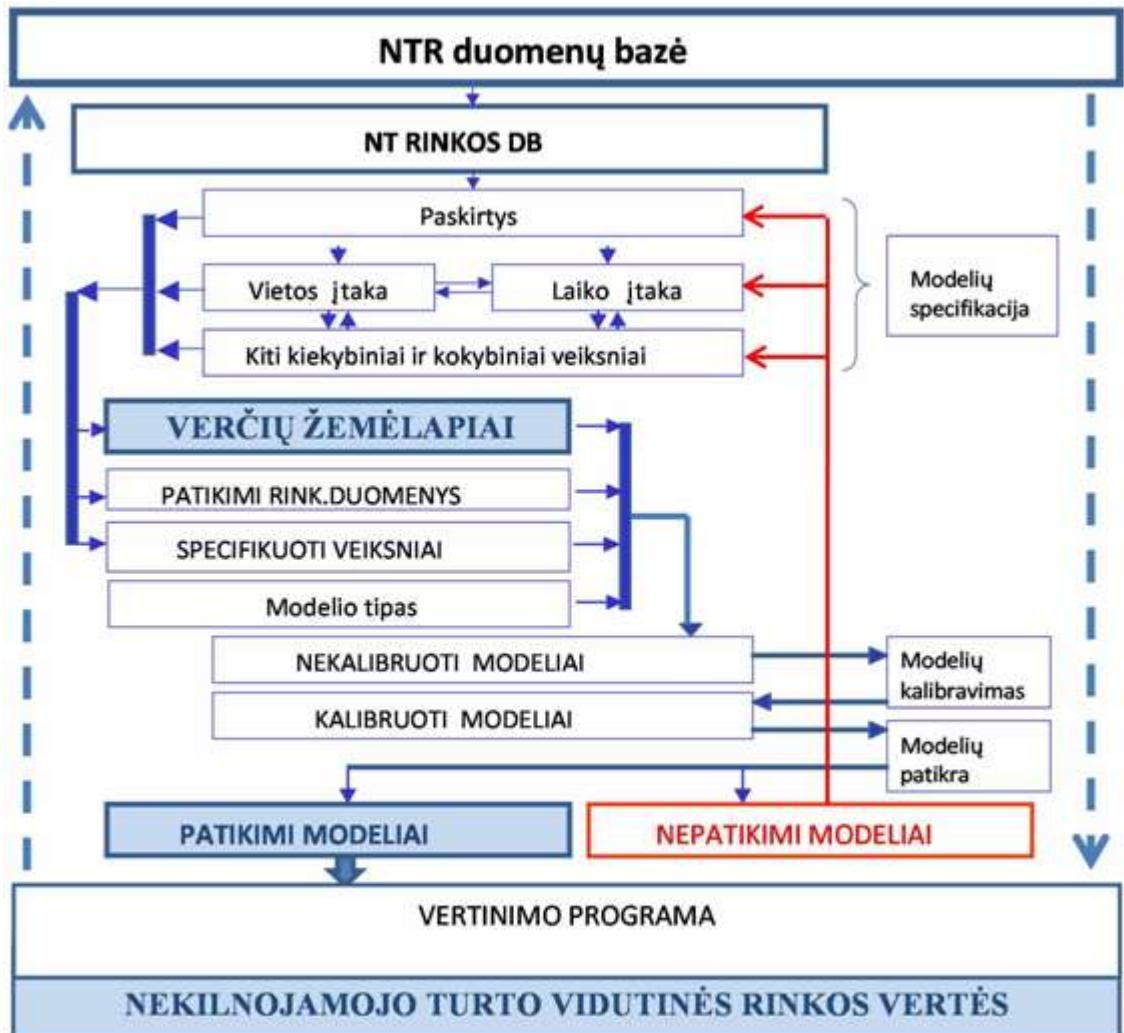
Pirmiesiems 3 kriterijams užtikrinti atlikta išvestinio rodiklio – 1 m^2 kainų analizė. Jos metu atsisakyta sandorių, kurių kainos neatitinka rinkos konjunktūros.

Ketvirto kriterijaus – vienodo sandorių laiko analizė neatsiejama nuo nustatytos masinio vertinimo datos ir yra labai svarbi aktyviai besikeičiančioje nekilnojamomojo turto rinkoje. Laiko įtakos rinkos kainoms nustatymo būdai pateiktai ataskaitos 4.2. skyriuje. Panaudojant kelerių metų sandorius, laiko pataisos būtinumas ir jos dydis daugeliu atvejų nustatyti naudojant rinkos kainas aproksimuojančią kreivę ir porinę pardavimų analizę (naudojant laikotarpio pradžios ir laikotarpio pabaigos mėnesių kainų medianas). Patikrinus ir laiko pataisa pakoregavus sandorius, atliekama modelių specifikacija.

Modelių specifikacija – rinkos kainas lemiančių veiksnių ir nekilnojamomojo turto charakteristikų bei jų sąveikos ryšių nustatymas. Specifikacija atliekama taikant statistinius skaičiavimus, grafinę analizę, koreliacines matricas ir kitus matematinės analizės būdus.

Kitas svarbus veiksny – vietas įtaka, įvertinama sudarant verčių žemėlapius. Naudojantis žemėlapiu nustatoma vietas įtaka rinkos vertei ir dėl vertės zonoje veiksnių homogeniškumo sumažinamas vertimo modelio kintamųjų skaičius. Nekilnojamomojo turto verčių zonų sudarymo taisyklės pateiktos ataskaitos 4.3.1 papunktyje.

Kitiems kokybiniams ir kiekybiniams veiksniams nustatyti panaudotos koreliacinės matricos. Koreliacinė matrica nustato visų analizuojamų kintamujų porų koreliacijos koeficientų reikšmes. Matricai sudaryti kokybiniai faktoriai paverčiami į skaitmeninę formą. Jei koreliacinėje matricoje du nepriklausomi kintamieji įgyja didelę koreliacijos koeficiente reikšmę, tai vieno veiksnio atsisakoma. Koreliacine analize užbaigiamama nekilnojamomojo turto veiksnių specifikacija. Specifikacijos etape pasiekiamas rezultatas – nustatoma, kokie veiksnių ir kokioje zonoje (teritorijoje) gali būti svarbūs apskaičiuojant nekilnojamomojo turto rinkos vertę. Lieka nustatyti veiksnių sąveikos ryšius. Sąveikos ryšius apsprendžia modelių tipai. Teisingas modelio tipo parinkimas garantuoja vertinimo rezultatų kokybę. Modeliai pagal tipus skirstomi į adityvinius, multiplikatyvinius ir hibridinius.

4.1. pav. Nekilnojamojo turto verčių žemėlapių ir modelių sudarymas

Adityvinis modelis.

Bendra adityvinio modelio forma yra tokia: $S = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_pX_p$,
čia S – apskaičiuojama vertė, X_1, X_2, \dots, X_p – nepriklausomi kintamieji, p - nepriklausomų kintamųjų skaičius, b_0 – konstanta, b_1, b_2, \dots, b_p – nepriklausomų kintamųjų koeficientai.

Multiplikatyvinis modelis.

Multiplikatyvinio modelio forma yra tokia: $S = b_0 \times X_1^{b1} \times X_2^{b2} \dots \times X_p^{bp}$,
čia S – apskaičiuojama vertė, X_1, X_2, \dots, X_p – nepriklausomi kintamieji, b_0 – konstanta, b_1, b_2, \dots, b_p – nepriklausomų kintamųjų koeficientai.

Hibridinis modelis.

Hibridiniai modeliai sujungia ir adityvinius, ir multiplikatyvinius komponentus, pavyzdžiu: $S = b_0 + b_6 \times Sp - b_7 \times SIEMEDŽ^{b1} \times QSTAT^{b2} \times b_3^{MIKR1} \times b_4^{MIKR2} \times b_5^{MIKR4}$.
Čia S – apskaičiuota vertė; b_0 – laisvas narys; b_6 – ploto koeficientas; Sp – pastato plotas; $SIEMEDŽ$ – sienų medžiagos skaliarinis skaičius; b_1, b_2, \dots, b_7 – koeficientų reikšmės, $MIKR1, MIKR2, MIKR4$ – binariniai kintamieji.

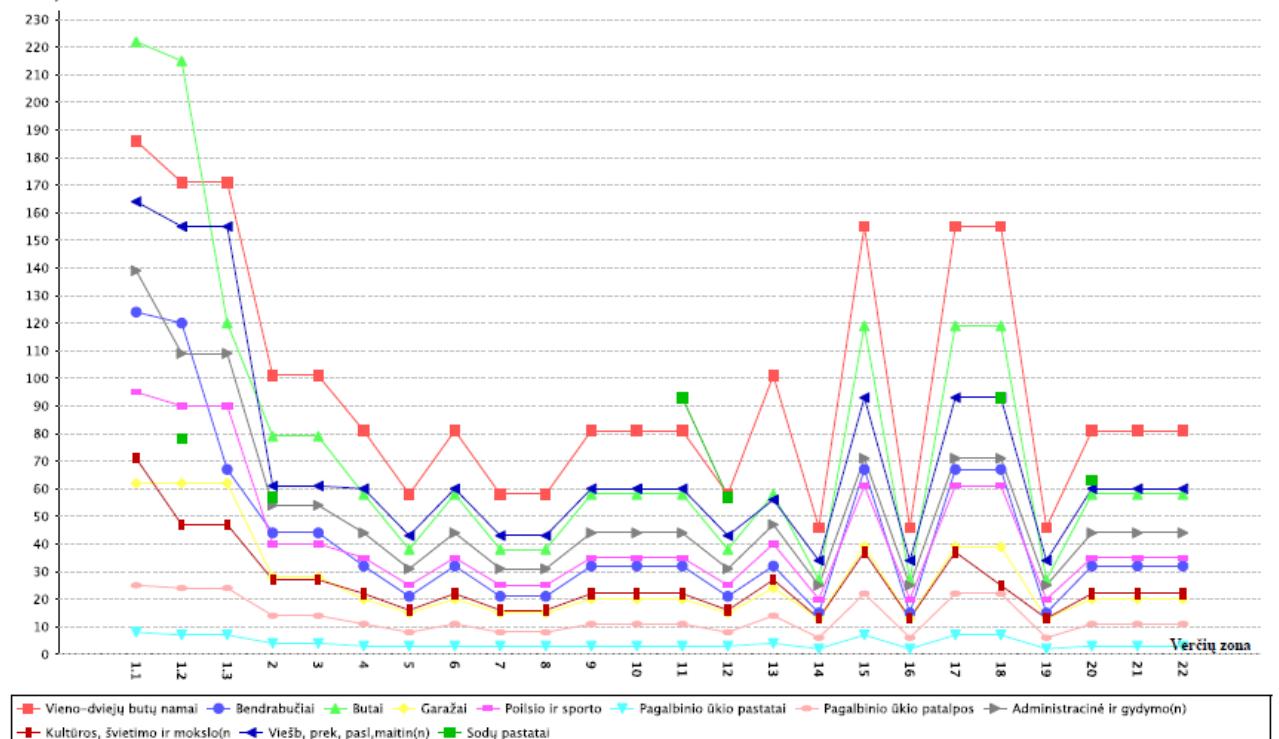
Nustačius reikšmingus veiksnius ir parinkus modelio tipą, atliekamas *modelio kalibravimas*. Modelio kalibravimas – koeficientų masinio vertinimo modelyje nustatymo procesas. Kalibravimui panaudota daugianarė regresinė analizė (DRA). DRA – statistinis nežinomų duomenų, panaudojant žinomą ir prieinamą informaciją, nustatymo būdas. Nekilnojamojo turto vertinime nežinomi duomenys yra nekilnojamojo turto rinkos vertės reikšmės, žinomi ir prieinami – pardavimo kainos ir objektų charakteristikos. DRA pateikia kiekvieno analizuojamo faktoriaus koeficientų reikšmes, kurias įvedus į modelį, apskaičiuojamos vertinamų objektų vertės.

Nustacių koeficientų reikšmes, statistinėmis ir grafinėmis priemonėmis tikrinamas modelio patikimumas. Jis įvertinamas pagal aritmetinio vidurkio, medianos, dispersijos, vidutinio kvadratinio nuokrypio, standartinio nuokrypio, koreliacijos koeficiente, modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficiente, variacijos koeficiente reikšmes. Statistinių rodiklių paaškinimas pateiktas 4.4.1 papunktyje. Grafinė modelių patikra pateikta 4.2. pav.

Kėdainių r. sav.

Pastatų 1 m², pagalbinio ūkio paskirčių grupės – 1 m³ vertės pagal verčių zonas

Vertė, Eur

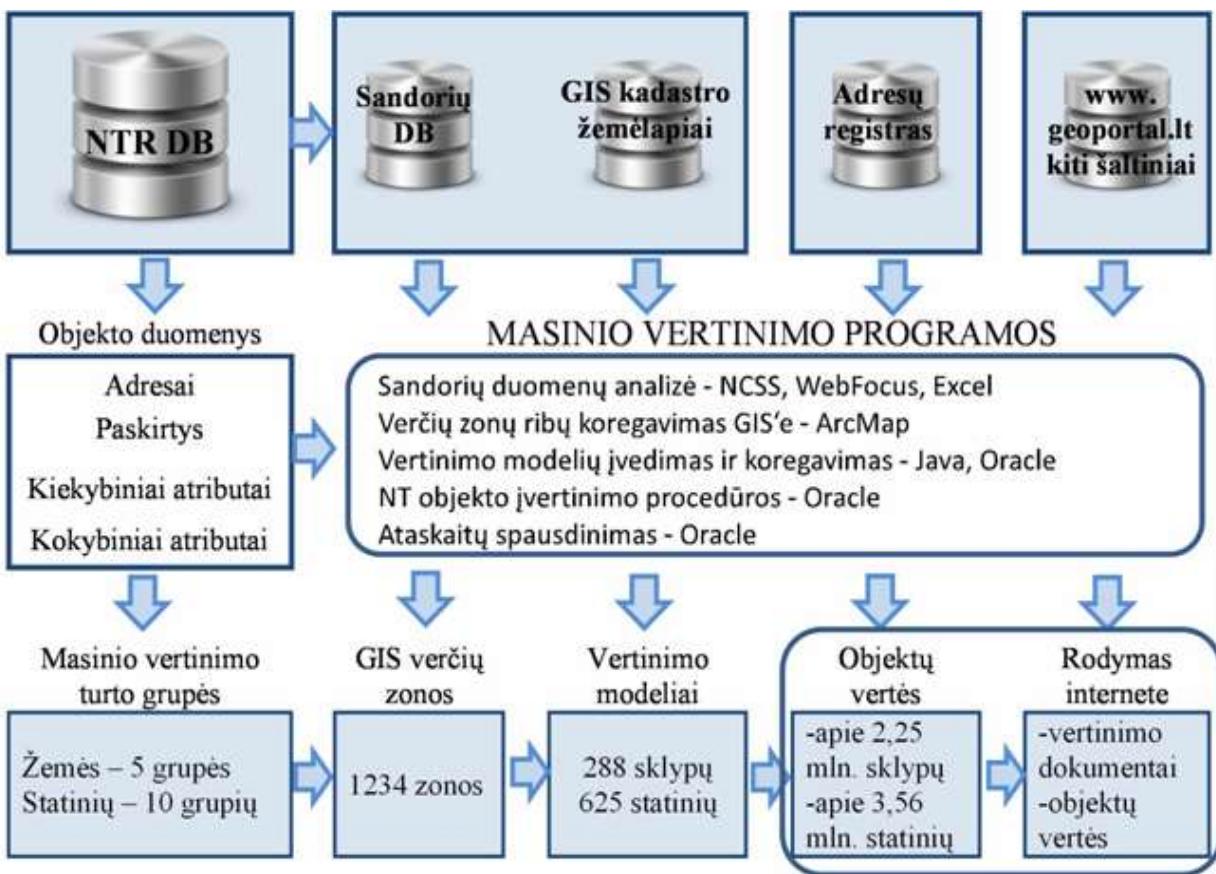

4.2. pav. Kėdainių rajono savivaldybės nekilnojamojo turto vertinimo modelių vertikali–horizontali patikra

Grafiko x ašyje atidėtos verčių zonas, y ašyje – vidutinės 1 kv. m vertės, apskaičiuotos pagal modelius, parengtus vertinimo datai – 2015 m. rugpjūčio 1 d. Gauta kreivė rodo 1 m² vertės kaitą teritoriniu, taip pat ir atskirų paskirčių grupių požiūriu. Tuo atveju, kai visų kreivų kaita verčių zonose turi panašias tendencijas, galima daryti išvadą, kad vertinimo modeliai sudaryti teisingai, ir atvirkščiai – susikertant kreivėms, būtina pertikrinti modelio teisingumą arba daryti išvadą, kad rinkos sąlygos verčių zonoje turi išskirtines aplinkybes.

Patikrinti ir atitinkantys nekilnojamojo turto rinkos konjunktūrą modeliai surašomi į lentelės. Kėdainių rajono savivaldybės vertinimo modeliai pateikiti atskirame priede „Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu“. Modelius ir nekilnojamojo turto verčių zonas sieja zonų numeriai.

Nekilnojamojo turto masiniams vertinimui panaudoti Nekilnojamojo turto registro duomenys, nekilnojamojo turto masinio vertinimo programa, zonavimo programa ir geografinių informacijos sistemų programos, reikalinga verčių žemėlapiams parengti. Išvardintų priemonių tarpusavio ryšių schema parodyta 4.3 paveiksle.

4.3. pav. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo informacinių priemonių schema.

4.2. Laiko pataisa

Sandorių laiko analizė neatskiriamai nuo nustatytos masinio vertinimo datos ir yra labai svarbi, kai naudojami kelerių metų duomenys ir kai nekilnojamojo turto rinka per analizuojamą laikotarpį aktyviai kinta. Vertinimo data yra 2015 m. rugpjūčio 1 d., todėl kainų pataisa dėl laiko yra skaičiuota ir, esant būtinumui, atlikta korekcija, prilyginus šią pataisą prie nurodytos datos sandorių kainos.

Laiko pataisai nustatyti naudojami šie metodai :

- porinė pardavimų analizė;
- perpardavimų analizė;
- pardavimo kainų analizė aproksimuojančia kreive;
- daugianarė regresinė analizė.

Porinė pardavimų analizė. Atnenkami nekilnojamajam turtui analogiškų objektų pardavimai, atlikti skirtingu metu. Pataisius šių objektų kainas dėl fizinių charakteristikų skirtumų, likę kainų skirtumai priskiriami laiko faktoriaus įtakai. Turint daug lyginamų objektų rinkos duomenų, apimančių kelerių metų sandorius, galima nustatyti vidutinį rinkos keitimosi tempą atskirai kiekvienais metais. Rekomenduojama naudoti medianą, kadangi ji išeliminuoja ekstremalių reikšmių įtaką. Nustatytas kainų kitimo tempas panaudojamas sandorių kainoms koreguoti nustatytos vertinimo datos požiūriu pagal formulę:

$$KLP = K (1 + rt);$$

čia KLP – pardavimo kaina, pakoreguota vertinimo data;
 K – faktinė pardavimo kaina;
 r – mėnesio arba ketvirčio kainų kitimo tempas;
 t – periodų skaičius (mėnesių arba ketvirčių).

Sandorių, įvykusiu vėliau negu vertinimo data, kainų koregavimas atliekamas pagal formulę:

$$KLP = K(1 - rt');$$

čia t' – periodų (mėnesių, ketvirčių) skaičius, praėjęs po vertinimo datos iki sandorio datos.

Perpardavimų analizė. Analizuojamos skirtingu metu įvykusių to paties objekto sandorių kainos. Šis metodas analogiškas poriniams pardavimų metodui, išskyrus privalumą – objektų charakteristikų skirtumą pataisų skaičiavimas yra minimalus. Trūkumas – mažas skaičius sandorių, ypač tais atvejais, kai laiko pataisą būtina nustatyti kiekvienos zonas atskirai. Dėl duomenų stokos šis metodas sujungiamas su porine pardavimų analize.

Pardavimo kainų analizė aproksimuojančia kreive. Naudojant aproksimuojančią kreivę nustatoma, kaip tam tikru laikotarpiu kito objektų ploto vieneto pardavimo kainos. Tokiai analizei abscisėje atidedami įvykusių sandorių mėnesiai (ketvirčiai), ordinatėje – ploto vieneto kainos. Išsidėsčiusius taškus aproksimuojanti kreivė ir parodo kainų kitimo vidutinį tempą analizuojamu laikotarpiu grafiškai, taip pat ir matematine išraiška.

Daugianarė regresinė analizė (DRA). Taikant DRA nustatoma kelių nepriklausomų faktorių, tokį kaip objektų fizinių, vietas charakteristikų įtaka priklausomam kintamajam – pardavimo kainai. Pardavimo datą DRA panaudojant kaip vieną iš nepriklausomų kintamujų, gaunama datos veiksnio koeficiente reikšmė. Ji parodo laiko veiksnio įtaką pardavimo kainai.

Kėdainių rajono savivaldybėje 2015 m. rugpjūčio 1 d. laiko pataisa apskaičiuota panaudojant pardavimo kainų analizę aproksimuojančią kreivę pagal nekilnojamomo turto paskirčių grupes (vieno-dviejų butų namai, butai, bendrabučiai, viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo, administracinė ir gydymo, garažų, kultūros, švietimo ir mokslo, poilsio ir sporto, sodų pastatai, pagalbinio ūkio) ir verčių zonas, kuriose laiko įtakos pataisa nustatyta reikšminga.

4.3. Vietos įtakos įvertinimas

4.3.1. Teorinis–metodinis vietos įtakos įvertinimo pagrindimas

Vietos įtaka įvertinama nekilnojamomo turto verčių žemėlapiuose sudarant verčių zonas. Teritorijos zonavimu pasiekiamas taip pat ir kitų veiksnių – aprūpinimo komunikacijomis, paslaugų punktais, kultūros objektais, patrauklumo ir t. t. – homogenišumas, todėl sumažėja kintamujų skaičius, modelis tampa paprastesnis.

Atsižvelgiant į patikimų pirkimo–pardavimo duomenų lokalizaciją, GIS priemonėmis kadastro žemėlapyje suformuojamos verčių zonas. Zonų ribos turi atitinkti nekilnojamomo turto rinkos kainų lygių (ploto vienetui) pasikeitimų ribas, įvertinant analizuojamą objektą, kurių pardavimo kainos atitinka rinkos kainų patikimumo kriterijus, naudojimo paskirtį ir kitas svarbias charakteristikas.

Zonomiems sudaryti parduotų objektų 1 m^2 kainos pažymėtos žemėlapyje pagal objekto buvimo vietą ir paskirčių grupes simboliais ir suformuotos verčių zonas laikantis tokį reikalavimą:

1. Nekilnojamomo turto verčių zona turi apimti žemės plotus ir vidaus vandenis, kuriuose bent vienos paskirties nekilnojamomo turto patikimumo kriterijus atitinkančių kainų lygis nuo gretimos nekilnojamomo turto verčių zonas kainų lygio skiriasi ne mažiau kaip 15 procentų.

2. Nekilnojamomo turto verčių zona kaimo vietovėje turi būti ne mažesnė kaip vienos gyvenamosios vietovės teritorija arba urbanizuota ar rekreacinio naudojimo pobūdžio teritorijos dalis (sodininkų bendrijos sodai, miestelis ir kita).

3. Nekilnojamomo turto verčių zonų ribos derinamos su savivaldybių, gyvenamųjų vietovių, kadastro vietovių ir kadastro blokų bei žemės sklypų ribomis, miškų masyvų ir valstybinių vandens telkiniių pakraščiais, teritorijų planavimo dokumentuose suformuotų miestų kvartalų ar skirtingo teritorijos tvarkymo režimo teritorijų ribomis.

Žemės sklypams ir statiniams sudaromos bendros verčių zonas.

Suformavus nekilnojamomo turto verčių zonas, vadovaujantis teminių žemėlapių rengimo reikalavimais, numatytais Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatyme parengiami nekilnojamomo turto verčių žemėlapiai.

Kėdainių rajono savivaldybės nekilnojamomo turto verčių zonų žemėlapis pateiktas atskirame priede „Zonų žemelapis“.

4.3.2. Zonų aprašymas

19. Kėdainių rajono savivaldybė	
Zonos Nr.	Zonos pavadinimas
19.1.1	Kėdainių m. senamiesčio dalis, apribota A. Basanavičiaus, Tilto gatvių ašimis, Nevėžio upe, nuo upės vingio (prie Sodų gatvės) iki Sodų gatvės ašinės linijos susikirtimo su Josvainių gatve, pratęsiant šią Sodų gatvės liniją iki susikirtimo su A. Basanavičiaus gatve prie namo Nr. 73.
19.1.2	Kėdainių m. likusi dalis.
19.1.3	Kėdainių m. dalis, apribota J. Basanavičiaus, Elektrėnų gatvėmis, geležinkelio linija ir Nevėžio upe.
19.2	Akademijos mstl., Dotnuvos mstl., Vainotiškių k.
19.3	Josvainių mstl.
19.4	Šėtos mstl.
19.5	Gudžiūnų mstl.
19.6	Krakių mstl.
19.7	Pagirių mstl.
19.8	Pernaravos mstl.
19.9	Surviliškio mstl.
19.10	Truskavos mstl., Pavermenio k.
19.11	Ansainių k., Aristavėlės k., Aristavos k., Bartkūniškių k., Bogušiškių k., Bubblelių k., Bublių k., Bučiūnų k., Čeplinavos vs., Daukšių k., Dilgių k., Dvarčininkų k., Gegužinės vs., Juodkiškių vs., Kačergių k., Keleriškių k., Klamputės vs., Koliupės k., Kropilų k., Kruopių k., Kudžionių k., Linelių k., Liogailiškių k., Mantvilionių k., Medekšių k., Nociūnų k., Novočėbės k., Pabarupio k., Pacūnų k., Pamėklių k., Pasmilgio k., Pašilių k., Puzaičių k., Saviečių k., Serbinų k., Servitgalių k., Sičionių k., Stasiūnų k., Šventoniškio k., Taučiūnų k., Tubių k., Varkolių k., Zutkių k.
19.12	Akmenių k., Angirių k., Antanavos vs., Antapolio vs., Aukštadvario k., Aukštkalnių k., Aukštųjų Kaplių k., Aušros k., Ažuolaičių k., Bajėniškio k., Bajėnų I k., Bajėnų II k., Bakšių vs., Baldinkos k., Beinaičių k., Berželės k., Beržų k., Bičkų k., Bokštų k., Būdų k. (Josvainių sen.), Būdviečių k., Bumbulynės k., Čirelių k., Čiuikiškių k., Daškoniu k., Daubarų k., Daukainių k., Daukšų k., Daumantų k., Dembnės k., Dotnuvos glž. st., Dratkalnio k., Džiugailių k., Gailiakaimio k., Galulaukių k., Gelnų k., Gėlainių k., Gineitų k., Girelės k., Grašvos k., Graužių abu kaimai (Josvainių sen.), Grinių k., Gučkampio k., Ivaniškių abu kaimai, Jagminų k., Jaskaičių k., Jasnagurkos k., Josvainių k., Juodgirio k., Juodkaimių k., Kalnaberžės k., Kampų I k., Kampų II k., Kantrimo k., Karūnavos k., Katkų k., Kėbonių k., Kėžių k., Kilbisų k., Kunionių k., Kutiškių k., Langakių k., Laučynės k., Lesčiukų k., Lipliūnų k., Lomeikiškių k., Macgalių abu kaimai, Maleikonių k., Mantigailių k., Mantviliškio k., Marijankos k., Melagių k., Melninkų k., Mikališkių k., Mištautų k., Mociūnų k., Močėnų k., Noreikių k., Paaluonės k., Padotnuvio k., Paliepių k., Paliepiukų k., Paskotiškės k., Pavikšrupio k., Pažiedupio k., Pėdžių k., Peiksvos k., Pesliškių k., Pikelių k., Pilsupių k., Plaktinių k., Prapuolenių vs., Puplaukių k., Pušinės vs., Pūstelninkų k., Ramėnų k., Rimuolių vs., Ruminių k., Ruoščių k., Ruseinių k., Sandžėnų k., Siponių k., Skaistgirių k., Skerdikų k., Slikių k., Slikių glž.st., Stasinės k., Stašaičių k., Stebulių k., Sūriškių k., Svilių

	k., Sviliukų k., Šalčmirių k., Šaravų k., Šetenių k., Šiaudinės k., Šilainėlių k., Šilainių k. (Pelėdnagių sen.), Šingalių k., Šiuksčiuliškių k., Šlapaberžės k., Urbelių k., Urnėžių k., Užkapių k., Užlukių k., Vaidatonių k., Vainikų k., Valinavos k., Valkaičių k., Valučių k., Varnupės k., Vencloviškių k., Vincentavos k., Vincgalio k., Vitėnų k., Voskaičių k., Žemaičių k., Žiogaičių k., Žirnenkos k.
19.13	Labūnavos k.
19.14	Alksnėnų (Vilainių sen.), Anciškio k., Aukupėnų k., Bajoriškių k., Balinių k., Bladikių k., Bučionių k., Būdų k., (Vilainių sen.), Bugumilavos vs., Čeponiškių vs., Daratavos vs., Daugėliškio k., Dvariškių I k., Dvariškių II k., Gaisų k., Gerdvilų k., Glaušių k., Grąžčių k., Joniškių vs., Juciūnų k., Kamėnų k., Kievagalio k., Kūjėnų k., Kušleikiškio k., Laivelio k., Lalų k., Lasongalio k., Laukagalio k., Lepšynės k., Liaudiškių k., Likėnų k., Liolių k., Medvėdų k., Milžemėnų k., Mitėniškių k., Morkūnų vs., Nartautų k., Naujasodės k., Norbutiškių k., Okainėlių k., Okainių k., Osinaukos k., Oželių k., Padėgių k., Padvarninkų k., Paežerių k., Pagilupio k., Pagojo vs., Pakščių k., Papurvių k., Pašilėlių k., Pašumerio k., Pauslajo k., Petkūnų k., Petraičių k., Piktgalio k., Pliupų k., Prociūnų k., Ramygolkos k., Ratlanksčio k., Rekšių k., Rudžių k., Sangailų k., Sokų vs., Stagelių k., Stagių k., Stuobrių k., Suradgalio k., Šlaitkalnio k., Šnipiškio k., Šukionių k., Šventybrasčio k., Taujankų k., Taujėnų k., Trakų k. (Truskavos sen.), Trakučių k., Užmiškio k., Užvalkių k., Užvermenės k., Užžartėlės k., Vaidilų k., Vainiūnų k., Vidulaukių k., Volungiškių k., Zavišinės k., Žemųjų Kaplių k.
19.15	Janušavos k., Varėnų k.
19.16	Likusi Kėdainių rajono savivaldybės dalis.
19.17	Vilainių k.
19.18	Eigulių k., Paobelio k., Pelėdnagių k.
19.19	Aleksandriškio k., Bebrikių k., Čerelių k., Dargužių k., Griniškių k., Gumbių k., Joknių k., Jovaišų k., Kezų k., Kirdeikių vs., Kreivų k., Kuronių k., Liliūnų k., Linksmavietės vs., Lyviškių k., Margių k., Maulių k., Ožiškių vs., Pagirių k., Pagirių k., Pašetės k., Plankių k., Prucių k., Rikliškių k., Runeikių k., Simanonių k., Steponavos k., Vaiškoniių k., Valakų k., Vidnapolio k., Vivonių k., Zapranų k., Žegunių k., Žeimelių k., Žilionių k.
19.20	Aptytalaukio k., Galkantų k., Justinavos k., Ledų vs., Repengių k., Sirutiškio k., Vasariškių k., Tiskūnų k.
19.21	Zabieliškio k.
19.22	Lančiūnavos k.

4.3.3. Trumpas zonų suskirstymo praktinis paaiškinimas

Savivaldybės teritorijos zonavimas vertingumo požiūriu atliktas vadovaujantis nekilnojamojo turto rinkos duomenimis, taip pat atsižvelgiant į savininkų pareikštas pastabas ankstesnių ir šio žemės ir statinių masinio vertinimo rezultatų viešo svarstymo metu, savivaldybės specialistų pastabas, pasiūlymus ir nurodymus, pateiktus raštu, taip pat verčių žemėlapių ir verčių bendro aptarimo metu.

Kėdainių rajono savivaldybėje atliktą 1 m² statinių kainų analizę teritoriniu požiūriu pagal tvarką, aprašytą atskaitos 4.3.1. poskyryje. Iš viso sudarytos 24 verčių zonas.

19.1.1 zona – miesto centras (senamiesčio dalis), kuris yra vienas gražiausių Lietuvoje. Zonoje išvystyta infrastruktūra, joje esantys pastatai pasižymi išskirtine architektūra. Šioje teritorijoje dislokuotas nekilnojamasis turtas yra pats patraukliausias Kėdainių rajone ir jo kainos yra pačios aukščiausios, todėl sudaryta atskira verčių zona.

19.1.2 zona – tai aplink Kėdainių miesto centrą išsidėčiusi zona. Joje dominuoja daugiaaukščiai gyvenamieji pastatai (miegamieji miesto rajonai) ir individualūs namai. Zonoje nekilnojamojo turto kainos yra mažesnės nei miesto centre.

19.1.3 zona – tai miesto pakraštyje už geležinkelio esanti nedidelė teritorija. Zonoje butų ir bendrabučių kainos yra mažesnės nei kitose miesto dalyse.

19.2, 19.3, 19.13 zonas sudaro miesteliai, Vainotiškių ir Labūnavos kaimai (žiūrėti zonų aprašymą), kurie turi išvystytą infrastruktūrą, dislokuoti šalia pagrindinių kelių, yra netoli Kėdainių ir turi patogų susisiekimą miestu. Nekilnojamojo turto kainos šiose zonose yra didesnės už nekilnojamojo turto kainas gretimose zonose ar kituose rajono miesteliuose.

19.4, 19.6, 19.9, 19.10, 19.20–19.22 zonas – tai Kėdainių rajono miesteliai bei priemiestinės zonos. Teritorijos yra prie pagrindinių asfaltuotų kelių, turi išvystytą infrastruktūrą ir neblogą susisiekimą su Kėdainiais. Zonose vyrauja žemaaukštis senas sodybinis užstatymas. Nekilnojamojo turto kainos didesnės už kainas besiribojančiuose kaimuose, taip pat miesteliuse esančiuose 19.5; 19.7; 19.8 zonose.

19.5, 19.7, 19.8 zonas – tai miesteliai, kurie išsidėstę atokiau nuo rajono centro, turi mažiau išvystytą infrastruktūrą, prastesnį susisiekimą su Kėdainiais. Šiose zonose vyrauja žemaaukštis senas sodybinis užstatymas. Nekilnojamojo turto kainos didesnės už nekilnojamojo turto kainas besiribojančiuose kaimuose, bet mažesnės už kainas miesteliuose, esančiuose 19.4; 19.6; 19.9; 19.10 zonose.

19.11 zonoje yra kaimai, išsidėstę netoli Kėdainių miesto arba ribojasi su juo, turi neblogą susisiekimą su miestu. Šioje zonoje vyrauja žemaaukštis senas sodybinis užstatymas, yra pakankamai išvystyta infrastruktūra. Nekilnojamojo turto kainos mažesnės, nei mieste ar tarp miesto ir 19.11 zonas esančiose kaimuose, tačiau didesnės nei tollyn nuo miesto esančiose besiribojančiose zonose, todėl teritorija išskirta į atskirą verčių zoną.

19.12 zona apjungia Kėdainių rajono kaimus (žiūrėti zonų aprašymą), kurie ribojasi su didesnes nekilnojamojo turto vertes turinčia Kėdainių miesto šiaurine dalimi. Turi neblogą susisiekimą su miestu ir neblogai išvystytą infrastruktūrą. Pietinėje zonos dalyje nutiestas greitkelis Kaunas – Klaipėda. Kainos šioje zonoje yra mažesnės nei 19.11 zonoje, tačiau didesnės nei besiribojančiose nuo Kėdainių nutolusiuose zonose.

19.14; 19.16; 19.19 zonose išsidėstę kaimai yra toliau nuo Kėdainių miesto, ribojasi su kitu rajonu savivaldybėmis. Šiaurinėje rajono dalyje 19.14; 19.16, zonas skiria Nevėžio upė. Infrastruktūra zonose išvystyta silpniau, vyrauja žemaaukštis senas sodybinis užstatymas, dominuoja žemės ūkio paskirties objektai. Nekilnojamojo turto kainos šiose zonose yra mažesnės nei arčiau miesto esančiose zonose. Per paskutinius kelis metus gerą našumo balą turinčioje 19.19 zonoje, ypač žemės ūkio paskirties žemės, rinka buvo aktyvi ir nekilnojamojo turto kainos pasivijo 19.14 ir 19.16 zonų kainas.

19.15; 19.17; 19.18 – verčių zonas, kurias sudaro Janušavos, Varėnų, Eigulių, Paobelio, Pelėdnagių, Vilainių kaimai. Visos šios zonas ribojasi su Kėdainių miestu. Jose išvystyta infrastruktūra, patogus susisiekimas su Kėdainiais. Nekilnojamojo turto vertės šiuose kaimuose (ypač Janušavoje) didesnės nei rajone esančiuose miesteliuose ar besiribojančiuose kaimuose.

4.4. Rinkos duomenų ir vertinimo modelių statistinis įvertinimas, rinkos modeliavimo ir ekspertinio vertinimo būdai

4.4.1. Statistinių rodiklių apibūdinimas

Modeliams sudaryti naudojami patikimi rinkos duomenys. Rinkos duomenų ir jų pagrindu sudarytų masinio vertinimo modelių patikimumui įvertinti naudojami įvairūs statistiniai metodai. Kokie statistiniai rodikliai panaudoti ir kokios jų reikšmės, trumpai apžvelgiami šiame skyriuje.

Aritmetinis vidurkis – reikšmių vidurkis $\bar{S} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n S_i$.

Mediana – sutvarkyto didėjimo tvarka rinkinio vidurinių reikšmių aritmetinis vidurkis, kai rinkinio elementų skaičius lyginis; sutvarkyto didėjimo tvarka rinkinio vidurinė reikšmė, kai rinkinio elementų skaičius nelyginis.

Moda – dažniausiai duomenų aibėje pasikartojuosi reikšmė. Moda yra nevienareikšmis dydis. Ją patogu rasti histograma.

Dispersija – apibūdina elementų galimų reikšmių išsisisklaidymo apie vidurkį laipsnį:

$$DX = \frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})^2 .$$

Vidutinis kvadratinis arba standartinis nuokrypis parodo reikšmių (kainų) išsibarstymo apie vidurkį laipsnį. Kuo jis mažesnis, tuo aritmetinis vidurkis geriau atspindi visumą;

$$SX = \sqrt{DX} .$$

Absoliutus (vidutinis) nuokrypis parodo reikšmių nuokrypi nuo vidurkio:

$$AX = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n |S_i - \bar{S}| .$$

Variacijos koeficientas nurodo vidutinės kvadratinės paklaidos (SX) ir vidutinės pardavimo kainos procentinį santykį:

$$CV = \frac{100\% SX}{\bar{S}} .$$

Koreliacinė analizė rodo, kiek yra reikšmingas ryšys tarp dviejų arba daugiau statistiškai vienas su kitu susietu faktoriu. Ji gelbsti priimant sprendimą, ar nagrinėjamas faktorius, nustatant vertę, yra reikšmingas, ar iš jų galima nekreipti dėmesio.

Koreliacija (koreliacinis ryšys) – ar yra ryšys tarp požymių, kokia jo kryptis ir stiprumas. Jei dydžiai koreliuoti, tai jie priklausomi, t. y. vieno buvimas (nebuviama) daro įtaką kitam; kai nepriklausomi – nekoreliuoti.

Koreliacijos koeficientas – parodo nagrinėjamų požymių tiesinę priklausomybę. Koreliacijos koeficiente galimos reikšmės $-1 \leq \rho(S, Z) \leq 1$. Jeigu dviejų kintamųjų koreliacijos koeficientas lygus 0, tai tie kintamieji yra statistiškai nepriklausomi. Koreliacijos koeficiente formulė:

$$\rho(S, Z) = \frac{\sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})(Z_i - \bar{Z})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (S_i - \bar{S})^2 \sum_{i=1}^n (Z_i - \bar{Z})^2}}$$

Normalusis pasiskirstymas – „tvarkingas“ (homogeniškas, stochastinis) duomenų pasiskirstymas apie aritmetinį vidurkį, kai atskirų duomenų nukrypimas nuo vidurkio yra atsitiktinis. Normaluji pasiskirstymą aiškiai apibrėžia vidurkis ir standartinis (kvadratinis) nuokrypis.

Regresinė analizė leidžia apibrėžti santykį tarp dviejų vieną nuo kito priklausomų faktorių taip, kad žinant vieno faktoriaus reikšmę, kito faktoriaus reikšmę galima nusakyti su tam tikra tikimybe. Regresinė analizė yra būdas nustatyti funkciją taip, kad atstumų kvadratas nuo funkcijos iki atrinktos duomenų aibės būtų minimalus.

Daugianarė regresijos lygtis – kai lygtimi išreiškiama kelių nepriklausomų veiksnių įtaka. Sudarant regresijos lygtį neesminiu priežasčiu įtaka atmetama, todėl koreliacinis ryšys „virsta“ funkciui. Regresijos lygtys dažniausia būna tiesinės, parabolinės, hiperbolinės, laipsniinės ar rodiklinės.

Stjudento kriterijus (pasiskirstymas) t – parodo kintamojo įtaką priklausomam kintamajam lygtje. Kuo Stjudento kriterijus didesnis, tuo svarbesnis lygtje nepriklausomas kintamasis. Pavyzdžiui, kintamasis gali stipriai koreliuoti su pardavimo kaina, bet jis

prognozavimui netinkamas. Tą netinkamumą ir parodo Stjudento kriterijus. Stjudento kriterijaus reikšmė pasirinktam pasiklivimo laipsniui randama lentelėse (pateikiamos statistiniuose vadovėliuose).

Fišerio kriterijus $F=t^2$, taip kaip ir Stjudento, naudojamas vieno ar kito regresijos kintamojo reikšmingumui nustatyti.

Beta koeficientai išreiškia atskirų kintamųjų reikšmingumą vienas kito atžvilgiu; jų ryšį lygtje.

Modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficientas R^2 nurodo, koks pardavimo kainų pasiskirstymo procentas yra paaiškinamas regresijos modeliu. Jis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$R^2 = \frac{\sum (\hat{S}_i - \bar{S})^2}{\sum (S_i - \bar{S})^2},$$

čia \hat{S}_i - prognozuota kaina.

R gali turėti reikšmes nuo 0 iki 1. Kai $R = 0$, modeliu jokia pardavimo kainų variacija nepaaiškinama. Šiuo atveju kainų vidurkis \bar{S} , taip pat, kaip ir regresijos pagal modelį apskaičiuotos kainos, vienodai atspindės visų nagrinėjamų objektų vertes. Kai $R^2 = 1$, visi nukrypimai nuo \bar{S} aprašomi regresijos lygtimi. Tai reiškia, kad modelyje su vienu kintamuoju visi taškai, atitinkantys pardavimo kainas, yra išsidėstę vienoje linijoje.

4.4.2. Pradinių rinkos duomenų statistiniai rodikliai

Kėdainių rajono savivaldybės nekilnojamojo turto rinkos analizei, vertinimo modeliams sudaryti, pradinių rinkos duomenų rodiklių imčiai panaudoti Nekilnojamojo turto registro rinkos duomenų bazės 2011 01 01 – 2015 08 01 laikotarpio sandoriai: Esant pakankamai duomenų, imtis sudaryta iš paskutinių metų sandorių. Pradinių rinkos duomenų statistinių rodiklių imtys pagal paskirčių grupes pateikiami toliau lentelėje.

4.1. lentelė. Kėdainių raj. savivaldybės pradiniai rinkos duomenų statistiniai rodikliai

Paskirties grupė	Sandorių skaičius	Aritmetinis vidurkis	Mediana	Vidutinis kvadratinis nuokrypis	Minimumas	Maksimumas
Administracinės ir gydymo	32	210	116	249	1	940
Bendrabučių	42	111	82	85	8	345
Butų	1465	211	200	135	0,1	893
Garažų	309	54	42	42	1	248
Kultūros, švietimo ir mokslo	13	41	16	58	2	216
Pagalbinio ūkio pastatų	1	2	2	0	2	2
Poilsio ir sporto	12	171	110	144	71	604
Sodų pastatų	197	87	70	68	1	309
Vieno-dviejų butų namų	782	93	59	101	2	776
Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	49	218	143	220	0,3	1051

4.4.3. Rinkos modeliavimas

Nekilnojamojo turto rinkos modeliavimas – procesas, kai atliekant nekilnojamojo turto rinkos analizę, nustatoma vertės ir rinkos veiksnių priklausomybė, taikoma nejvertintų rinkos segmentų vertės parametrams nustatyti.

Nekilnojamojo turto masiniame vertinime rinkos modeliavimo būdas taikomas rinkos vertei nustatyti toms turto grupėms (paskirtims) ir tose vertės zonose, kuriose analizuojamos turto grupės (paskirties) objektų nebuvo parduota ir jų pirkimo–pardavimo rinkos kainos nėra žinomos. Taikant nekilnojamojo turto rinkos analizę nustatyti priklausomybių tarp vertės ir rinkos veiksnių (turto vertės ir nuomas kainos priklausomybės, turto verčių tarp skirtingų turto grupių priklausomybės, turto verčių nuo atstumo priklausomybės, analogiškų verčių zonų vertės, individualaus vertinimo verčių) panaudojimas nejvertintos turto grupės (paskirties) vertei nustatyti vadinamas vertinimu rinkos modeliavimo būdu. Vertinant šiuo būdu, verčių tikslumas tiesiogiai priklauso nuo surinktos informacijos pagrįstumo ir teisingumo.

4.4.4. Ekspertinis vertinimas

Nekilnojamojo turto ekspertinis vertinimas – nekilnojamojo turto vertinimas, kai vadovaujantis nekilnojamojo turto vertinimo patirtimi ir analize, nustatomi vertinimo koeficientai, rodikliai ir kiti santykiniai lyginamieji dydžiai, leidžiantys įvertinti panašias savybes turintį turą. Šis būdas taikomas tada, kai trūksta duomenų tam, jog būtų galima taikyti Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme numatytus vertinimo metodus.

Kadangi trūksta bendrabučių paskirties rinkos duomenų, tačiau šios paskirties turtui turint panašias savybes į butų paskirties turą, buvo atlikta statistinio tyrimo butų ir bendrabučių paskirčių nekilnojamojo turto rinkos duomenų analizė Kėdainių rajono savivaldybės teritorijoje. Nustatyta, jog nekilnojamojo turto verčių zonoje Nr. 19.1.3, kur butų ir bendrabučių sandorių yra pakankamai, butų paskirties vidutinė 1 kv. m kaina lyginant su bendrabučių paskirties vidutine 1 kv. m kaina skiriasi apie 44 %. Taigi sudarant bendrą butų ir bendrabučių paskirčių modelį bei skaičiuojant bendrabučių vertes, gauta vertė dauginama iš priimto koeficiente 0,56.

4.2. lentelė. Bendrabučių paskirties koeficiente apskaičiavimas pagal verčių zonas

Verčių zona	Butų paskirties 1 kv. m kaina (Eur)	Bendrabučių paskirties 1 kv. m kaina (Eur)	Koeficientas
19.1.2	132	74	0,56

4.5. Statybos metų įtaka

Statybos metų įtaka yra vienas iš reikšmingiausių kintamųjų vidutinei rinkos vertei nustatyti. Vertinant nekilnojamajį turą masinio vertinimo būdu ir siekiant gauti kuo tikslesnes vidutines rinkos vertes (ypač tais atvejais, kai objekto statymo trukmė ilga), imamas statybos pradžios ir pabaigos metų vidurkis. Pvz. statybos pradžios metai - 2000, o pabaigos – 2012, tai jų vidurkis bus $(2000+2012)/2 = 2006$.

5. VERTINIMO MODELIŲ SUDARYMAS VERTINANT PAJAMŲ METODU

5.1. Masinio vertinimo modelio sudarymas taikant pajamų metodą

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 1 p. komercinio naudojimo nekilnojamasis turtas vertinamas lyginamuju bei pajamų metodais, taikant masinį nekilnojamomojo turto vertinimą. Pagal to paties įstatymo 2 str. 7 d. *komercinio naudojimo nekilnojamasis turtas* – administraciniės, maitinimo, paslaugų, prekybos, viešbučių, poilsio, gydymo, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statiniai (patalpos).

Pajamų metodas taikomas tada, kai tikimasi, jog vertinamo turto naudojimo vertė objektyviausiai parodys turto vertę rinkoje. Naudojimo vertė – apskaičiuota pinigų suma, rodanti turto ekonominį naudingumą tam tikram naudotojui. Pajamų metodas remiasi prielaida, kad egzistuoja apibrėžtas ryšys tarp grynujų (veiklos) pajamų, gaunamų iš objekto, ir to objekto rinkos vertės. Nekilnojamomojo turto vertinimas pajamų metodu gali būti naudojamas:

- kapitalizavimo skaičiavimo būdu;
- diskontuotų pinigų srautų skaičiavimo būdu.

Vertinamo turto naudojimo vertė, taikant tiesioginį pajamų kapitalizavimą, skaičiuojama pagal formulę:

$$NV = VP / r,$$

NV – naudojimo vertė;

VP – veiklos pajamos per metus;

r – kapitalizavimo normos rodiklis.

Nustatant vertinamo nekilnojamomojo turto vidutines rinkos vertes naudotas pajamų kapitalizavimo metodus. Šis metodas grindžiamas galimybe gauti pajamas, nuomojant vertinamą turtą, bei kapitalizavimo normos apskaičiavimu ir taikymu.

Masinio vertinimo modeliai, tiek naudojant lyginamąjį metodą, tiek pajamų metodą, – tai matematiniai skaičiavimai, kuriuos taikant, remiantis turima informacija apie vietovę, rinkos duomenis, rinkos sąlygas ir nekilnojamomojo turto charakteristikas, nustatoma nekilnojamomojo turto vidutinė rinkos vertė.

Pajamų metodu nekilnojamomojo turto masinio vertinimo modeliams sudaryti panaudoti:

- nekilnojamomojo turto kadastro ir registro duomenys, apimantys jų kiekybines ir kokybines charakteristikas;
- nuomas sandorių kainos, užfiksuotos VĮ Registrų centre;
- nuomas sandorių kainos, užfiksuotos viešuose leidiniuose, internte panaudoti kaip pagalbiniai duomenys;
- individualių vertinimo ataskaitų, spaudos ir interneto informacija apie pasiūlos, nuomas kainas, užimtumą ir kt. panaudoti kaip pagalbiniai duomenys;
- viešbučių vertinimui – vidutinės kambarių nuomas kainos, kambarių skaičius, užimtumas, pajamos, išlaidas ir kt. duomenys surinkti iš anketų, padedant Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijai.

Vadovaujantis Nekilnojamomojo turto vertinimo taisyklėmis, sudarant nekilnojamomojo turto vertinimo modelius, nebuvo atsižvelgta į nekilnojamomojo turto vertės padidėjimą ar sumažėjimą dėl šių veiksnių:

- aplinkos laikino pagerinimo arba pabloginimo;
- nuosavybės formos ir fizinių savybių;
- nekilnojamomojo turto valdymo formos;
- nekilnojamomojo turto naudojimo, valdymo ir disponavimo aprivojimo;

- nekilnojamojo turto išplanavimo, stiliaus, dizaino, vidaus apdailos ir kitų individualių savybių;
- nekilnojamojo turto (statinio) padėties gatvės, pasaulio šalių atžvilgiu;
- nekilnojamojo turto panaudojimo universalumo, technologinės įrangos, jo skleidžiamos taršos.

Nekilnojamojo turto verčių žemėlapių ir vertinimo modelių parengimas susideda iš tarpusavyje susijusių 8 pagrindinių etapų:

1. Rinkos duomenų patikros;
2. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomas vertę, specifikacijos.
3. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomas vertę, kalibravimo.
4. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomas vertę, patikros.
5. Vertinamo nekilnojamojo turto grynujų pajamų nustatymo.
6. Kapitalizavimo normos nustatymo.
7. Žemės įtakos koeficiente statinyje nustatymo.
8. Pagrindinio modelio, nustatančio vertinamo nekilnojamojo turto vidutinę rinkos vertę, patikros.

Matematine išraiška masinio vertinimo modelis pajamų metodu atrodo taip:

$$((BP * (Uzim\% / 100)) - (MokV * (NTm\% / 100) + VRV * (Drau\% / 100) + BP * (Vald\% / 100) + BP * (Remo\% / 100))) / (r / 100) * \check{ZVK},$$

kur: $BP = (\text{vid. nuomas vertė} * (\text{BnPl-PgPl}*0.25)) * 12$,

čia: vid. nuomas vertė = $b_0 \times X_1^{b1} \times X_2^{b2} \times \dots \times X_p^{bp}$;

X_1, X_2, \dots, X_p – nepriklausomi kintamieji, b_0 – vidutinė (bazinė) nuomas kaina, b_1, b_2, \dots, b_p – nepriklausomų kintamųjų koeficientai.

0,25-25 proc. mažinama pagalbinio ploto vidutinė nuomas vertę;

12 – mėnesiai.

5.1. lentelė. Masinio vertinimo modelio pajamų metodo reikšmės ir jų sutrumpinimai

Pavadinimas	Sutrumpinimas
Draudimo išlaidų tarifas, proc.	Drau%
Turto valdymo ir kt. išlaidų tarifas, proc.	Vald%
Einamojo remonto išlaidos, proc.	Remo%
Užimtumo procentas, proc.	Uzim%
Kapitalizavimo normos rodiklis, proc.	r
NT mokesčio tarifas, proc.	NTm%
Vidutinė rinkos vertė	VRV
Žemės vertės įtakos koef.	\check{ZVK}
Mokestinė vertė	MokV
Grynosios veiklos pajamos, gaunamos iš NT	GP
Bendrosios pajamos	BP

5.1.1. Rinkos duomenų patikra

Modeliams sudaryti reikalingos sandorių nuomas kainos patikrinamos pagal komerciškumą ir vienodą sandorių sudarymo laiką. Komerciškumo kriterijus nustatomas atliekant išvestinio rodiklio – $1 \text{ m}^2/\text{mēn.}$ – nuomas kainų analizę, prieš tai atsisakant sandorių, kurių nuomas kainos neatitinka rinkos konjunktūros. Laiko kriterijaus – vienodo sandorių laiko analizė neatsiejama nuo nustatyto masinio vertinimo datos ir yra labai svarbi aktyviai besikeičiančioje nekilnojamojo turto rinkoje. Laiko įtakos rinkos nuomas kainoms nustatymo būdai pateikti ataskaitos 4.2 skyriuje.

Panaudojant ilgesnio laikotarpio nuomas kainas, laiko pataisos būtinumas ir jos dydis daugeliu atvejų nustatyti nuomas kainas aproksimuojančia kreive. Patikrinus ir laiko pataisa pakoregavus nuomas kainas, atliekama modelių specifikacija.

5.1.2. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomas vertę, specifikacija

Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomas vertę, specifikacija – nuomas kainas lemiančią veiksnių ir nekilnojamojo turto charakteristikų bei jų sąveikos ryšių nustatymas. Specifikacija atliekama taikant statistinius skaičiavimus, grafinę analizę, koreliacines matricas, kitus matematinės analizės būdus. Vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastro nuostatais ir atsižvelgiant į rinkos konjunktūrą, specifikacijos metu nekilnojamojo turto naudojimo paskirtys yra sugrupuotos į tas pačias verčių grupes, kaip ir vertinant lyginamuju metodu. Pasirenkant vertinimo metodą, buvo atsižvelgta ne tik į Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo nuostatas, bet ir Turto ir verslo vertinimo metodiką. Atsižvelgiant į tai, kad poilsio, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statinių (patalpų) nuomas sandorių yra mažai, taikant jų vertinimui pajamų metodą galimos didelės vidutinių rinkos verčių paklaidos. Todėl, siekiant kuo tikslesnio įvertinimo, šis metodas minėtoms paskirtims nebuvo taikytas.

Kitas svarbus veiksnys – vieta, kuri įvertinama sudarant verčių žemėlapius. Naudojantis žemėlapiu nustatoma vietos įtaka vidutinei nuomas vertei, ir dėl vertės zonoje esančių veiksnių homogeniškumo sumažinamas vertimo modelio kintamųjų skaičius. Nekilnojamojo turto verčių zonų sudarymo taisyklės pateiktos ataskaitos 4.3.1. poskyryje. Tais atvejais, kai pagalbiniam modeliui sudaryti užtenka paskutinių metų duomenų ir kai per tą laikotarpį nuomas vertės pokyčiai dėl laiko įtakos nėra reikšmingi, laiko pataisos nereikalingos.

Vertinant turtą pajamų metodu, naudojamos tos pačios verčių, zonas kaip ir vertinant lyginamuju metodu. Kėdainių rajono savivaldybė turi 24 verčių zonas. Atlikus vertinamų paskirčių grupių rinkos analizę pagal vertinamo turto tipus, statybos metus bei nuomas kainas, verčių zonas buvo sujungtos taip pat, kaip ir vertinant lyginamuju metodu.

Kėdainių rajono savivaldybėje 2015 m. rugpjūčio 1 d. nuomas verčių laiko pataisa apskaičiuota panaudojant nuomas kainų analizę aproksimuojančia kreive, taip pat nekilnojamojo turto paskirčių grupes (viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo bei administracinių ir gydymo) ir verčių zonas, kuriose laiko įtakos pataisa nustatyta reikšminga.

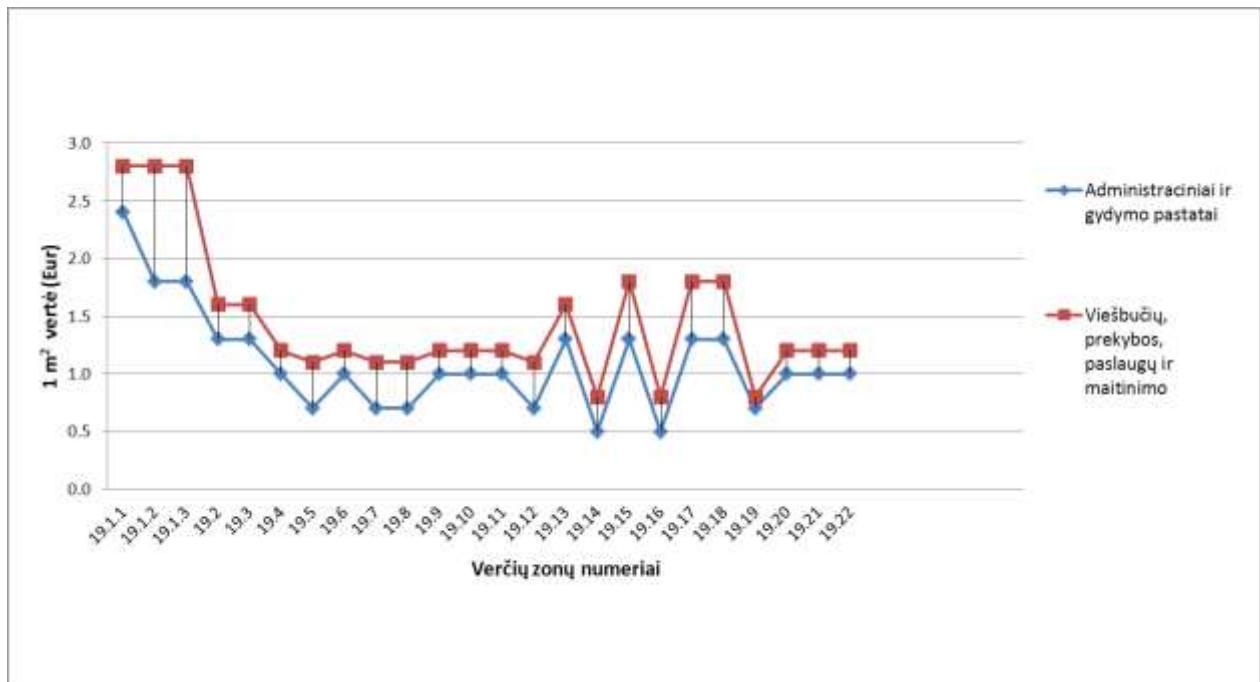
Kitiems kokybiniams ir kiekybiniams veiksniams nustatyti panaudotos koreliacinės matricos. Koreliacinė matrica nustato visų analizuojamų kintamujų porų koreliacijos koeficientų reikšmes. Matricai sudaryti kokybiniai faktoriai išreiškiami skaitmenine forma. Aukštus koreliacijos laipsnus turinčiose porose vieno veiksnio atsisakoma. Koreliacine analize užbaigiamā nekilnojamojo turto veiksnį specifikacija. Specifikacijos etape pasiekiamas rezultatas – nustatoma, kokie veiksniai ir kokioje zonoje (teritorijoje) gali būti svarbūs apskaičiuojant nekilnojamojo turto vidutinę nuomas vertę. Lieka nustatyti veiksnį sąveikos ryšius. Sąveikos ryšius apsprendžia modelių tipai.

Nekilnojamojo turto vidutinei nuomas vertei nustatyti panaudotas multiplikatyvinis modelis. Multiplikatyvinio modelio forma yra tokia: $S = b_0 \times X_1^{b_1} \times X_2^{b_2} \times \dots \times X_p^{b_p}$,
kur S – apskaičiuojama vertė, X_1, X_2, \dots, X_p – nepriklausomi kintamieji, b_0 – konstanta, b_1, b_2, \dots, b_p – nepriklausomų kintamujų koeficientai.

Nustačius reikšmingus veiksnius ir parinkus modelio tipą, atliekamas modelio kalibravimas. Modelio kalibravimas – koeficientų masinio vertinimo modelyje nustatymo procesas. Kalibravimui panaudota daugianarė regresinė analizė (DRA). DRA – statistinis nežinomų duomenų, panaudojant žinomą ir prieinamą informaciją, nustatymo būdas. Nekilnojamojo turto vertinime nežinomi duomenys yra nekilnojamojo turto rinkos vertės reikšmės, žinomi ir prieinami – nuomas kainos ir objektų charakteristikos. DRA leidžia nustatyti kiekvieno analizuojamo faktoriaus koeficientų reikšmes, kurias įvedus į modelį, apskaičiuojamos vertinamų objektų vidutinės nuomas vertės.

5.1.3. Pagalbinio modelio, nustatančio vidutinę nuomos vertę, patikra

Nustačius koeficientų reikšmes, statistinėmis ir grafinėmis priemonėmis tikrinamas modelio patikimumas. Jis įvertinamas pagal aritmetinio vidurkio, medianos, dispersijos, vidutinio kvadratinio nuokrypio, standartinio nuokrypio, koreliacijos koeficiente, modelio apibrėžtumo (determinacijos) koeficiente, variacijos koeficiente reikšmes. Statistinių rodiklių paaiškinimas pateiktas 4.4.1. poskyryje. Grafinė modelių, kurie nustato vidutinę nuomos vertę, patikra pateikta 5.1. paveiksle.

5.1. pav. Kėdainių r. savivaldybės nekilnojamojo turto vidutinių nuomos verčių vertinimo modelių vertikali–horizontali patikra.

Grafiko x ašyje atidėtos verčių zonas, y ašyje vidutinės nuomos vertės (Eur/ m^2 /mén.), apskaičiuotos pagal pagalbinius modelius, parengtus vertinimo datai – 2015 m. rugpjūčio 1 d. Gauta kreivė rodo Eur/ m^2 /mén. vidutinės nuomos vertės kaitą teritoriniu, taip pat ir atskirų paskirčių grupių požiūriu. Tuo atveju, kai visų kreivų kaita verčių zonose turi panašias tendencijas, galima daryti išvadą, kad nustatytų vidutinių nuomos verčių vertinimo modeliai sudaryti teisingai, ir atvirkščiai – jei kreivės susikerta, būtina pertikrinti modelių teisingumą, papildomai atliskti rinkos analizę.

Patikrinti ir atitinkantys nekilnojamojo turto rinkos konjunktūrą pagalbiniai modeliai surašomi į programą.

Jei vertinamų paskirčių grupių (paskirčių) analizuojamose teritorijose (verčių zonose) nuomas kainos nėra žinomos, jos nustatomos rinkos modeliavimo arba ekspertiniu būdu.

5.1.4. Kėdainių rajono savivaldybės nuomos duomenų, vertinant pajamų metodu, statistiniai rodikliai

Nekilnojamojo turto nuomas rinka, ypač kaimiškose teritorijose, nėra paplitusi, o galiojantys teisės aktai nenustato privalomo nuomas sandorių registravimo nekilnojamojo turto registre, todėl užfiksuetų nuomas sandorių pajamų metodui taikyti Kėdainių r. savivaldybėje nepakako ir teko papildomai rinkti informaciją žiniasklaidoje ir kituose informaciniuose šaltiniuose apie skelbiamas nuomas kainas. Vertinant Kėdainių r. savivaldybės komercinį turtą pajamų metodu, buvo rinktos ir analizuotos ne tik šios, bet ir panašių teritorijų vertės požiūriu nuomas kainos. Kai kuriose verčių

zonose, trūkstant nuomas rinkos duomenų, vertinimo modeliai buvo sudaromi ekspertiškai arba rinkos modeliavimo būdu.

5.2. lentelė. Kėdainių r. sav. pradiniai nuomas sandorių statistiniai rodikliai

Paskirčių grupė	Nuomas sandorių skaičius	Aritmetinis vidurkis	Mediana	Vidutinis kvadratinis nuokrypis	Minimali vnt. kaina	Maksimali vnt. kaina
Administracinės ir gydymo	16	5.4	3.1	6.5	0.3	25.6
Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	15	2.4	1.5	2.4	0.2	8.5

5.1.5. Vertinamo nekilnojamojo turto grynujų pajamų nustatymas

Grynosios pajamos yra skirtumas tarp bendrujų nuomas pajamų ir išlaidų:

Grynosios metinės pajamos = bendrosios metinės pajamos – lėšų praradimas dėl neužimtumo – turtui tenkančios metinės išlaidos.

Atlikus vertinamo turto analizę dėl nuomojamų patalpų pagrindinio ir pagalbinio plotų, priimta, kad skirtumas tarp šių plotų verčių yra 25 proc. Todėl, apskaičiuojant bendrasias metines pajamas, nustatyta vidutinė nuomas vertė dauginama iš bendro ploto, o pagalbiniam plotui tenkanti nuomas vertė mažinama 25 proc.

Bendrosios metinės pajamos = (vidutinė nuomas vertė)* vertinamo objekto bendras objekto plotas + (- 25 proc. nuo pagalbinio ploto) *12,
kur: 12 – mėnesių sk.

Lėšų praradimas dėl neužimtumo arba pajamų netekimas dėl neišnuomoto ploto, nustatomas procentais nuo bendrujų metinių pajamų. Kėdainių r. savivaldybėje nustatyta, kad administracinės paskirties ir komercinės paskirčių pastatų neužimtumas yra 10-20 proc., t. y. pajamų netekimo koef. 0,9-0,8.

5.3. lentelė. Vertinamam turtui tenkančios metinės išlaidos

Išlaidos	Paskirtis	Procentai
Nekilnojamojo turto mokesčis ¹	Administracinié ir gydymo	0,8
	Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	0,8
Draudimas ²	Administracinié ir gydymo	0,1
	Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	0,1
Turto valdymo išlaidos ³	Administracinié ir gydymo	1,0
	Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	1,0
Einamojo remonto išlaidos ⁴	Administracinié ir gydymo	1,0
	Viešbučių, prekybos, paslaugų ir maitinimo	1,0

1.Nekilnojamojo turto mokesčis. Kėdainių r. sav. 2014 m. balandžio 25 d. Nr. TS-78

sprendimu nekilnojamojo turto mokesčis yra nustatytas 0,8 %. nuo nekilnojamojo turto mokesčinės vertės.
Tokiu būdu:

Nekilnojamojo turto mokesčis = galiojanti objekto mokesčinė vertė * 0,008.

Statinio mokesčinė vertė skelbiama http://www.registrorucentras.lt/masvert/paieska_un.jsp.

2. Draudimo išlaidos apskaičiuojamos paėmus 0,1 % nuo vertinamo objekto galiojančios vidutinės rinkos vertės. Draudimo įmoka dažniausiai sudaro apie 0,01–0,2 % draudimo sumos. Ji priklauso nuo pasirinktų apdraustų rizikų bei kitų faktorių. Draudimo vertė yra draudžiamų turtinių interesų vertė, kuri nurodoma draudimo sutartyje. Draudimo suma dažniausiai nustatoma pagal apdraustą daiktų įsigijimo kainą arba pagal statinių plotą. Skirtingos draudimo kompanijos taiko skirtingas draudimo sumos nustatymo metodikas.

3. Turto valdymo išlaidos – 1-2 % nuo bendrujų metinių pajamų. Turto valdymo išlaidos nustatomos remiantis turto valdymo įmonių apklausos duomenimis.

4. Einamojo remonto išlaidos – 1-2 % nuo bendrujų metinių pajamų. Objektų išlaikymo kaštus sudaro kasdieniai poreikiai, todėl svarbu nustatyti procentinę dalį pajamų skirtą einamiesiems remonto darbams. Šios išlaidos dažniausiai sudaro 1-3 %. nuo gaunamų metinių pajamų iš patalpų nuomas.

Skaičiuojant savininko išlaidas, laikoma, kad nuomininkai sumoka komunalinius mokesčius (proporcingai nuomojamam plotui).

5.1.6. Kapitalizavimo normos nustatymas

Kapitalizavimo norma yra pagrindinis faktorius, darantis įtaką grynujų pajamų kapitalizavimui. Nustatant nekilnojamojo turto vidutinę rinkos vertę, kapitalizavimo norma reikalinga kapitalizuojant vieną metų gryniasias pajamas, gaunamas iš įprastinių pelno normų, būdingų analogiškam turtui rinkoje. Tai galima atlkti remiantis nominaliais arba realiaisiais dydžiais. Svarbiausias uždavinys, tenkantis vertintojui, nustatant kapitalizavimo normą, yra įvertinti investicijos į nekilnojamąjį turą riziką. Pagal užsienio šalių nekilnojamojo turto praktiką, ji priklauso nuo tokų faktorių:

- nekilnojamojo turto lokalizacijos – kuo patrauklesnė vietovė, kuo palankesnės ekonominės sąlygos toje vietovėje, tuo kapitalizavimo norma bus žemesnė;
- pasiūlos ir paklausos santykio – jeigu vertinamo objekto paklausa didesnė, tai ir jo teikiamų pajamų kapitalizavimo norma žemesnė;

Bet iš esmės r, kapitalizavimo norma, priklauso nuo verslo stabilumo.

Sprendžiant, kokią kapitalizavimo normą priimti kapitalizuojant gryniasias pajamas, atsižvelgiama į vertinimo metu vyraujančius santykius vietinėje nekilnojamojo turto rinkoje. Be to, ypatingą reikšmę šiuo atveju turi pasiūlos ir paklausos santykis. I skirtinges kapitalizavimo normų dydžius atsižvelgiama pagal pastatų rūšį. Taip pat kaimo vietovėje esančio pastato kapitalizavimo norma didesnė nei miesto, nes čia nuomas mokesčio dydis remiasi realiaja verte ir paprastai būna žemesnis nei miestuose. Vadinas, kaimo teritorijoje esantis nekilnojamasis turtas blogiau kapitalizuojamas nei mieste esantys objektai. Jei paklausa labai didelė, kapitalizavimo normų dydžius reikia sumažinti. Ir priešingai, sunkiai parduodamo nekilnojamojo turto kapitalizavimo normos turi būti didinamos.

Apskritai galioja principas – kuo didesnė kapitalo investavimo į nekilnojamąjį turą rizika, tuo didesnė turi būti imama kapitalizavimo norma. Kapitalizavimo normos nustatymo metodai yra šie:

1. Rinkos analogų metodas.
2. Paskolos padengimo koeficiente metodas (ang. Debt Coverage Ratio Approach).
3. Susietų investicijų metodas (ang. Band of Investment Approach).
4. Susietų investicijų pagal fizinius komponentus metodas.
5. Sumavimo metodas.

Paskolos padengimo koeficiente metodo ir susietų investicijų metodo kapitalizavimo norma skaičiuojama, kuomet naudojamos skolintos lėšos. Šie metodai nėra pagrindiniai, o labiau pagalbiniai, nes gaunama orientacinė kapitalizavimo normos reikšmė, kai rinkos duomenys nepakankamai patikimi.

Susietų investicijų pagal fizinius komponentus metodo kapitalizavimo norma skaičiuojama kaip vidutinis dydis tarp žemės kapitalizavimo normos ir pagerinimų kapitalizavimo normos. Šis metodas naudotinas, jeigu informacija apie palyginamuosius objektus suteikia galimybę tiksliai nustatyti kapitalizavimo normas fiziniams komponentams, taip pat komponentų (žemės ir pagerinimų) dalį bendroje vertėje.

Sumavimo metodo kapitalizavimo norma nustatoma pagal nerizikingas palūkanų normas, kaip bazines (prie jų pridedamos kompensacijos už riziką, žemą likvidumą ir investicijų vadybą), ir leidžia vertintojui padaryti tam tikras pataisas dėl skirtumų tarp nekilnojamojo turto pajamų srautų ir kitų pajamų srautų. Taigi šis metodas grindžiamas pelningumo ir galimų alternatyvių investicijų priešpastatymu. Šio metodo esmė – pirmojo kapitalizavimo normos dėmens palaipsnio sumavimo būdas, kurio pagrindu imama nerizikinga palūkanų norma ir prie jos pridedami įvairių jau išvardytų rizikos veiksnių pataisymai. Ši metodą matematiškai galima išreikšti taip:

$$r = Y_b + \Sigma D Y_i,$$

čia Y_b – bazine norma (imama nerizikinga arba mažiausiai rizikinga palūkanų norma),
 DY_i ; - i-asis pataisymas.

Nerizikinga palūkanų norma – palūkanų norma, grindžiama vyriausybinių ilgalaikių vertybinių popierių pelningumo dydžiu arba patikimiausių šalies bankų palūkanų normų dydžiu. Prie nerizikingos normos pridedamos rizikos pataisos (kai kuriuose literatūros šaltiniuose dar vadinamos premijomis), kurios susijusios su vertinamo nekilnojamojo turto ypatybėmis.

Kapitalizavimo norma parenkama dažnai pagal rinkos analogų metodą. Kapitalizavimo normų dydžiai gali būti išvesti pagal esamas vietinės nekilnojamojo turto rinkos pirkimo–pardavimo kainas.

r = Gynosios nuomas pajamos per metus/ Pirkimo–pardavimo kaina,
 čia r – kapitalizavimo norma.

Akivaizdu, kad nežymi kapitalizavimo normos skaičiavimo paklaida turi didelę reikšmę kapitalizuotai vertei, ypač kai pajamos didelės ir kapitalizavimo norma žema. Todėl kapitalizavimo normą reikia paskaičiuoti labai atidžiai ir remiantis rinkos duomenimis.

Kėdainių r. sav. kapitalizavimo normai nustatyti pasirinktas rinkos analogų metodas, nes kiti metodai negali būti taikomi dėl duomenų stokos arba dėl jų subjektyvumo.

Jonavos, Kaišiadorių ir Kėdainių rajonų savivaldybės vietovės panašios ir lygintinos, todėl kapitalizavimo normai nustatyti naudojami šių savivaldybių rinkos duomenys.

5.4. lentelė Kapitalizavimo normos nustatymas

Sandorio data	Savivaldybė	Gyvenvietė	Gatvė	Paskirtis	Įsigytas plotas, kv.m.	Sandorio suma, Eur	Gynosios metinės pajamos, Eur	r
2015/06/09	Kaišiadorių r. sav.	Kaišiadorys	Gedimino g.	Administracinės ir gydymo	435.88	69000	5353	7.77
2014/05/26	Kėdainių r. sav.	Kėdainiai	Knypavos g.	Administracinės ir gydymo	40.01	11585	931	8.03
2014/06/02	Kėdainių r. sav.	Kėdainiai	A. Kanapinsko g.	Gydymo	35.96	5792	498	8.6
2014/10/15	Jonavos r. sav.	Kėdainiai	Biochemikų g.	Administracinės ir gydymo	690.95	373497	7434	8.84
2015/07/24	Jonavos r. sav.	Jonava	Turgaus g.	Viešb., prek., pasl., maitinimo	30.75	18734	850	9.73
2014/02/18	Jonavos r. sav.	Jonava	Darbininkų g.	Viešb., prek., pasl., maitinimo	337.91	107994	5164	10.2
2014/05/29	Jonavos r. sav.	Jonava	Darbininkų g.	Administracinės ir gydymo	253.3	25487	2976	11.69
2014/03/10	Kėdainių r. sav.	Kėdainiai	J. Basanavičiaus g.	Administracinės ir gydymo	880.59	2624347	13539	12.15
2015/06/10	Jonavos r. sav.	Jonava	Fabriko g.	Administracinės ir gydymo	851	267256	8671	12.44
2015/02/18	Kėdainių r. sav.	Kėdainiai	Radvilų g.	Administracinės ir gydymo	35.22	6025	751	12.48
Verčių zonose 19.1.1 – 19.1.3; 19.15; 19.17 – 19.18								10
2015/07/10	Kaišiadorių r. sav.	Vilūnai	Laisvės g.	Administracinės ir gydymo	91.35	10076	306	6.38
2014/09/17	Kaišiadorių r. sav.	Kruonis	Darsūniškio g.	Viešb., prek., pasl., maitinimo	92.78	26895	812	6.54
2014/02/07	Kėdainių r. sav.	Nociūnai	Vandžiogalos g.	Viešb., prek., pasl., maitinimo	324.47	141689	2818	7.53
2014/07/30	Jonavos r. sav.	Milagainiai	Liepų g.	Administracinės ir gydymo	931.2	43443	3667	8.45
2015/02/09	Jonavos r. sav.	Meškonai	Pramonės g.	Administracinės ir gydymo	318.14	171859	2554	9.44
2015/07/24	Kaišiadorių r. sav.	Klėriškės		Viešb., prek., pasl., maitinimo	125.59	12746	675	11.75

Sandorio data	Savivaldybė	Gyvenvietė	Gatvė	Paskirtis	Įsigytas plotas, kv.m.	Sandorio suma, Eur	Grynosios metinės pajamos, Eur	r
2014/01/15	Kėdainių r. sav.	Pauslajys	Ribojanti g.	Viešb., prek., pasl., maitinimo	155.26	11541	778	13.53
2015/05/14	Jonavos r. sav.	Batègala	Rodžių g.	Viešb., prek., pasl., maitinimo	420.39	29000	4425	15.25
2014/03/21	Kėdainių r. sav.	Medekšiai	Topolių g.	Administracinės ir gydymo	466.42	25563	2212	17.65
Kapitalizavimo norma likusiai savivaldybės daliai priimama:								11

5.2. Žemės vertės įtakos koeficientas

Nustatant nekilnojamojo turto rinkos vertę pajamų metodu, turtinio komplekso vertę sudėtinėms vertinamo objekto dalims turėtų būti paskirstoma proporcionaliai, o ne sumavimo ar atėmimo būdu. Pajamų ir pelno srautai turi įtakos ir statinio, ir žemės vertės dalims. Kadangi vertinant statinius pajamų metodu, šiuo metu nėra technologinių galimybių masiniu vertinimo būdu susieti žemės su statiniu ir nustatyti, ar žemė priklauso pastato savininkui nuosavybės teise, ar šis žemės sklypas nuomojamas, todėl daroma prielaida, kad visi žemės sklypai yra suformuoti ir mokesčių mokėtojui priklauso nuosavybės teise.

Atsižvelgdami į užsienio ekspertų rekomendacijas, nustatant žemės vertės dalį bendroje statinio vertėje, kuri nustatyta pajamų metodu, arba žemės vertės įtakos koeficientą (ŽIK), reikia atsižvelgti į vietovę (miestas, miestelis, kaimas ir pan.), paskirtį, žemės sklypo dydį, užstatymą ir pan.

Praktikoje plačiai naudojami įvairūs žemės ir statinių atskyrimo metodai. Vienas iš jų yra santykio metodas – analizuojant panašius pardavimus, nustatomas žemės vertės ir pastatų bei statinių vertės santykis, kurį naudojant bendra turto vertė paskirstoma žemei ir statiniams.

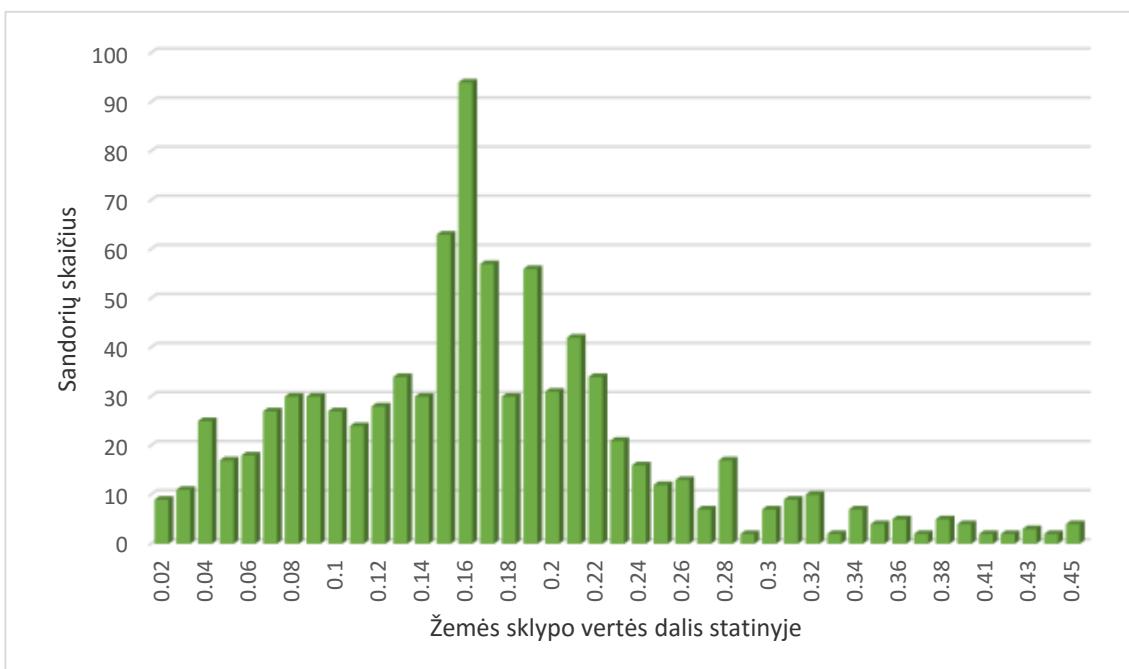
Pavyzdys, kaip atskiriama objekto vertės dalis, pateikiamas 5.5. lentelėje:

5.5. lentelė. Žemės ir statinių atskyrimo būdas

Sandoryje dalyvavę objektai	Masinio vertinimo vertė	Dalis	Koef.	Sandorio suma 250 000 Eur	Padalinta objekto kaina
Žemės sklypas	17 500	17 500/350 000	0.05	250 000*0.05	12 500
Pastatas	329 000	329 000/350 000	0.94	250 000*0.94	235 000
Ūkinis pastatas	3 500	3 500/350 000	0.01	250 000*0.01	2 500
Visų sandoryje dalyvavusių objektų vertė nustatyta masinio vertinimo būdu	350 000				250 000

Nustatant žemės vertės įtakos koeficientą, buvo nagrinėti visos Lietuvos Respublikos vertinamų paskirčių 2006–2015* m. sandoriai. Analizės rezultatai pateikti 5.2. ir 5.3. pav.

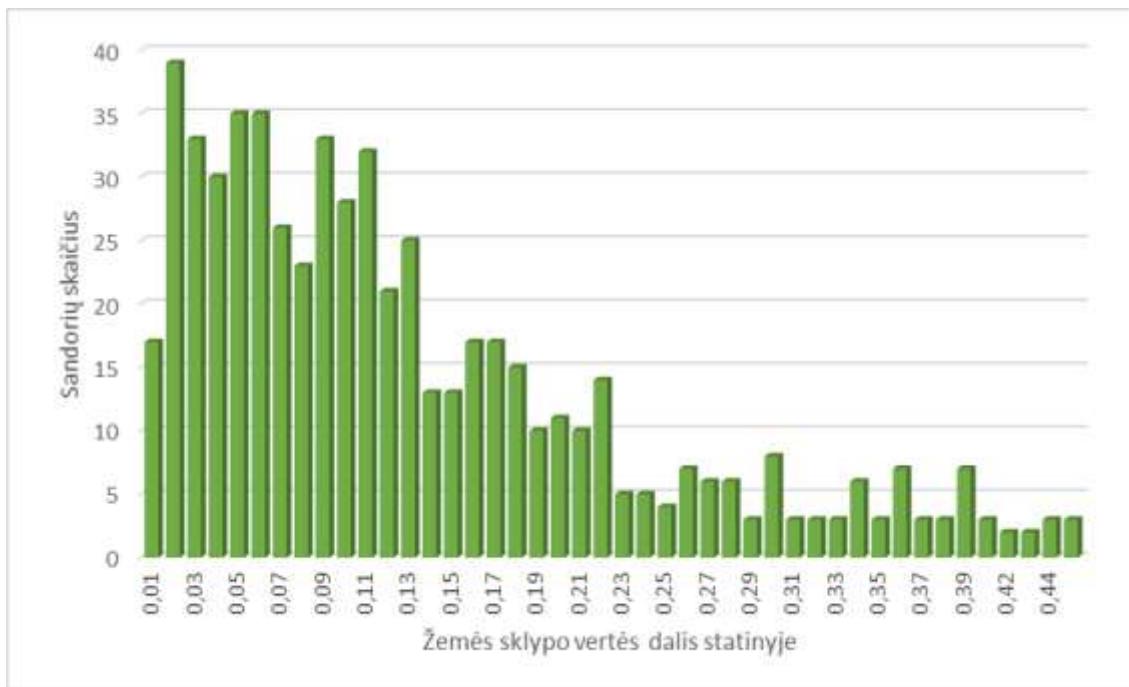
* 2015 - sandoriai, įvykę 2015 m. sausio–birželio mėnesiais ir įregistruoti Nekilnojamojo turto registre

Vidurkis	0,17
Mediana	0,16

5.2. pav. Žemės sklypo vertės dalies statinyje miestuose – savivaldybėse analizė

Išnagrinėjus vertinamų paskirčių miestuose 872 sandorius, nustatyta, kad žemės sklypo vertės dalis statinyje sudaro 16 %.

Vidurkis	0,15
Mediana	0,10

5.3.pav. Žemės sklypo vertės dalies statinyje, stovinčiame savivaldybių centruose, likusiųjose miesteliuose ir kaimuose, analizė.

Išnagrinėjus likusuose miesteliuose ir kaimuose 592 sandorius, nustatyta, kad žemės sklypo vertės dalis statinyje sudaro 10 %.

6. NEKILNOJAMOJO TURTO VERČIŲ SUVESTINĖ

Viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo bei administracinių ir gydymo paskirčių nekilnojamojo turto vertės nustatytos lyginamuoju ir pajamų metodais.

Turto vertinimo praktika rodo, jei turtas naudojamas laikantis maksimalaus ir geriausio panaudojimo principo, turto (verslo) vadyba yra efektyvi, o verslas neturi skolų ar kitų įsipareigojimų, tiek lyginamuoju, tiek pajamų metodu nustatyta turto vertė sutampa arba yra artimos. Masinio vertinimo rezultatai, t. y. Kėdainių r. savivaldybės teritorijoje esančių nekilnojamojo turto objektų zonose vidutinių rinkos verčių svertiniai vidurkiai ir skirtingais metodais nustatyti verčių pokyčiai, pateikiami 6.1. lentelėje. Nedidelis atotrūkis tarp vidutinių rinkos verčių, nustatytų skirtingais metodais, rodo, kad tiek lyginamuoju, tiek pajamų metodu nustatytos vertės atitinka vidutinę rinkos būklę.

6.1. lentelė. Masinio vertinimo rezultatų pokyčiai pagal verčių zonas ir paskirčių grupes.

Zonos Nr.	Įvertintų daiktų sk.	Vieneto svertinis vidurkis apskaičiuotas lyginamuoju metodu (Eur/kv. m)	Vieneto svertinis vidurkis apskaičiuotas pajamų metodu (Eur /kv. m)	Verčių pokytis, (proc.)
Administracinių ir gydymo paskirčių grupė				
19.1.1	80	145.54	136.22	6.85
19.1.2	125	103.63	91.83	12.85
19.1.3	2	124.20	103.50	20.00
19.2	17	49.89	52.88	-5.65
19.3	7	58.04	61.74	-5.98
19.4	7	45.80	45.45	.77
19.5	6	33.05	31.88	3.66
19.6	4	44.92	44.69	.50
19.7	1	34.33	33.28	3.15
19.8	3	31.46	30.23	4.07
19.9	3	51.54	52.17	-1.22
19.10	5	48.34	49.20	-1.74
19.11	12	49.31	48.89	.86
19.12	20	33.09	31.58	4.79
19.13	2	55.71	69.49	-19.83
19.14	4	25.61	22.05	16.13
19.16	10	26.90	23.26	15.66
19.17	5	69.62	61.42	13.36
19.18	5	75.82	67.08	13.04
19.20	3	36.91	37.30	-1.04
19.21	1	68.89	68.89	.00
19.22	1	45.96	46.42	-1.00

Zonos Nr.	Įvertintų daiktų sk.	Vieneto svertinis vidurkis apskaičiuotas lyginamuoju metodu (Eur/kv. m)	Vieneto svertinis vidurkis apskaičiuotas pajamų metodu (Eur /kv. m)	Verčių pokytis, (proc.)
Viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo paskirčių grupė				
19.1.1	96	168.11	167.08	.62
19.1.2	134	148.21	159.18	-6.89
19.1.3	7	159.72	173.24	-7.81
19.2	16	60.20	57.04	5.55
19.3	5	62.95	59.75	5.35
19.4	8	61.54	58.45	5.29
19.5	2	45.57	55.46	-17.82
19.6	7	53.83	50.61	6.37
19.7	5	38.77	47.41	-18.22
19.8	2	43.92	54.06	-18.74
19.9	3	52.23	50.53	3.38
19.10	1	56.15	55.13	1.84
19.11	15	62.96	60.04	4.87
19.12	36	45.49	55.80	-18.48
19.13	2	58.17	60.45	-3.77
19.14	5	33.82	38.18	-11.42
19.15	2	103.69	105.25	-1.49
19.16	27	32.88	37.19	-11.59
19.17	3	85.45	87.34	-2.16
19.18	4	101.22	104.83	-3.44
19.20	4	63.67	61.30	3.86
19.22	2	59.01	56.70	4.07

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamomojo turto mokesčio įstatymo 9 str. 2 d. 1 p., numatančiu lyginamojo bei pajamų metodų taikymą komercinio naudojimo nekilnojamomojo turto mokestinėms vertėms nustatyti taikant masinį nekilnojamomojo turto vertinimą, VĮ Registrų centro Kauno filialas, atlikdamas Kėdainių rajono savivaldybės nekilnojamomojo turto masinį vertinimą pagal 2015 rugpjūčio 1 rinkos būklę, viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo, administracinių ir gydymo paskirties objektus įvertino ir pajamų (pajamų kapitalizavimo) metodu. Metodo esmė yra ta, kad vertinimo metu apskaičiuota pinigų suma, gauta iš vertinamų statinių nuomas bei kapitalizavimo normos apskaičiavimo ir taikymo, parodo turto ekonominį naudingumą.

Išlaikant masinio vertinimo pagrindinius principus, vidutinė rinkos vertė pajamų metodu buvo nustatyta ne kiekvieno konkretaus objekto, bet panašių objektų grupės pagal apibendrintus, panašias savybes turinčių objektų grupių duomenis, atliekant duomenų statistinę analizę. Vertinimas buvo atliekamas statistiškai analizuojant Nekilnojamomojo turto registro duomenų bazėje esančias statinių nuomas kainas bei VĮ Registrų centro papildomai surinktus ar turto savininkų pateiktus finansinius-ekonominius duomenis: pajamas, išlaidas, nuomas kainas, užimtumą, viešbučių kambarių skaičių, vidutinę kambario kainą ir kt. Kadangi nekilnojamomojo turto rinkos nuoma, ypač kaimiškose teritorijose, nėra paplitusi, o galiojantys teisės aktai nenustato privalomo nuomas

sandorių registravimo Nekilnojamojo turto registre, daugelyje savivaldybių užfiksotų nuomas sandorių pajamų metodo taikymui nepakako, teko papildomai rinkti žiniasklaidoje ir kituose informaciniuose šaltiniuose skelbiamas nuomas kainas. Trūkstant nuomas rinkos duomenų, kai kuriose verčių zonose vertinimo modeliai buvo sudaromi ekspertiškai arba rinkos modeliavimo būdu. Vienas svarbiausiu pajamų metodo elementų – nekilnojamojo turto kapitalizavimo norma buvo nustatyta rinkos analogų ir sumavimo metodais.

Individualaus nekilnojamojo turto vertinimo ataskaitose, pateikiamose VI Registrų centrui su prašymais dėl nustatytos nekilnojamojo turto mokesčio vertės patikslinimo (Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 10 str.) nustatant komercinio turto vertes lyginamuoju bei pajamų metodais, dažniausiai pasirenkamos rinkos vertės, nustatytos lyginamuoju metodu, kaip labiau pagrįstos bei labiau atspindinčios rinkos būklę. Atlikus analizę ir palyginus individualiu vertinimo būdu nustatytas komercinio turto rinkos vertes su projektinėmis, nustatytomis masinio vertinimo būdu, daroma išvada, kad masinio vertinimo rezultatas, t. y. vertės nustatytos lyginamuoju metodu, yra artimesnės individualaus vertintojo nustatytomis atskirų komercinių objektų vertėms.

Pajamų metodas remiasi prielaida, kad iš objekto gaunamos grynosios (veiklos) pajamos ir to objekto rinkos vertės yra tiesiogiai susiję. Tačiau rodiklių, reikalingų pajamų metodu taikyti, paskaičiavimas Lietuvos Respublikos teisės aktais patvirtintuose turto vertinimo metodiniuose dokumentuose nėra aiškiai reglamentuotas ir yra turto bei verslo vertintojų diskusijų tiek Lietuvoje, tiek užsienyje objektas. Atsižvelgdami į metodinius neapibrėžtumus, taip pat į nuomas rinkos duomenų, reikalingų pajamų metodo taikymui, stygių, manome, jog lyginamuoju metodu nustatytos vertės yra patikimesnės ir labiau atspindi rinkos situaciją. Lyginamojo metodo privalumu laikytina ir tai, jog Lietuvos nekilnojamojo turto rinkoje ir atitinkamai sandorių duomenų bazėje dominuoja pirkimo–pardavimo sandoriai, kuriais remiantis atliekami vertės skaičiavimai yra tikslesni ir patikimesni.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymo 5 str. 1 dalies 1 p., kuris nustato, kad „turto vertė nustatoma vadovaujantis rinkos ekonomikos logika bei kriterijais, rinkos ir ekonominių sąlygų tyrimu bei stebėjimų rezultatais“, taip pat anksčiau išvardintais faktais bei pastebėjimais, VI Registrų centro Kauno filialo vertintojai mano, kad vertinamo turto vidutines rinkos vertes tiksliausiai atspindi nekilnojamojo turto vertės, nustatytos lyginamuoju metodu.

7. NEKILNOJAMOJO TURTO VIDUTINĖS RINKOS VERTĖS APSKAIČIAVIMAS

Apskaičiuojant nekilnojamojo turto vidutinę rinkos vertę, apvalinama iki sveikų skaičių, laikantis skaičių apvalinimo taisyklių (jeigu skaitmuo po paskutinio reikšminio skaitmens yra 5 arba didesnis, prie paskutinio reikšminio skaitmens pridedamas 1, jeigu skaitmuo po paskutinio reikšminio skaitmens yra mažesnis negu 5, paskutinis reikšminis skaitmuo lieka nepakitęs), tokiu tikslumu:

1. iki 1000 eurų – sveikais skaičiais (pavyzdžiu, 544,20 apvalinama į 544);
2. nuo 1 000 eurų iki 10 000 eurų – dešimtimis (pavyzdžiu, 8 294 apvalinama į 8 290);
3. nuo 10 000 eurų iki 100 000 eurų – šimtais (pavyzdžiu, 95 296 apvalinama į 95 300);
4. nuo daugiau kaip 100 000 eurų – tūkstančiais (pavyzdžiu, 775 294 apvalinama į 775 000).

Nekilnojamojo turto vidutinės rinkos vertės, nustatytos ir suapvalintos tvarka, nustatyta Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių 22 punktu.

7.1. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatyta vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys, apskaičiavimo veiksmų eiliškumas ir pavyzdys

Nekilnojamojo turto vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys:

- 1.1. adresas;
- 1.2. objekto charakteristika:
 - naudojimo paskirtis;
 - bendras plotas (m^2);
 - kita charakteristika, nurodyta modelio kintamųjų ir jų koeficientų lentelėse;

- 1.3. vertės zonas, kurioje yra vertinamas objektas, numeris;

- 1.4. vertės apskaičiavimo modelis;

Vertinimo modeliuose naudojamų ženklų paaiškinimas:

S	objekto vidutinė rinkos vertė;
+	suma;
-	atimtis;
* ar x	daugyba;
$\wedge 1.1252$	kėlimo laipsniu ženklas ir laipsnio rodiklis 1.1252;
=	lygybė;

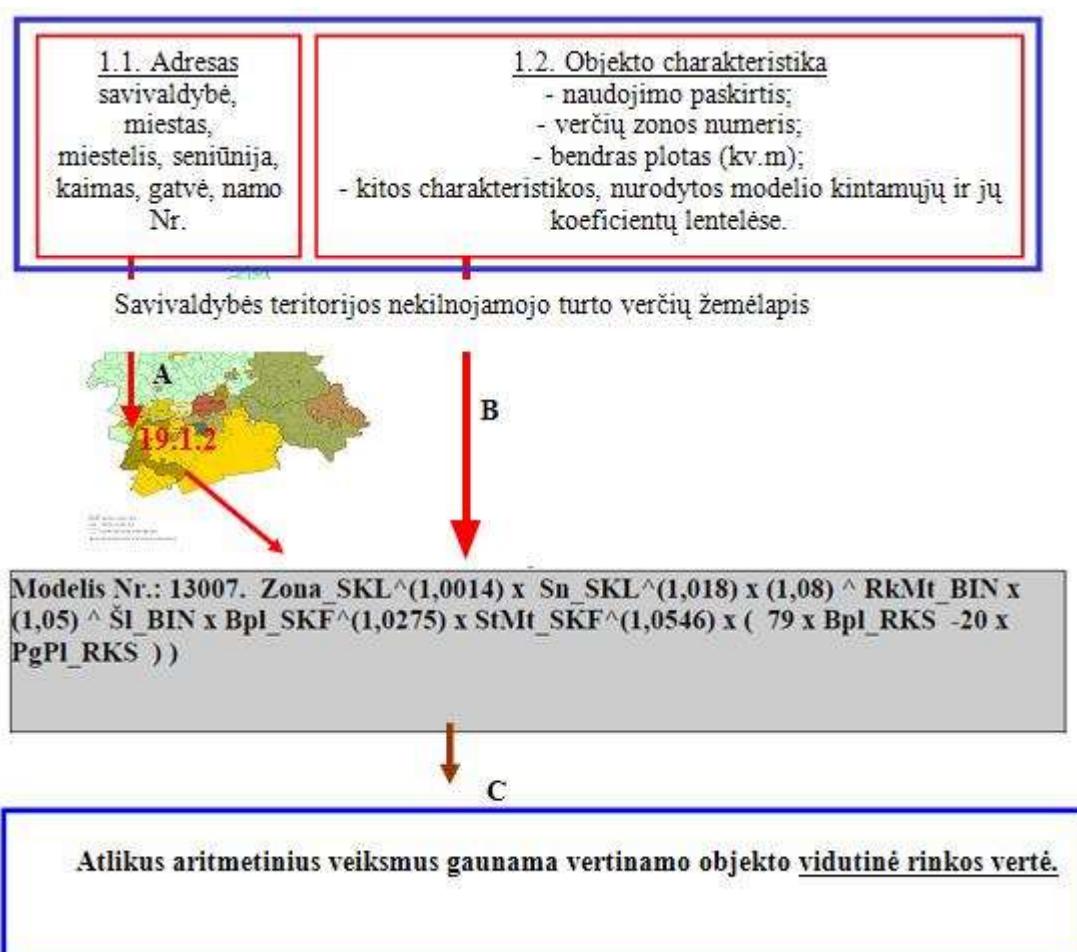
7.1. lentelė. Vertinimo atributo kintamieji

Vertinimo atributo pavadinimo sutrumpinimas	Vertinimo atributo pavadinimas	Vertinimo atributo pavadinimas spausdinti
Bpl	Bendras plotas	Bendro ploto intervalai
Tūris	Tūris	Tūris
Zona	Zona	Verčių zonas
Pask	Paskirtis	Paskirtis
NPask	Namo paskirtis	Namo paskirtis
PgPl	Pagalbinis plotas	Pagalbinis plotas
StMt	Statybos pabaigos metai	Statybos pabaigos metai
RkMt	Rekonstrukcijos pabaigos metai	Rekonstrukcijos metai
StRek	Statybos-rekonstrukcija	Statybos-rekonstrukcijos metų intervalai
Sn	Sienų medžiaga	Sienų medžiagos
Auk	Aukštas	Aukštas
AukSk	Aukštų skaičius (pastato)	Aukštų skaičius
Auk1	Pirmas aukštas	Pirmas aukštas
AukV	Viršutinis aukštas	Viršutinis aukštas
Auk11	Vienas_pirmas aukštas	Vieno aukšto arba pirmas aukštas
Kamb	Kambarių skaičius	Kambarių skaičius
Šl	Šildymas	Šildymas
Rūs	Rūsys	Rūsys
Duj	Dujos	Dujos
Vnd	Vandentiekis	Vandentiekis
Kanal	Kanalizacija	Kanalizacija
Kv	Karštas vanduo	Karštas vanduo
IsApd	Apmūrytas	Apmūrytas
El	Elektra	Elektra
ObjTi	Objekto tipas	Objekto tipas

Prie vertinamo atributo sutrumpinto pavadinimo gali būti pridedami kintamojo tipo trumpiniai: BIN – binaras, SKL – skaliaras, SKF – skaliariniai dydžiai, išreikšti funkcijos išraiška, RKS – reikšmė, RKL – rodiklis.

7.1.1. Nekilnojamojo turto lyginamuoju metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eiliškumas

1. Pagal objekto naudojimo paskirtį, užfiksotą Nekilnojamojo turto registro pažymoje, nustatoma paskirties grupė.
2. Pagal paskirties grupę parenkamas modelis (atskiras priedas „Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu“).
3. Pagal objekto charakteristikas parenkami koeficientai (atskiras priedas „Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu“ modelio koeficientų reikšmės).
4. Verčių zonas numeris pagal vertinamo objekto adresą į zonas suskirstytose miestuose ir gyvenvietėse nustatomas savivaldybės teritorijos verčių žemėlapyje (7.1. pav. A rodyklė), kitose gyvenamosiose vietovėse – pagal pateiktus verčių zonų aprašymus.

7.1. pav. Lyginamuoju metodu nustatyto nekilnojamojo turto objekto vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų schema

7.1.2. Nekilnojamojo turto lyginamuojų metodų nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys

Vertinamo objekto charakteristika:

Adresas	- Kėdainių m., mėgėjiškų sodų bendrija „Rasa“
Naudojimo paskirtis	- Sodo pastatas
Zona	- 19.1.2.
Statybos metai	- 1980
Sienos	- Plytų
Bendras plotas m ²	- 25.00
Pagalbinis plotas m ²	- 5.00

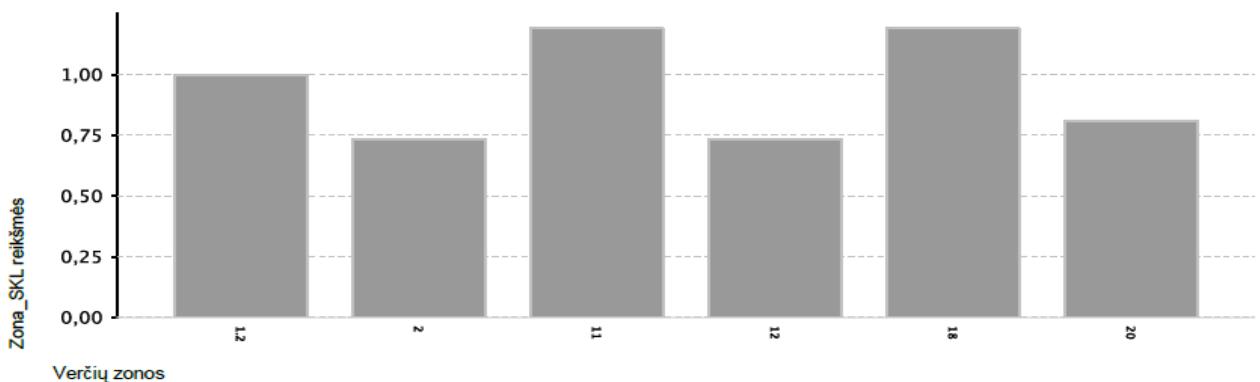
Sodų paskirties grupės vertinimo modelis yra tokis:

Kėdainių r. sav.

Sodų pastatai

Modelis Nr.: 13007. Zona_SKL^(1,0014) x Sn_SKL^(1,018) x (1,08) ^ RkMt_BIN x (1,05) ^ Šl_BIN x Bpl_SKF^(1,0275) x StMt_SKF^(1,0546) x (79 x Bpl_RKS -20 x PgPl_RKS)

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.018	
Akmenbetonis	1.0	Asbestcementinis su karkasu	0.61	Blokeliai	1.0	
Gelžbetonio plokštės	1.0	Medis su karkasu	0.61	Metalas su karkasu	0.61	
Molis	0.61	Monolitinis gelžbetonis	1.0	Plastikas su karkasu	0.61	
Plytos	1.0	Rąstai	0.63	Stiklas su karkasu	1.0	

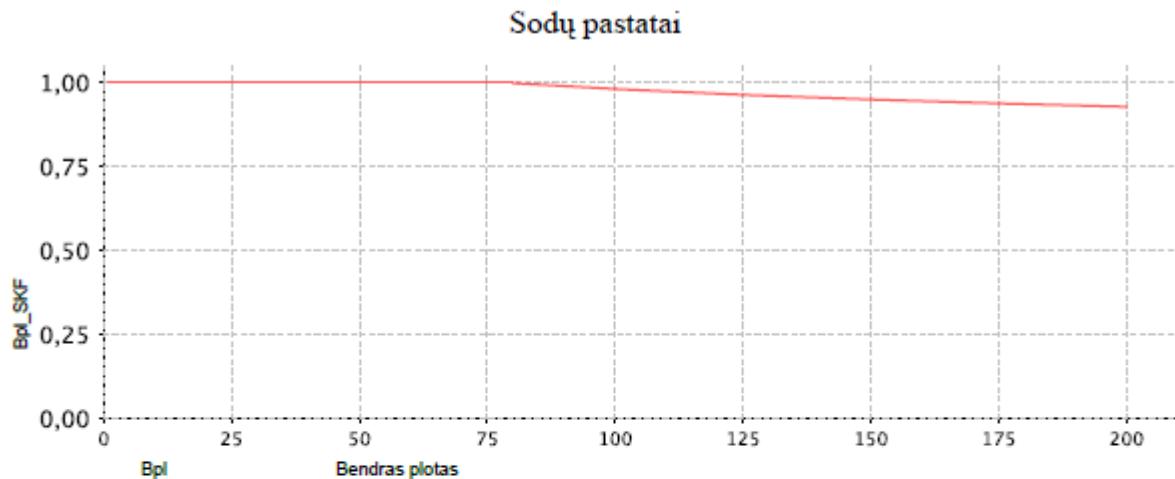
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN	Pagrindas: 1.08	
2001-2099	1.0			

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN	Pagrindas: 1.05	
Centrinis šildymas	1.0	Krosmenis šildymas	0.0	Nėra
Vietinis centrinis šildymas	1.0			

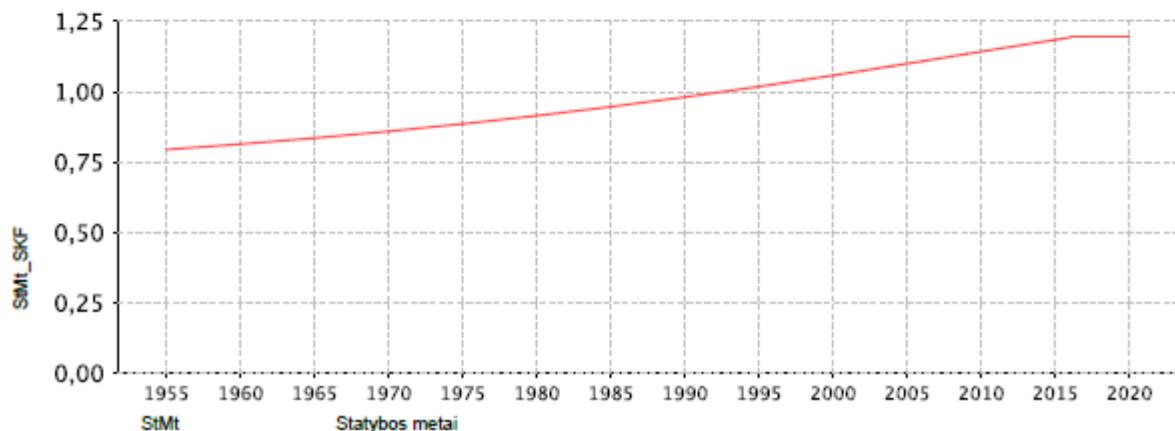
Kėdainių m., mėgėjiškų sodų bendrija „Rasa“ yra 19.1.2. verčių zonoje – nustatoma naudojant verčių žemėlapius arba pagal verčių zonų aprašymus, pateiktus ataskaitos 4.3.2 poskyryje

„Zonų aprašymas“. Sodų pastatų paskirties grupės modelio kintamuju ir jų koeficientų lentelėse (atskiras priedas „Vertinimo modeliai lyginamuju metodu“) parenkami vertinimo koeficientai.

Bendras plotas	Bpl_SKF	1.0275
----------------	---------	--------

Statybos metai	StMt_SKF	1.0546
----------------	----------	--------

Iš lentelių pagal vertinamo objekto charakteristikas parinktos reikšmės surašomos į vertinimo modelį:

$$S = (1)^{1.0014} * (1.0)^{1.018} * (1.08)^{1.08} * (0.05)^{1.05} * (0.0)^{1.0} * (1.0275)^{1.0275} * (0.9152)^{1.0546} * (79 * 25.00 - 20 * 5.00)$$

Atlikus skaičiavimus:

$$S = 1708 \text{ Eur, suapvalinus} - 1710 \text{ Eur.}$$

Išvada. Kėdainių m., mègėjiškų sodų bendrijoje „Rasa“, 19.1.2 zonoje esančio sodų paskirties pastato, 1980 metų statybos, mūrinių sienų, be šildymo, 25.00 m^2 bendro ploto (pagalbinis plotas 5.00 m^2), vidutinė rinkos vertė yra 1710 Eur.

Tokiu pačiu principu apskaičiuojama ir kitų paskirčių grupių nekilnojamojo turto objektų vidutinė rinkos vertė lyginamuju metodu.

7.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatyti vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys, apskaičiavimo veiksmų eilišumas ir pavyzdys

Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatyti vidutinei rinkos vertei apskaičiuoti būtini duomenys ir atributai pateikti atskirame priede „Vertinimo modeliai pajamų metodu“.

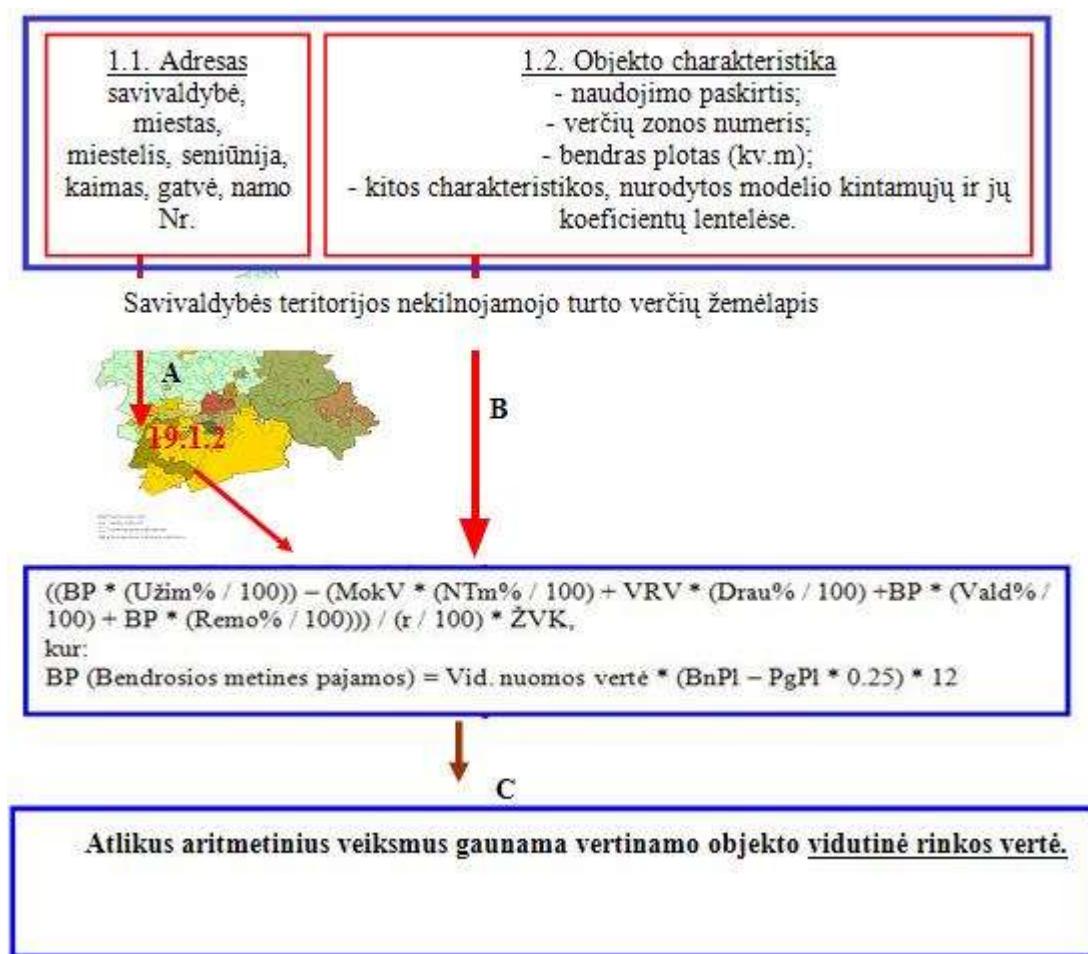
7.2.1. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatyto vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų eilišumas

1. Pagal objekto naudojimo paskirtį, užfiksuotą Nekilnojamojo turto registro pažymoje, nustatoma paskirties grupė.

2. Pagal paskirties grupę parenkamas modelis (atskiras priedas „Vertinimo modeliai pajamų metodu“).

3. Pagal objekto charakteristiką parenkami koeficientai (atskiro priedo „Vertinimo modeliai pajamų metodu“ modelio kintamųjų ir jų koeficientų lentelės).

4. Verčių zonas numeris pagal vertinamo objekto adresą į zonas suskirstytose miestuose ir gyvenvietėse nustatomas savivaldybės teritorijos verčių žemėlapyje (7.2. pav. A rodyklė), kitose gyvenamosiose vietovėse – pagal pateiktus verčių zonų aprašymus.

7.2. pav. Pajamų metodu nustatyto nekilnojamojo turto objekto vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo veiksmų schema

7.2.2. Nekilnojamojo turto pajamų metodu nustatytos vidutinės rinkos vertės apskaičiavimo pavyzdys

Vertinamo objekto charakteristika:

Adresas	- Kėdainių m., Sodų g.
Naudojimo paskirtis	- administracinė;
Zona	- 19.1.1
Aukštas	- 1
Statybos metai	- 1995
Reronstrukcijos metai	- 2000
Sienos	- Plytos
Bendras plotas m ²	- 150.00
Pagalbinis plotas m ²	- 20.00

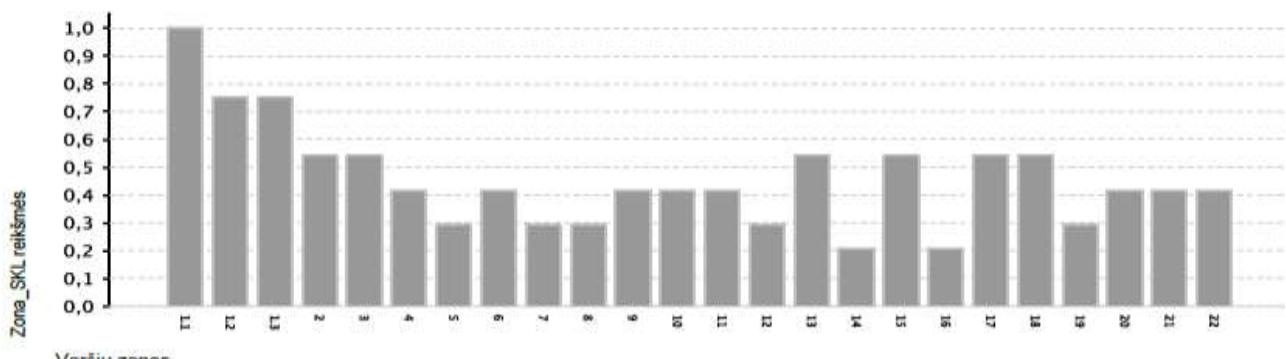
Administraciniės ir gydymo paskirties grupės vertinimo modelis yra tokis:

Kėdainių r. sav.

Administracinié ir gydymo(n)

Modelis Nr.: 6468. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1,0256) x (0,9) ^ Pask_BIN x (1,08) ^ RkMt_BIN x (0,87) ^ Auk_BIN x Bpl_SKF^(1,0046) x StMt_SKF^(1,0058) x 2,4)

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamuju taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0256	
Akmenbetonis	0.89	Asbestcementis su karkasu	0.64	Blokeliai	1.0	
Gelžbetonio plokštės	0.89	Medis su karkasu	0.68	Metalas su karkasu	1.0	
Molis	0.64	Monolitinis gelžbetonis	0.89	Plastikas su karkasu	0.64	
Plytos	1.0	Rąstai	0.68	Stiklas su karkasu	1.0	

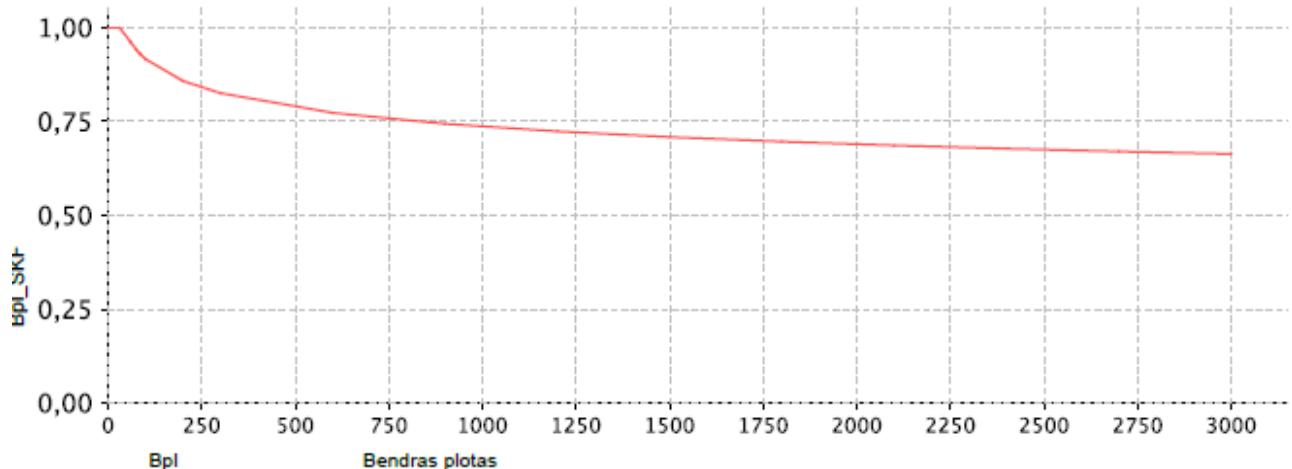
Paskirtis		Laipsnis: Pask_BIN		Pagrindas: 0.9	
Administracinié	0.0	Gydymo	1.0		

Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08	
2001-2099	1.0				

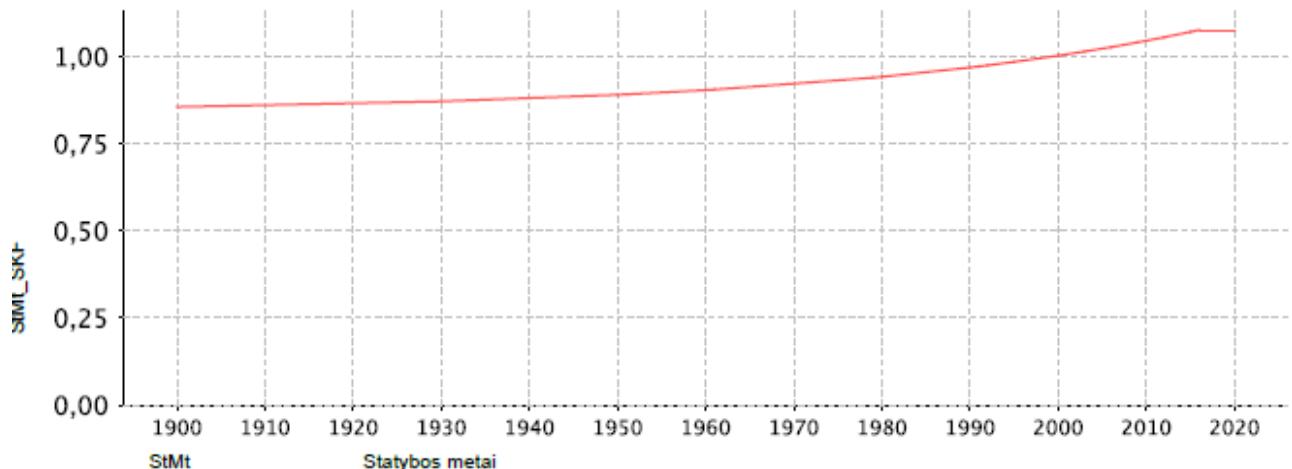
Aukštas		Laipsnis: Auk_BIN		Pagrindas: 0.87	
0-0	1.0	1-100	0.0		

Bendras plotas	Bpl_SKF	1.0046
----------------	---------	--------

Administracinė ir gydymo(n)

Statybos metai	StMt_SKF	1.0058
----------------	----------	--------

Kėdainių m., Sodų g. yra 19.1.1. verčių zonoje – nustatoma naudojant verčių žemėlapius arba pagal verčių zonų aprašymus, pateiktus ataskaitos 4.3.2. papunktyje „Zonų aprašymas“. Administraciniės ir gydymo paskirties grupės modelio kintamųjų ir jų koeficientų lentelėse parenkami vertinimo koeficientai.

$$S=1^{(1.0158)} \cdot 1^{(1.0256)} \cdot (0.9)^0 \cdot (1.08)^0 \cdot (0.87)^{(0)} \cdot (0.86)^{(1.0046)} \cdot 0.9852^{(1.0058)} \cdot 2.4$$

Atlikus skaičiavimus:

$$S = 2.03 \text{ Eur.}$$

Kėdainių r. sav.**Administracinė ir gydymo(n)**

$((BP * (Užim\% / 100)) - (MokV * (NTm\% / 100) + VRV * (Drau\% / 100) + BP * (Vald\% / 100) + BP * (Remo\% / 100))) / (r / 100) * ŽVK$,
kur:

BP (Bendrosios metinės pajamos) =

Vidutinė nuomos vertė * (BnPl - PgPl * 0,25) * 12

MokV - mokesčių vertė

VRV - vidutinė rinkos vertė

BnPl - bendras plotas

PgPl - pagalbinis plotas

Kitų modelio rodiklių aprašymas pateiktas pajamų rodiklių lentelėje.

Pajamų rodikliai

Paskirtis:	Administracinė									
Drau%	Draudimo išlaidų procentas									
r	Kapitalizavimo norma									
19.1.1	10	19.1.2	10	19.1.3	10	19.2	11	19.3	11	
19.4	11	19.5	11	19.6	11	19.7	11	19.8	11	
19.9	11	19.10	11	19.11	11	19.12	11	19.13	11	
19.14	11	19.15	10	19.16	11	19.17	10	19.18	10	
19.19	11	19.20	11	19.21	11	19.22	11			
NTm%	NT mokesčio išlaidų procentas									
Remo%	Remonto išlaidų procentas									
Vald%	Turto valdymo išlaidų procentas									
Užim%	Užimtumo procentas									
19.1.1	90	19.1.2	90	19.1.3	90	19.2	80	19.3	80	
19.4	80	19.5	80	19.6	80	19.7	80	19.8	80	
19.9	80	19.10	80	19.11	80	19.12	80	19.13	80	
19.14	80	19.15	80	19.16	80	19.17	80	19.18	80	
19.19	80	19.20	80	19.21	80	19.22	80			
ŽVK	Žemės vertės įtakos koeficientas									
	0,9									

Paskirtis:	Gydymo									
Drau%	Draudimo išlaidų procentas									
r	Kapitalizavimo norma									
19.1.1	10	19.1.2	10	19.1.3	10	19.2	11	19.3	11	
19.4	11	19.5	11	19.6	11	19.7	11	19.8	11	
19.9	11	19.10	11	19.11	11	19.12	11	19.13	11	
19.14	11	19.15	10	19.16	11	19.17	10	19.18	10	
19.19	11	19.20	11	19.21	11	19.22	11			
NTm%	NT mokesčio išlaidų procentas									
Remo%	Remonto išlaidų procentas									
Vald%	Turto valdymo išlaidų procentas									
Užim%	Užimtumo procentas									
19.1.1	90	19.1.2	90	19.1.3	90	19.2	80	19.3	80	
19.4	80	19.5	80	19.6	80	19.7	80	19.8	80	
19.9	80	19.10	80	19.11	80	19.12	80	19.13	80	
19.14	80	19.15	80	19.16	80	19.17	80	19.18	80	
19.19	80	19.20	80	19.21	80	19.22	80			
ŽVK	Žemės vertės įtakos koeficientas									

Atliekami skaičiavimai:

$$\text{BP} = (\text{Vid. nuomas vertė} * (\text{BnPl-PgPl}*0.25)) * 12;$$

$$\text{BP} = 2.03 * (150.00 - 20.0 * 0.25) * 12 = 3532 \text{ (Eur)};$$

$$((\text{BP} * (\text{Užim\%} / 100)) - (\text{MokV} * (\text{NTm\%} / 100)) + \text{VRV} * (\text{Drau\%} / 100) + \text{BP} * (\text{Vald\%} / 100) + \text{BP} * (\text{Remo\%} / 100)) / (r / 100) * \text{ŽVK};$$

$$\text{NV} = ((3532 * (90/100)) - (27500 * (0.7/100)) + 25100 * (0.1/100) + 3532 * (1/100) + 3532 * (1/100)) / (10/100) * 0.9 = 26015 \text{ (Eur)}.$$

Išvada. Administracinės paskirties patalpų, esančių Kėdainių m., Sodų g. pirmame aukšte, mūriniam pastate, 150.00 m² bendro ploto, 20.00 m² pagalbinio ploto vidutinė rinkos vertė apskaičiuota pajamų metodu yra 26000 Eur.

8. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Nekilnojamojo turto (statinių) mokestinės vertės, vidutinės rinkos vertės apskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu patvirtinta Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo ataskaita, kuri yra paskelbta VĮ Registrų centro interneto puslapyje <http://www.registracentras.lt>. Nekilnojamojo turto mokestinės vertės, vidutines rinkos vertės yra skelbiamos VĮ Registrų centro interneto puslapyje įvedus statinio unikalų numerį. Taip pat nekilnojamojo turto mokestinės vertės, vidutinės rinkos vertės skelbiamos Regionų geoinformacinės aplinkos paslaugos (REGIA) interneto puslapyje adresu www.regia.lt.

Nekilnojamojo turto (statinių) mokestinės vertės ir vidutinės rinkos vertės įsigalioja finansų ministro įsakymu nustatyta tvarka ir terminais.

ATASKAITOS RENGĖJAI VERTINTOJAI

Valstybės įmonės Registrų centro Kauno filialas

Direktoriaus pavaduotoja

Daiva Andrijauskienė

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
vedėjas, nekilnojamojo turto vertintojas
(kval., paž. Nr. A 000610)

Martynas Bukelis

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
vertintojas, nekilnojamojo turto vertintojas
(kval., paž. Nr. A 000590)

Konradas Augutis

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus
vertintojas, nekilnojamojo turto vertintojo
asistentas (kval., paž. Nr. A 000289)

Algimantas Bubliauskas

9. LITERATŪROS SĀRAŠAS

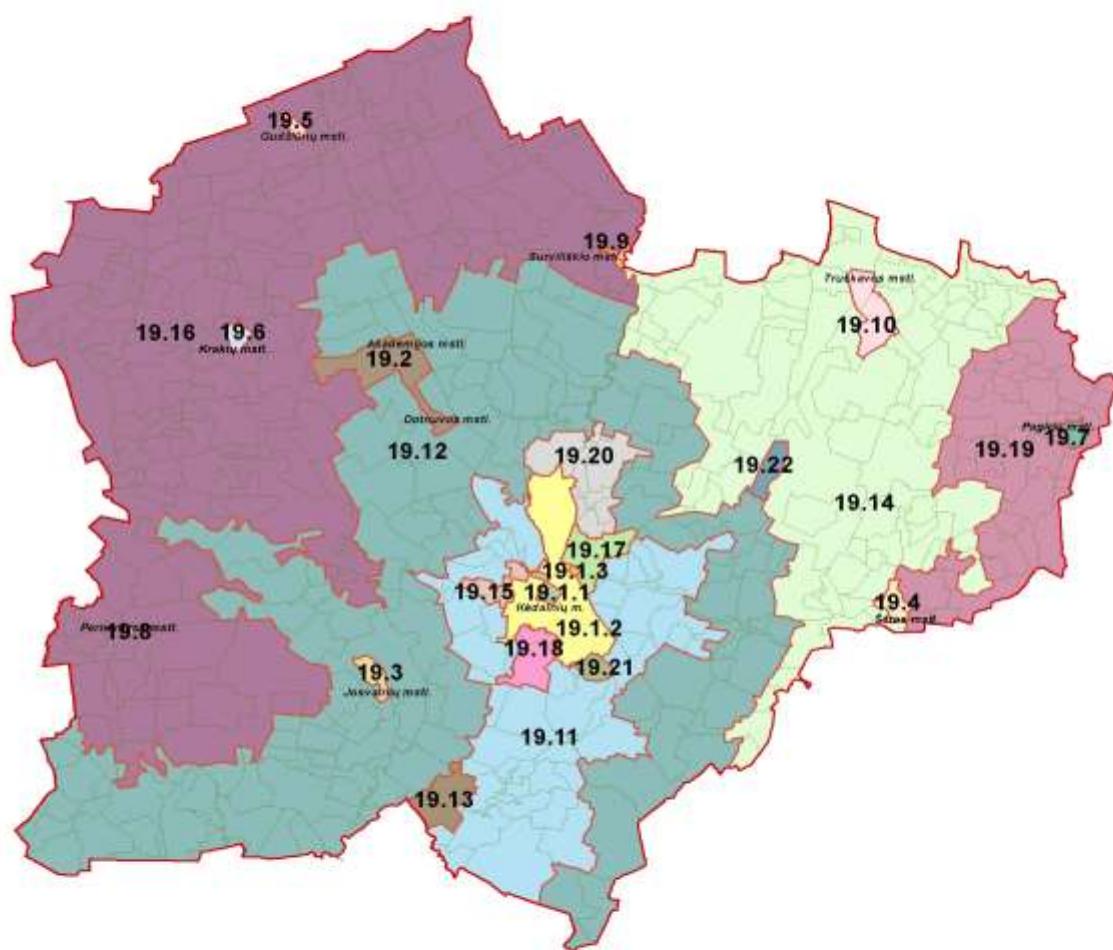
1. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas;
2. Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymas;
4. Turto ir verslo vertinimo metodika;
5. Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklės;
6. Nekilnojamojo turto kadastro nuostatai;
7. Lietuvos Respublikos finansų 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 1K-402 „Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių teritorijų ir Lietuvos Respublikos teritorijos nekilnojamojo turto vertinimo masiniu būdu dokumentų tvirtinimo“;
8. Valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2010 m. gruodžio 27 d. įsakymas Nr. v-244 „Dėl vietovės pataisos koeficientų ir nekilnojamojo turto (žemės sklypų ir statinių) vertinimo duomenų“;
9. Valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2013 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. v-292 „Dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo 2013 metų duomenų ir vietovės pataisos koeficientų pagal turto paskirtį ir vietovę tvirtinimo nuo 2014 m. sausio 1 d.“f;
10. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2010 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2010;
11. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2011 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2011;
12. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2012 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2012;
13. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2013 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2013;
14. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2014 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2014;
15. Lietuvos Respublikos Nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenys 2015 m. sausio 1 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras. Vilnius, 2015;
16. Eckert, Joseph K., R. Gloudemans, R. Almy, Ed. Property appraisal and assessment administration, Chicago: International Association of Assessing Officers, 1990;
17. Gloudemans, Robert J. Mass Appraisal of Real Property. Chicago: International Association of Assessing Officers, 1999;
18. Ward, Richard D. Seminaro medžiaga: NCSS statistinė programa ir jos panaudojimas masiniam vertinimui, 2012;
19. Woolery, A. Property Tax Principles and Practice. Taiwan: Land Reform Training Institute in association with the Lincoln Institute of Land Policy in Taoyuan, 1989;
20. Youngman, J. M. and Malme, J. H. An international survey of taxes on land and buildings. Boston: Kluwer Law and Taxation Publishers, 1994;
21. Benvenuti, A. The Value of Real Estate between Building and Land. 2007;
22. Gloudemans, Robert J. An Empirical Analysis of the Incidence of Location on Land and Building Values. Prepared Under a David C. Lincoln Fellowship in Land Value Taxation for Lincoln Institute of Land Policy Cambridge, Massachusetts, 2001;
23. Standard on Mass Appraisal of Real Property, International Association of Assessing Officers, 2008;

24. Standard on Automated Valuation Models (AVMs), International Association of Assessing Officers, 2003;
25. Mass Appraisal and Multiple Regression Analysis for Income Properties The Winnipeg Experience, International Property Tax Institute, 2006;
26. Kane, M. Steven, Linne, Mark R., Johnson, Jeffrey A. Practical Applications in Appraisal Valuation Modeling. Chicago: Appraisal Institute, 2004;
27. Fisher, Jeffrey D., Martin, Robert S. Income property appraisal. Real Estate Education Company, 1994.

10. PRIEDAI

10.1. Kėdainių sav. teritorijos nekilnojamojo turto verčių zonų žemėlapis

Kėdainių r. savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto verčių zonas
M 1:220.000

Sekartiniai ženklai	
	Savivaldybės riba
	Verčių zonos riba
5.2	Verčių zonos Nr.
	Gyvenamosties vietovės riba
	Šakių m. Gyvenamosties vietovės pavadinimas

RENGĖJAS:

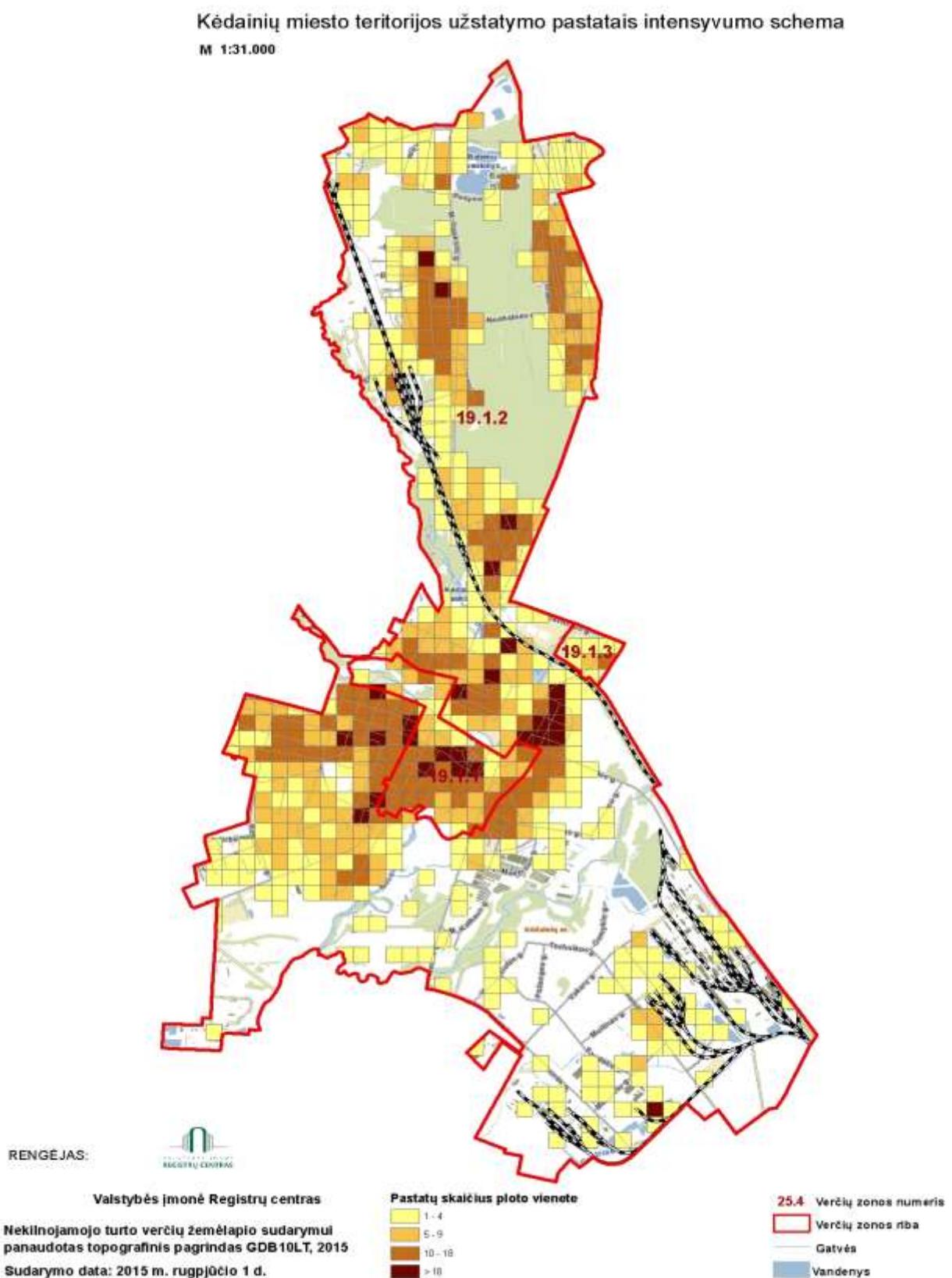

Valstybės įmonė Registrų centras

Nekilnojamojo turto verčių žemėlapio sudarymui panaudotas topografinis pagrindas GDB10LT, 2015

Sudarymo data: 2015 m. rugpjūčio 1 d.

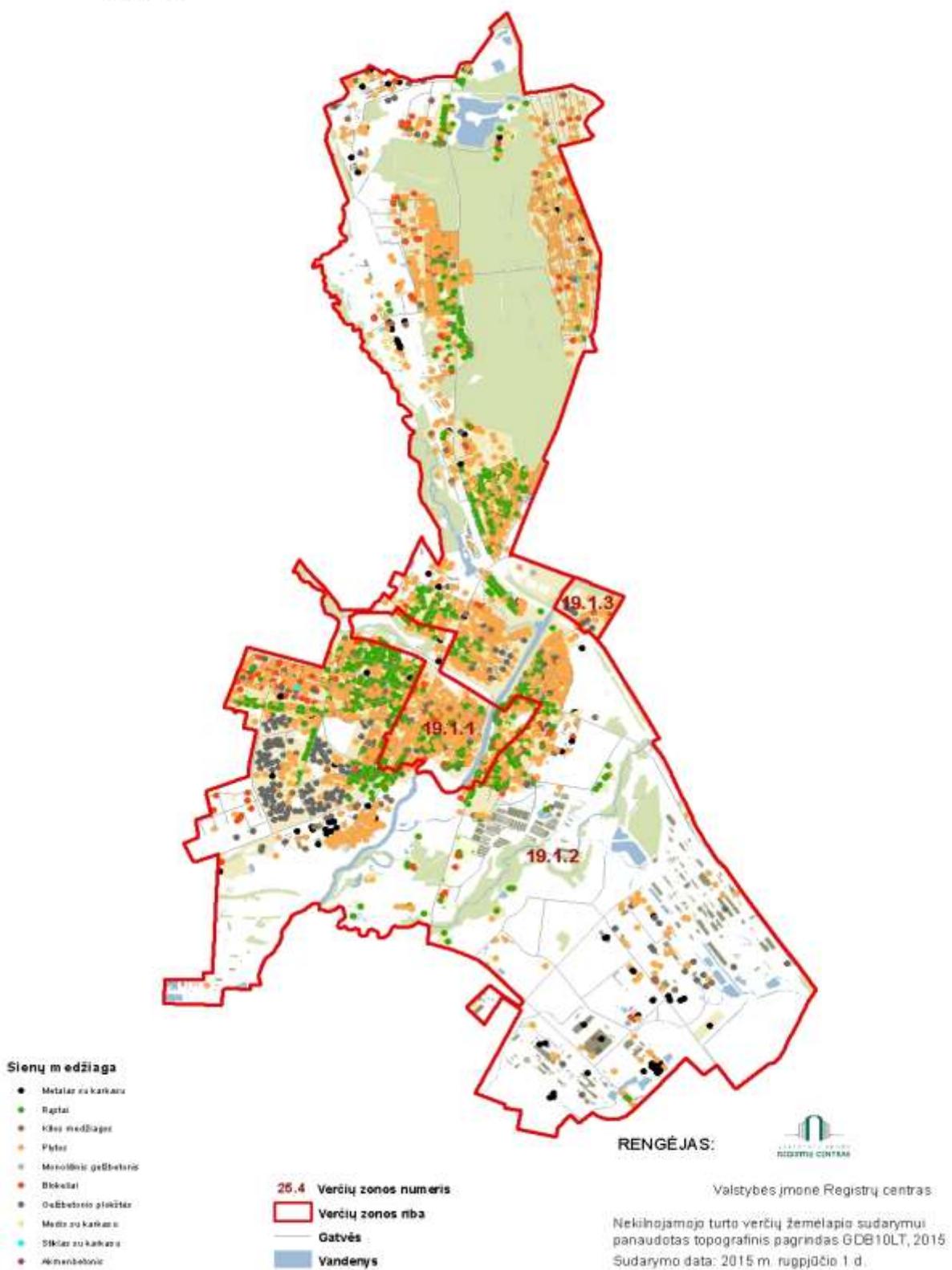
10.2. Užstatymo pastatais intensyvumo schema

10.3. Pastatų išsidėstymo pagal sienų medžiagas schema

Pastatų išsidėstymo Kėdainių miesto teritorijoje pagal sienų medžiagas schema

M 1:32.000

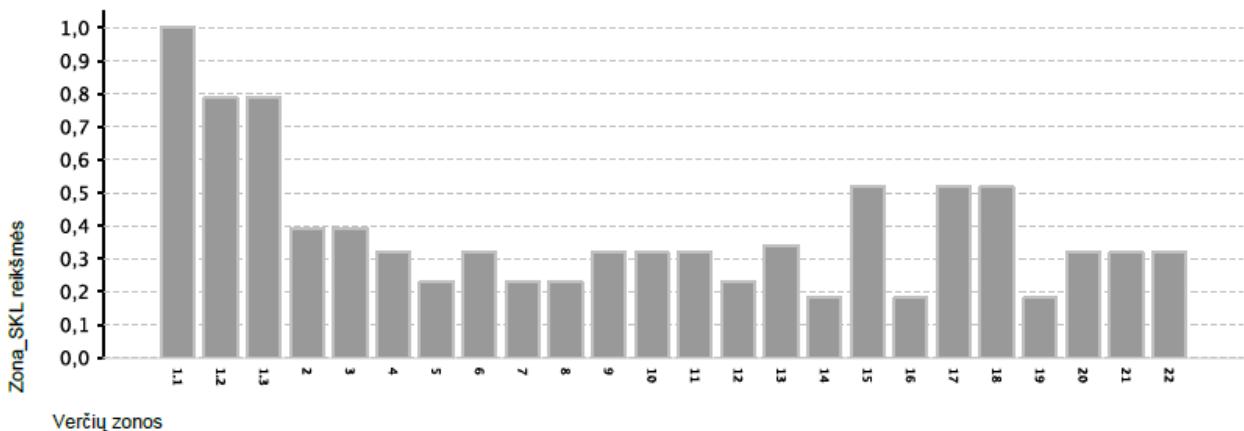
10.4. Vertinimo modeliai lyginamuoju metodu

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Administracinié ir gydymo(n)

Modelis Nr.: 13013. Zona_SKL[^](1,0158) x Sn_SKL[^](1,0256) x (0,9) [^] Pask_BIN x (1,08) [^] RkMt_BIN x (0,87) [^] Auk_BIN x Bpl_SKF[^](1,0046) x StMt_SKF[^](1,0058) x (226 x Bpl_RKS -57 x PgPl_RKS)

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

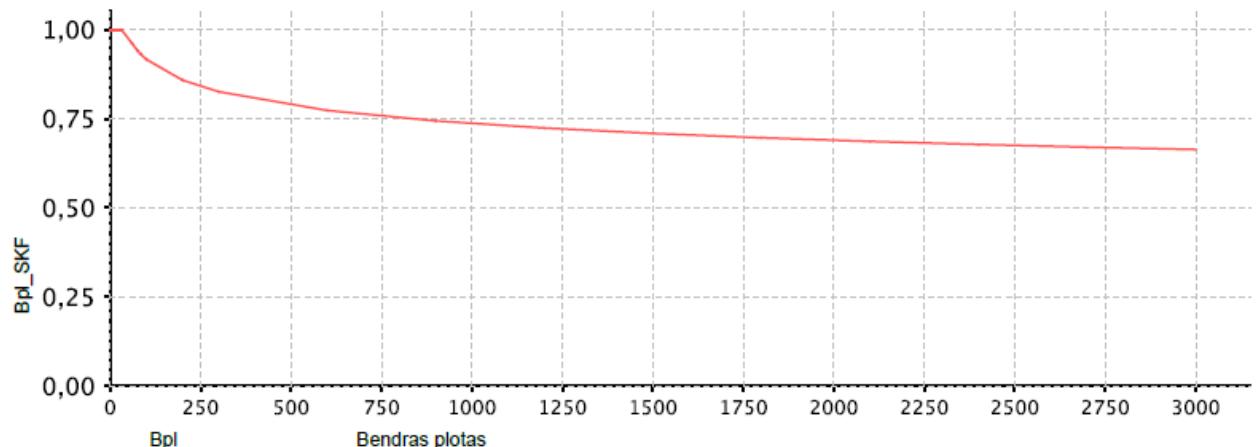

Modelio kintamujų taikymo sąlygos ir reikšmės:

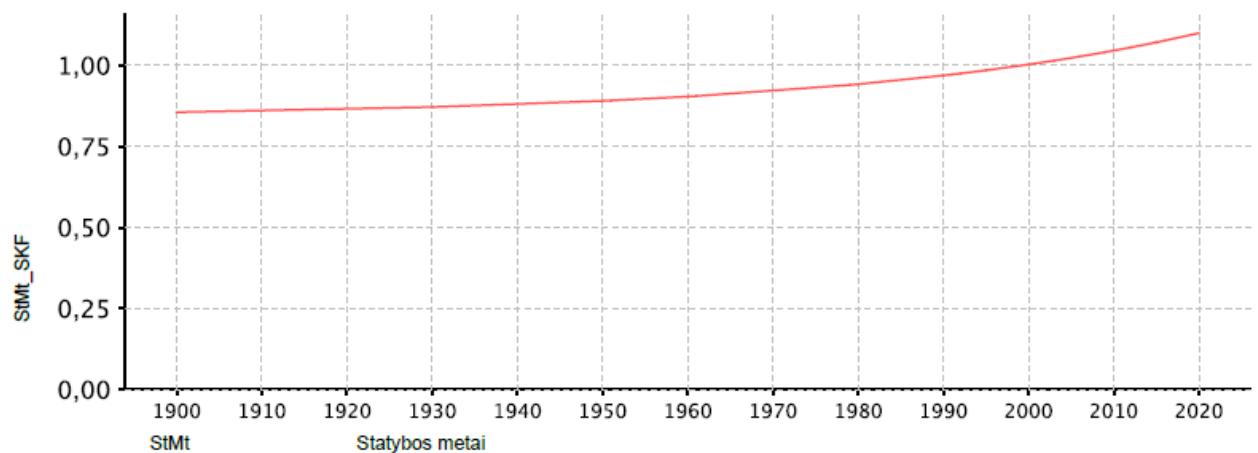
Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0256	
Akmenbetonis	0.89	Asbestcementinis su karkasu	0.64	Blokeliai	1.0	
Gelžbetonio plokštės	0.89	Medis su karkasu	0.68	Metalas su karkasu	1.0	
Molis	0.64	Monolitinis gelžbetonis	0.89	Plastikas su karkasu	0.64	
Plytos	1.0	Rąstai	0.68	Stiklas su karkasu	1.0	
Paskirtis		Laipsnis: Pask_BIN			Pagrindas: 0.9	
Administracinié	0.0	Gydymo	1.0			
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN			Pagrindas: 1.08	
2001-2099	1.0					
Aukštas		Laipsnis: Auk_BIN			Pagrindas: 0.87	
0-0	1.0	1-100	0.0			
Bendras plotas		Bpl_SKF			1.0046	

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Administracinė ir gydymo(n)

Statybos metai	StMt_SKF	1.0058
----------------	----------	--------

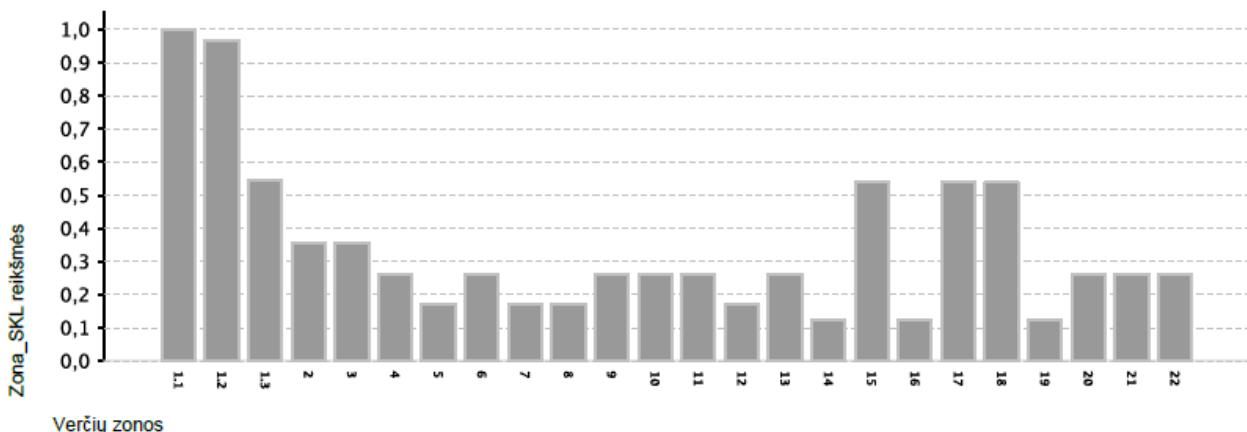

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Bendrabučiai

Modelis Nr.: 13004. Zona_SKL^(1,0086) x Sn_SKL^(1,0434) x (1,12) ^ RkMt_BIN x (0,87) ^ Auk_BIN x (0,95) ^ Auk1_BIN x (0,96) ^ AukV_BIN x (0,95) ^ Šl_BIN x Bpl_SKF^(1,0647) x StMt_SKF^(1,0172) x (243 x Bpl_RKS -61 x PgNPl_RKS -61 x RūsPl_RKS -61 x GarPl_RKS) . Jei bendrabučiai, gautą vertę dauginti iš 0,56

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamujų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos	Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0434	
Akmenbetonis	0.97	Asbest cementinis su karkasu	0.66	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.97	Medis su karkasu	0.71	Metalas su karkasu	1.0
Molis	0.66	Monolitinis gelžbetonis	0.97	Plastikas su karkasu	0.66
Plytos	1.0	Rąstai	0.74	Stiklas su karkasu	1.0

Rekonstrukcijos metai	Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.12	
2001-2099	1.0			

Aukštasis	Laipsnis: Auk_BIN		Pagrindas: 0.87	
0-0	1.0			

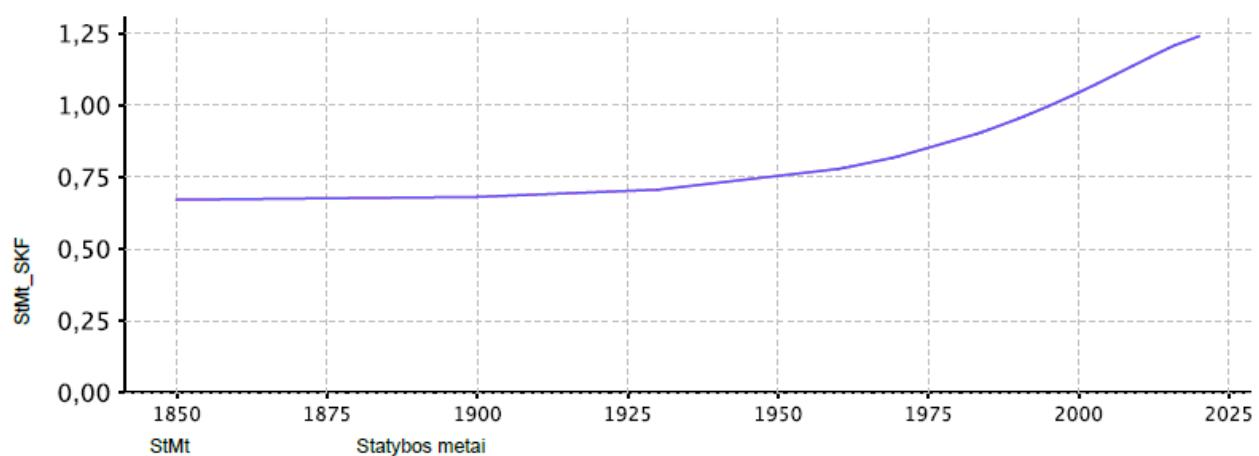
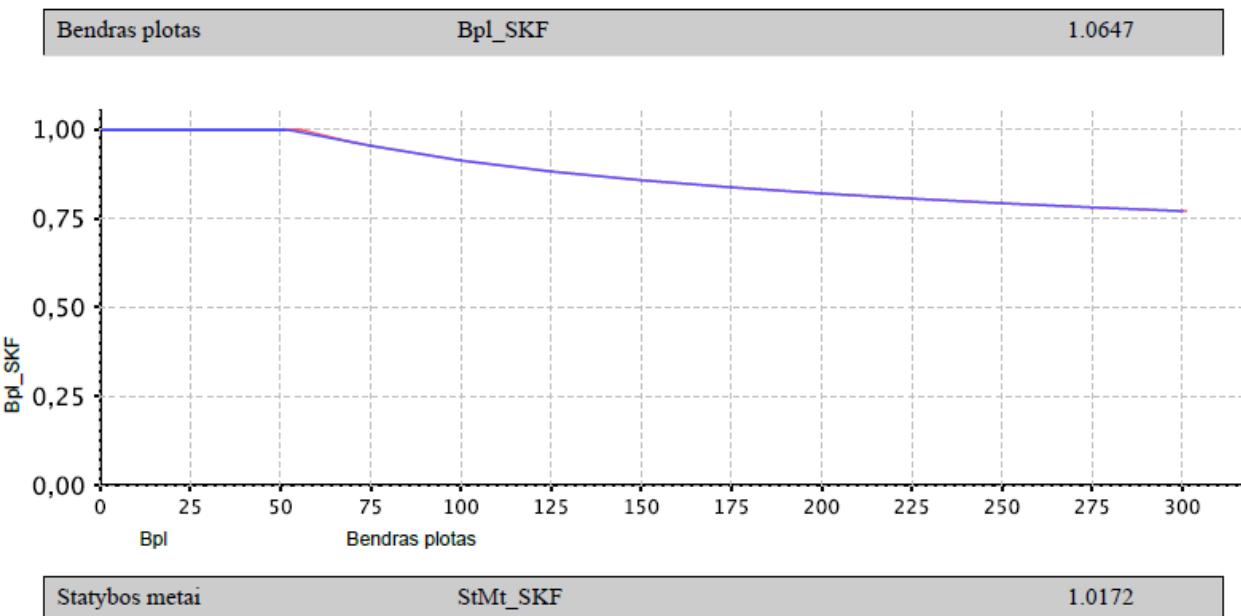
Pirmas aukštasis	Laipsnis: Auk1_BIN		Pagrindas: 0.95	
1-1	1.0			

Viršutinis aukštasis	Laipsnis: AukV_BIN		Pagrindas: 0.96	
1-16	1.0			

Šildymas	Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 0.95	
Centrinis šildymas	0.0	Krošninis šildymas	1.0	Nėra
Vietinis centrinis šildymas	0.0			1.0

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Bendrabučiai

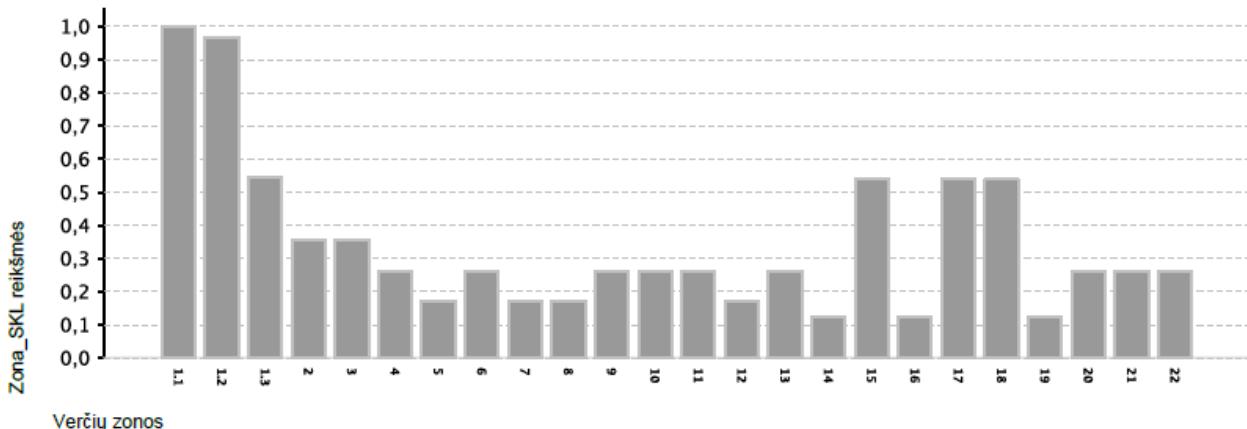

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Butai

Modelis Nr.: 13004. Zona_SKL^(1,0086) x Sn_SKL^(1,0434) x (1,12) ^ RkMt_BIN x (0,87) ^ Auk_BIN x (0,95) ^ Auk1_BIN x (0,96) ^ AukV_BIN x (0,95) ^ Šl_BIN x Bpl_SKF^(1,0647) x StMt_SKF^(1,0172) x (243 x Bpl_RKS -61 x PgNPI_RKS -61 x RūsPl_RKS -61 x GarPl_RKS) . Jei bendrabučiai, gautą vertę dauginti iš 0,56

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

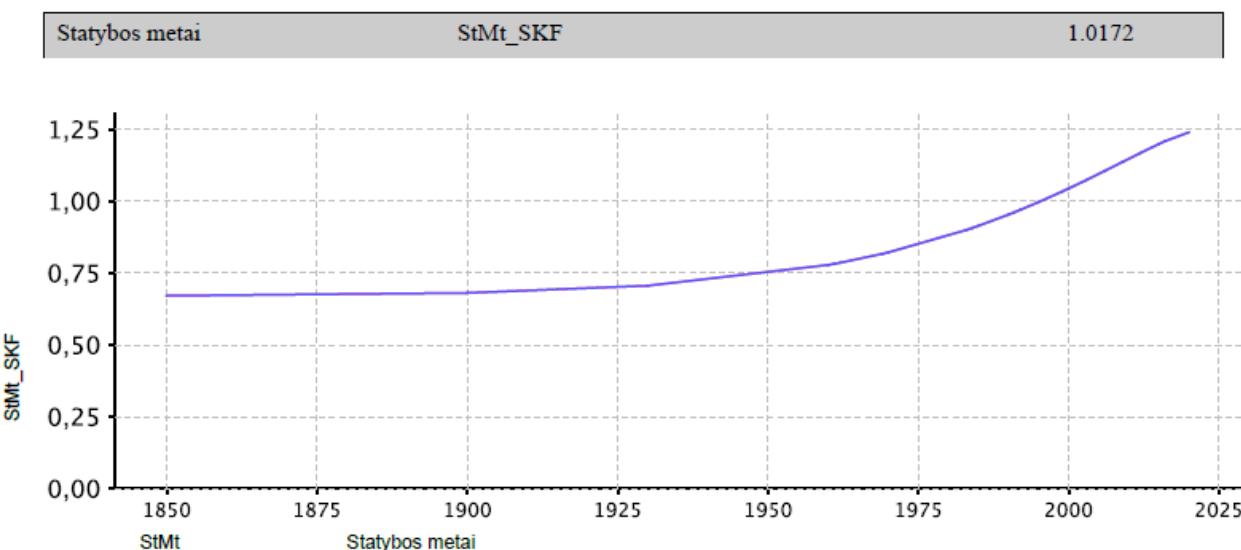
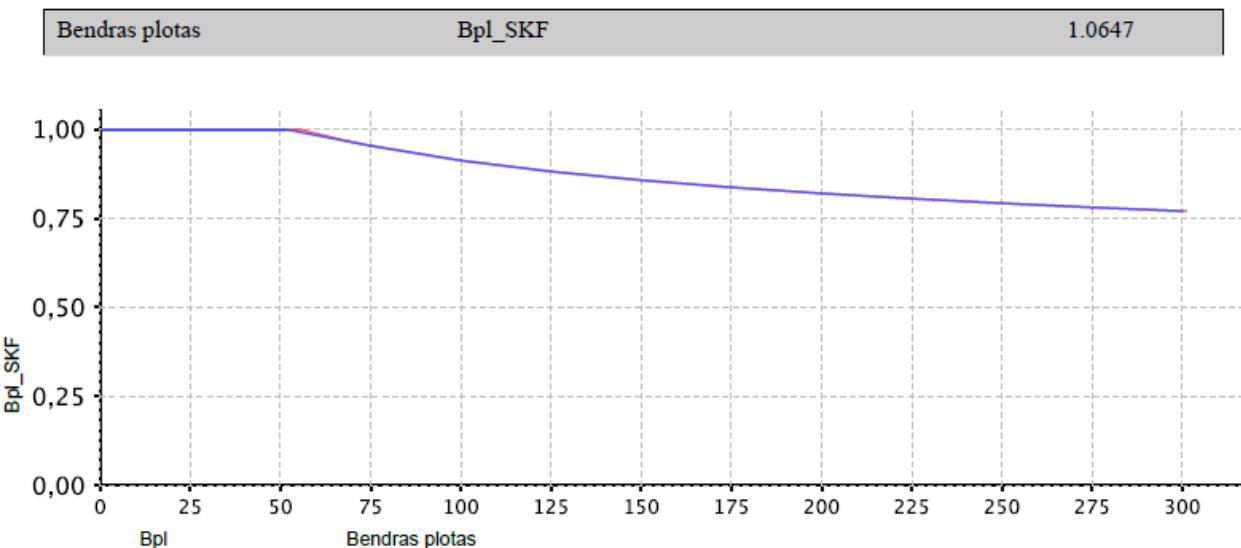

Modelio kintamujų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0434	
Akmenbetonis	0.97	Asbest cementis su karkasu	0.66	Blokeliai	1.0	
Gelžbetonio plokštės	0.97	Medis su karkasu	0.71	Metalas su karkasu	1.0	
Molis	0.66	Monolitinis gelžbetonis	0.97	Plastikas su karkasu	0.66	
Plytos	1.0	Rąstai	0.74	Stiklas su karkasu	1.0	
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN			Pagrindas: 1.12	
2001-2099	1.0					
Aukštasis		Laipsnis: Auk_BIN			Pagrindas: 0.87	
0-0	1.0					
Pirmas aukštasis		Laipsnis: Auk1_BIN			Pagrindas: 0.95	
1-1	1.0					
Viršutinis aukštasis		Laipsnis: AukV_BIN			Pagrindas: 0.96	
1-16	1.0					
Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN			Pagrindas: 0.95	
Centrinis šildymas	0.0	Krošninis šildymas	1.0	Nėra	1.0	
Vietinis centrinis šildymas	0.0					

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Butai

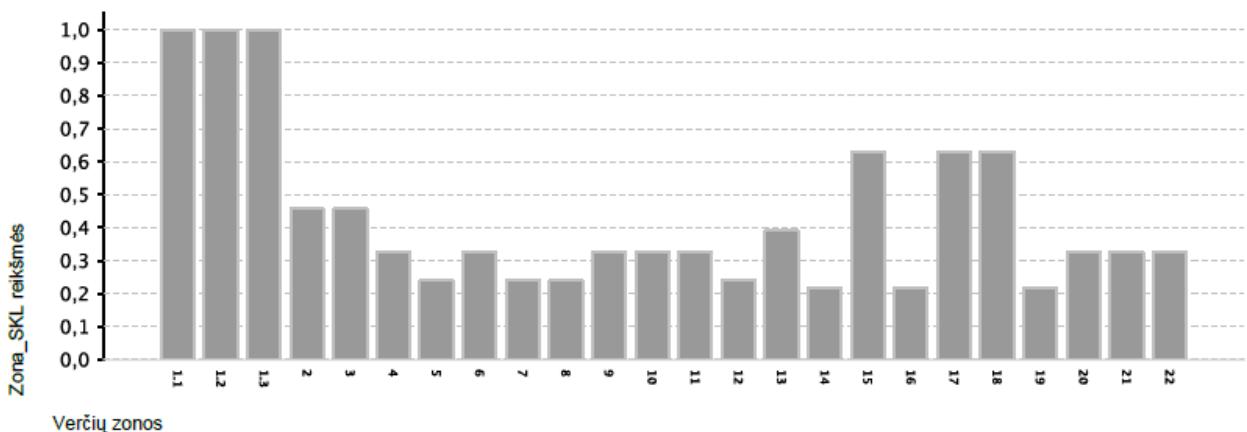

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Garažai

**Modelis Nr.: 13010. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1,0418) x Bpl_SKF^(1,0026)
x StMt_SKF^(1,0105) x (46 x Bpl_RKS))**

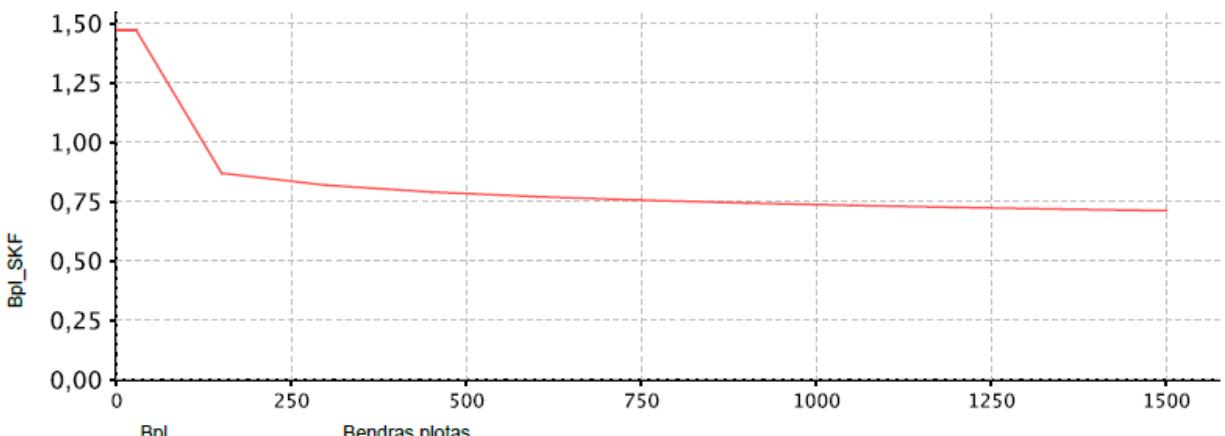
Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos	Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0418	
Akmenbetonis	0.97	Asbest cementinis su karkasu	0.47	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.97	Medis su karkasu	0.47	Metalas su karkasu	0.25
Molis	0.25	Monolitinis gelžbetonis	0.97	Plastikas su karkasu	0.47
Plytos	1.0	Rąstai	0.47	Stiklas su karkasu	1.0

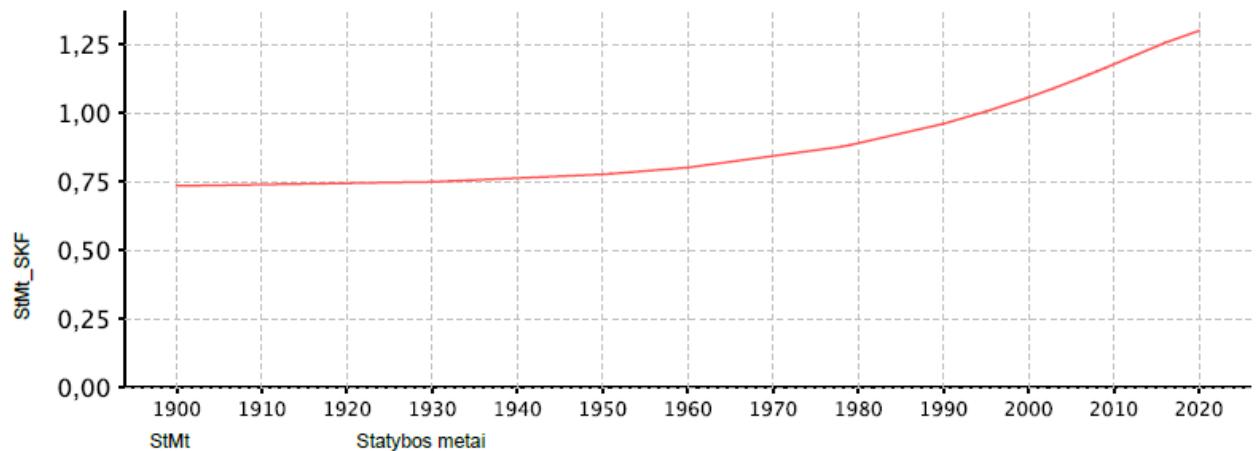
Bendras plotas	Bpl_SKF	1.0026
----------------	---------	--------

Statybos metai	StMt_SKF	1.0105
----------------	----------	--------

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Garažai

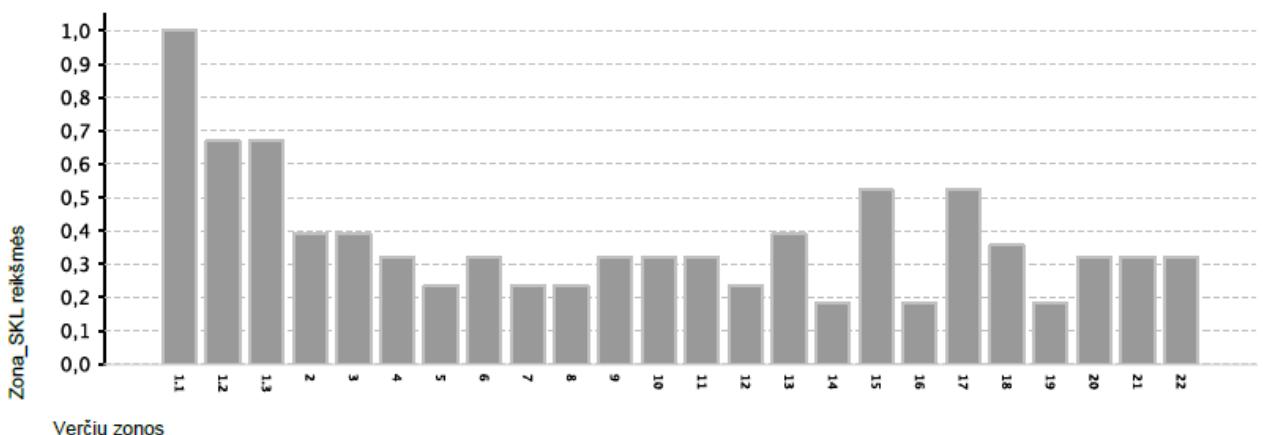

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Kultūros, švietimo ir mokslo(n)

Modelis Nr.: 13008. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1,0256) x (1,08) ^{(RkMt_BIN x (0,87) [^] Auk_BIN x Bpl_SKF^(1,0046) x StMt_SKF^(1,0058) x (115 x Bpl_RKS -29 x PgPl_RKS))}

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos	Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0256	
Akmenbetonis	0.89	Asbestcementis su karkasu	0.64	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.89	Medis su karkasu	0.68	Metalas su karkasu	0.64
Molis	0.64	Monolitinis gelžbetonis	0.89	Plastikas su karkasu	0.64
Plytos	1.0	Rąstai	0.68	Stiklas su karkasu	1.0

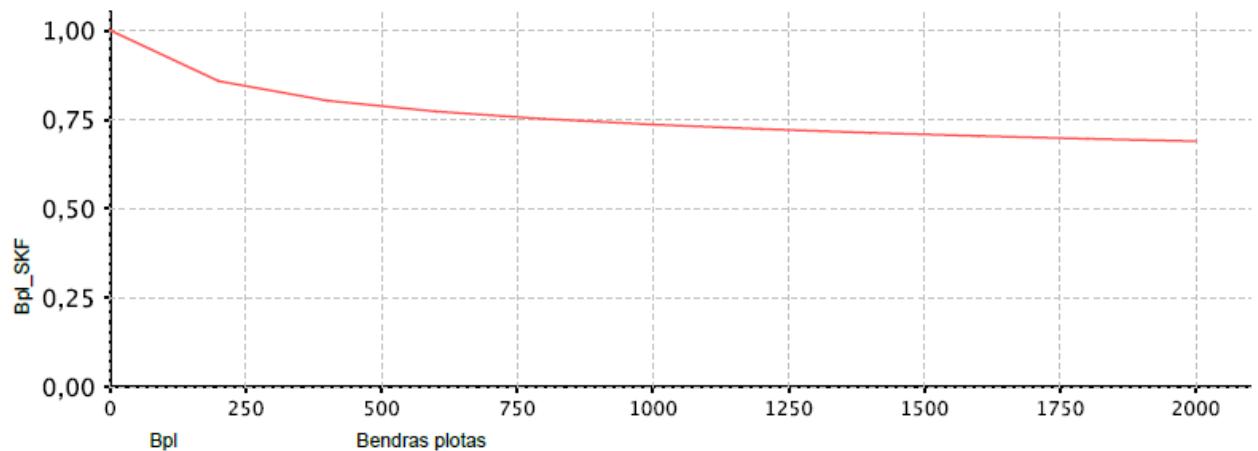
Rekonstrukcijos metai	Laipsnis: RkMt_BIN			Pagrindas: 1.08
2001-2099	1.0			

Aukštas	Laipsnis: Auk_BIN			Pagrindas: 0.87
0-0	1.0	1-100	0.0	

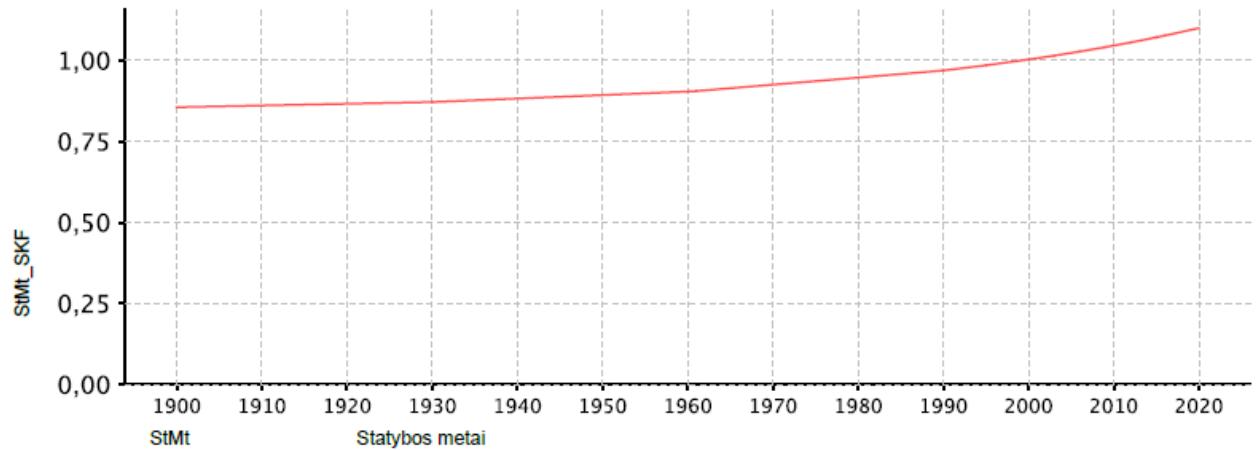
Bendras plotas	Bpl_SKF			1.0046

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Kultūros, švietimo ir mokslo(n)

Statybos metai	StMt_SKF	1.0058
----------------	----------	--------

VĮ Registrų centras

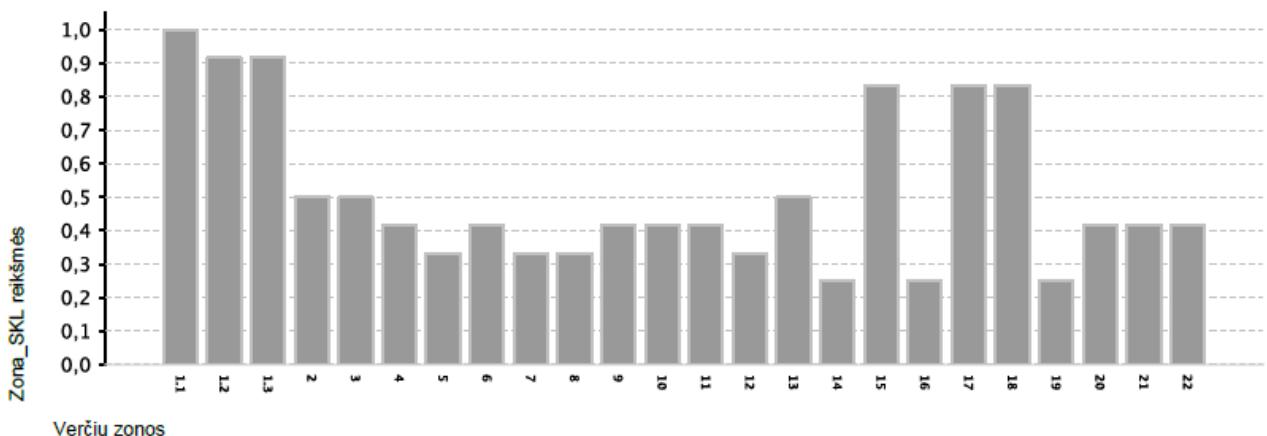
2016 m. masinis vertinimas

Kėdainių r. sav.

Pagalbinio ūkio pastatai

**Modelis Nr.: 13006. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1.0) x (1,2) ^{Šl_BIN} x
Tūris_SKF^(1.0) x StMt_SKF^(1.0) x (12 x Tūris_RKS))**

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

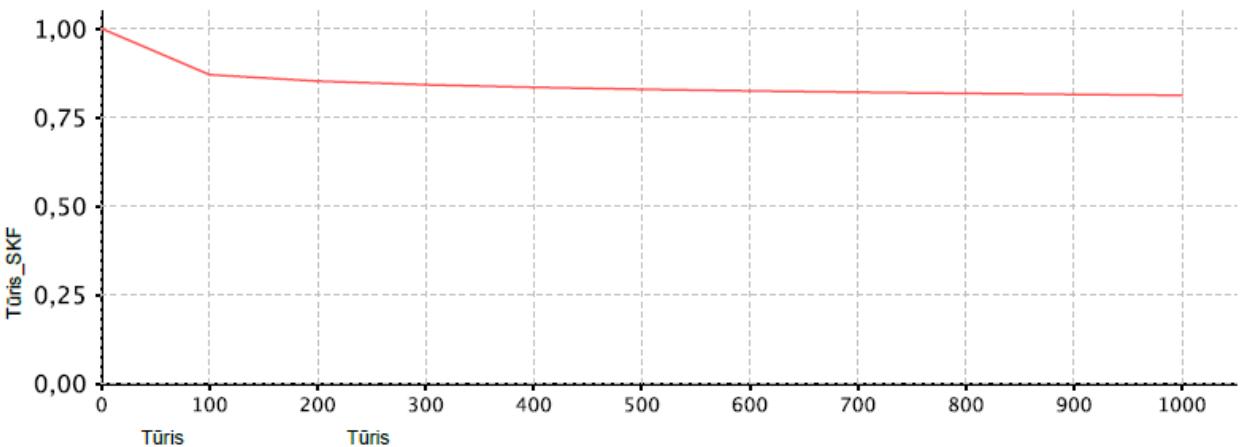

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos	Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0	
Akmenbetonis	1.0	Asbestcementis su karkasu	0.6	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	1.0	Medis su karkasu	0.6	Metalas su karkasu	0.6
Molis	0.6	Monolitinis gelžbetonis	1.0	Plastikas su karkasu	0.6
Plytos	1.0	Rąstai	0.6	Stiklas su karkasu	0.6

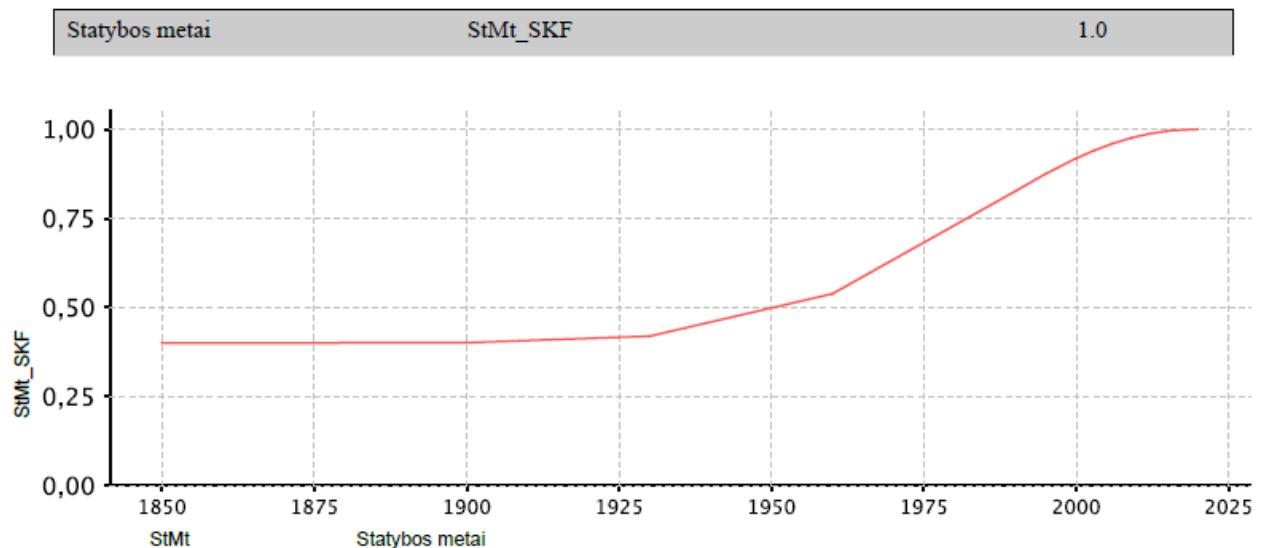
Šildymas	Laipsnis: Šl_BIN			Pagrindas: 1.2	
Centrinis šildymas	1.0	Krosmiinis šildymas	1.0	Néra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Tūris	Tūris_SKF	1.0
-------	-----------	-----

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Pagalbinio ūkio pastatai

VĮ Registrų centras

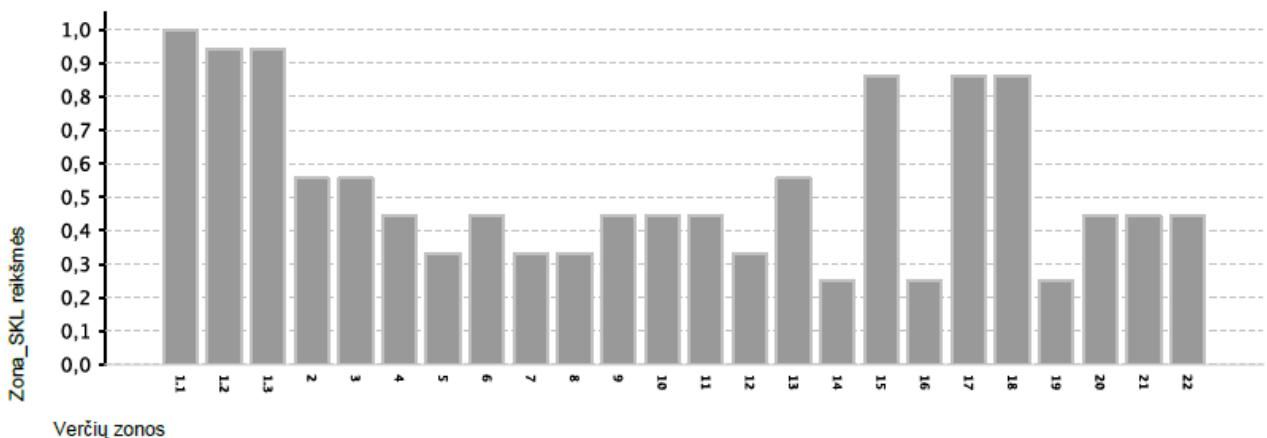
2016 m. masinis vertinimas

Kėdainių r. sav.

Pagalbinio ūkio patalpos

Modelis Nr.: 13005. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1.0) x (1,2) [^] Šl_BIN x Bpl_SKF^(1.0) x StMt_SKF^(1.0) x (36 x Bpl_RKS))

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

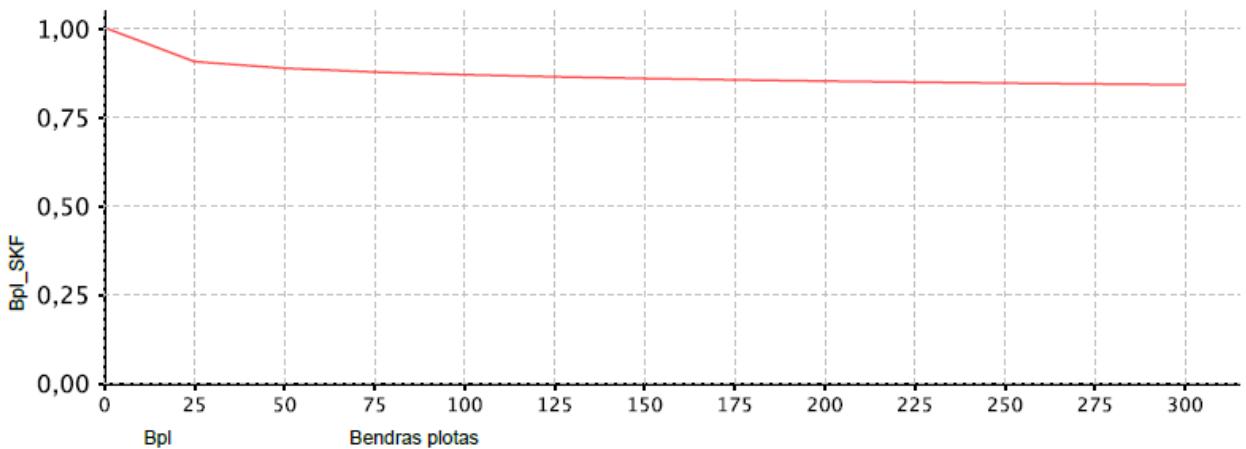

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos	Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0	
Akmenbetonis	1.0	Asbestcementis su karkasu	0.6	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	1.0	Medis su karkasu	0.6	Metalas su karkasu	0.6
Molis	0.6	Monolitinis gelžbetonis	1.0	Plastikas su karkasu	0.6
Plytos	1.0	Rąstai	0.6	Stiklas su karkasu	0.6

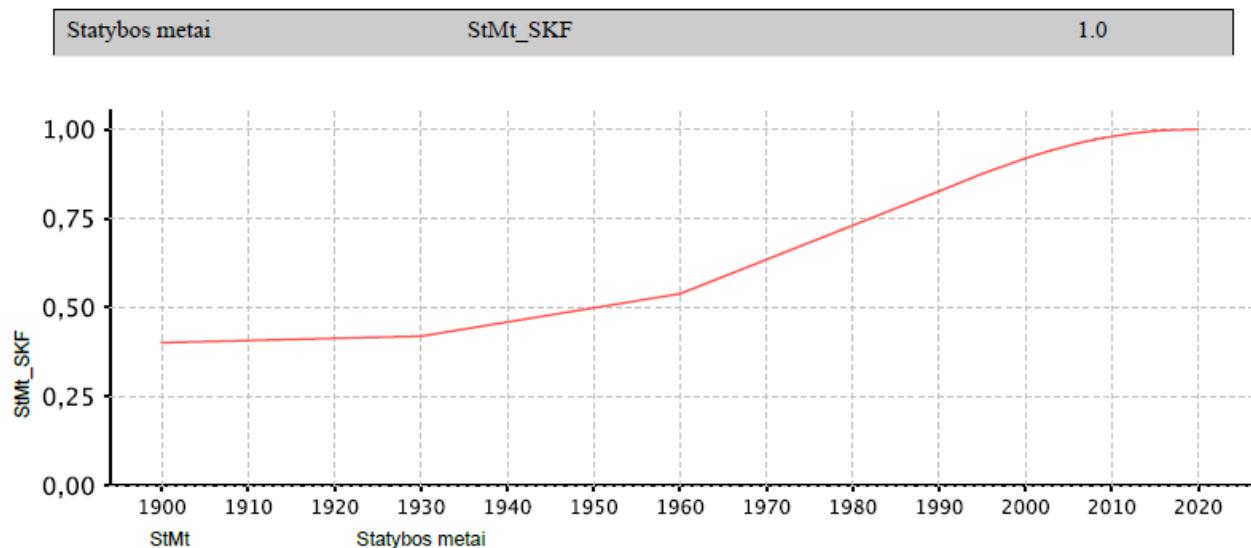
Šildymas	Laipsnis: Šl_BIN			Pagrindas: 1.2	
Centrinis šildymas	1.0	Krosmiinis šildymas	1.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Bendras plotas	Bpl_SKF			1.0	

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Pagalbinio ūkio patalpos

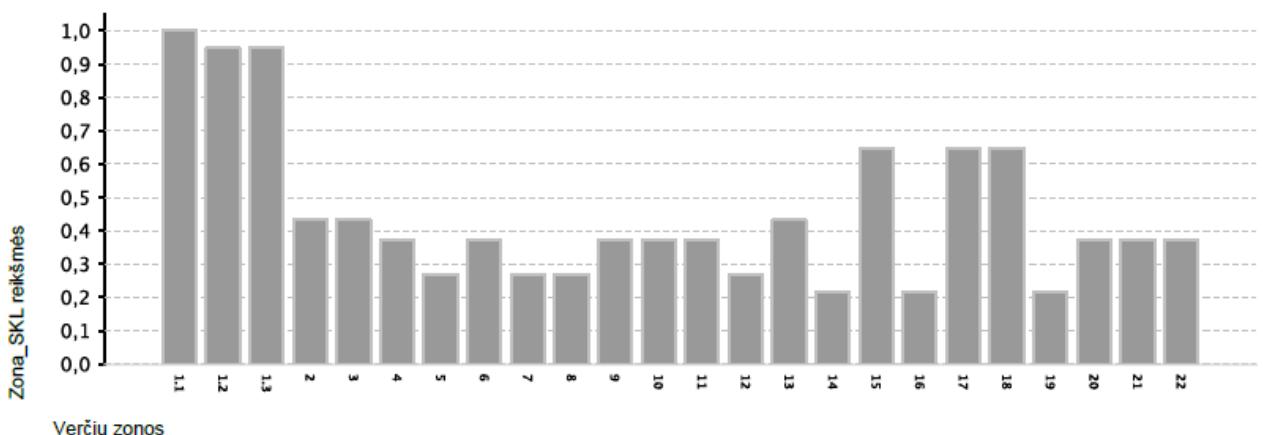

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Poilsio ir sporto

Modelis Nr.: 13009. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1,0044) x (1,08) ^{(RkMt_BIN x (0,87) ^{Auk_BIN x Bpl_SKF^(1,0085) x StMt_SKF^(1,0755) x (134 x Bpl_RKS -34 x PgPl_RKS))}}

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos	Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0044	
Akmenbetonis	0.92	Asbestcementis su karkasu	0.64	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.92	Medis su karkasu	0.68	Metalas su karkasu	1.0
Molis	0.64	Monolitinis gelžbetonis	0.92	Plastikas su karkasu	0.64
Plytos	1.0	Rąstai	0.68	Stiklas su karkasu	1.0

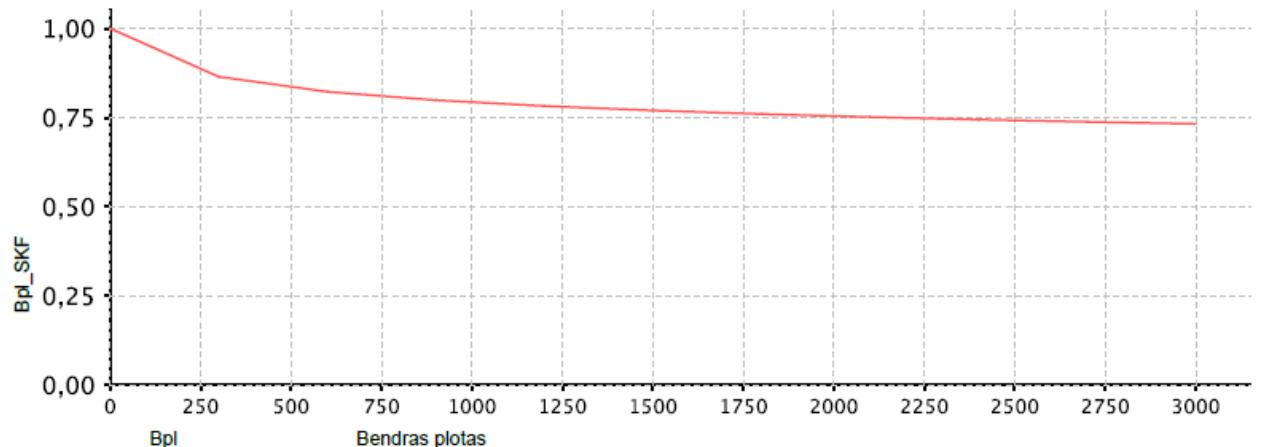
Rekonstrukcijos metai	Laipsnis: RkMt_BIN			Pagrindas: 1.08	
2001-2099	1.0				

Aukštas	Laipsnis: Auk_BIN			Pagrindas: 0.87	
0-0	1.0	1-1	0.0	2-200	1.0

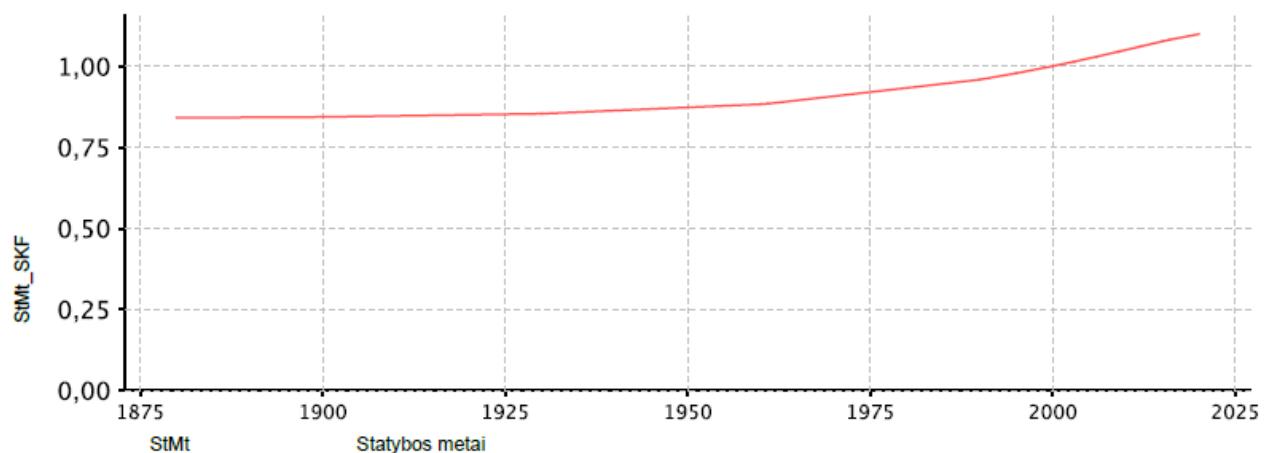
Bendras plotas	Bpl_SKF			1.0085	

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Poilsio ir sporto

Statybos metai	StMt_SKF	1.0755
----------------	----------	--------

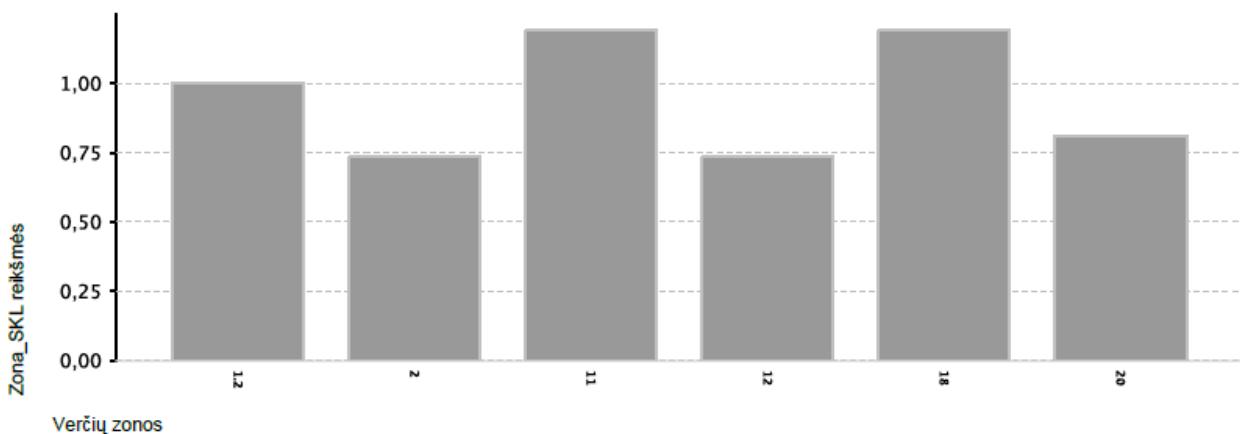

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Sodų pastatai

Modelis Nr.: 13007. Zona_SKL^(1,0014) x Sn_SKL^(1,018) x (1,08) ^ RkMt_BIN x (1,05) ^ Šl_BIN x Bpl_SKF^(1,0275) x StMt_SKF^(1,0546) x (79 x Bpl_RKS -20 x PgPl_RKS)

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamujų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.018
Akmenbetonis	1.0	Asbestcementis su karkasu	0.61	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	1.0	Medis su karkasu	0.61	Metalas su karkasu	0.61
Molis	0.61	Monolitinis gelžbetonis	1.0	Plastikas su karkasu	0.61
Plytos	1.0	Rąstai	0.63	Stiklas su karkasu	1.0

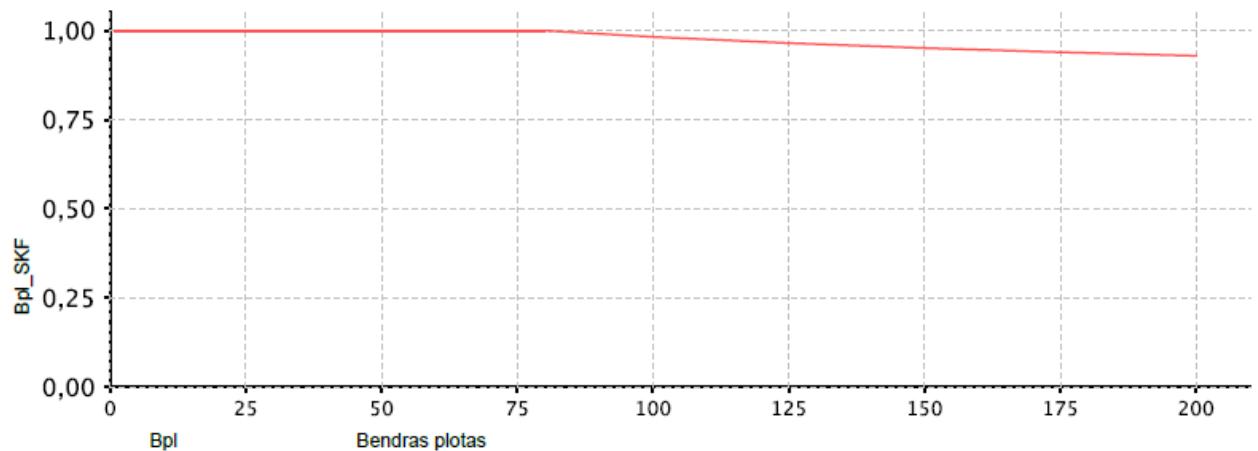
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN	Pagrindas: 1.08
2001-2099	1.0		

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN	Pagrindas: 1.05		
Centrinis šildymas	1.0	Krosminis šildymas	0.0	Nėra	0.0
Vietinis centrinis šildymas	1.0				

Bendras plotas		Bpl_SKF	1.0275

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

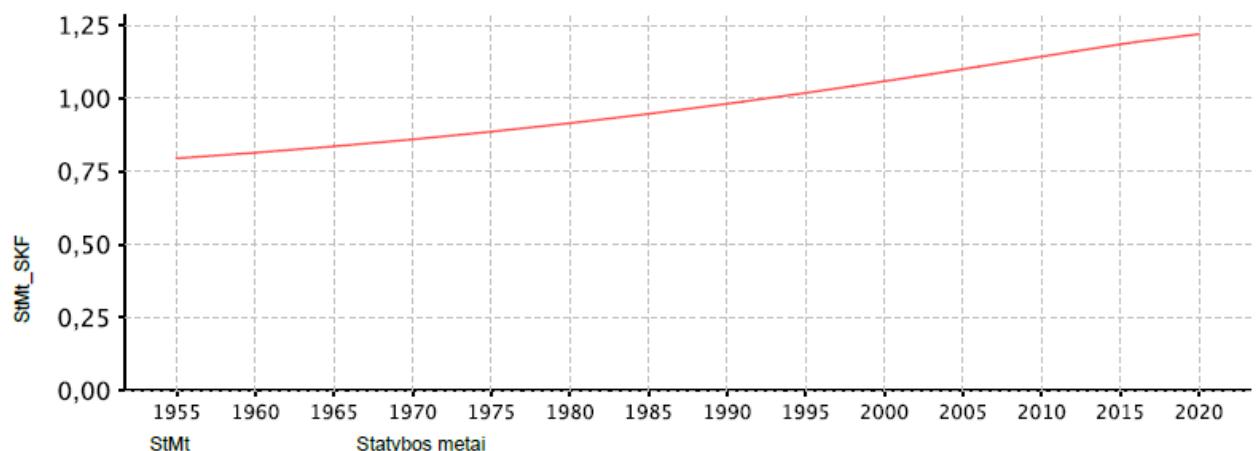
Sodų pastatai

Statybos metai

StMt_SKF

1.0546

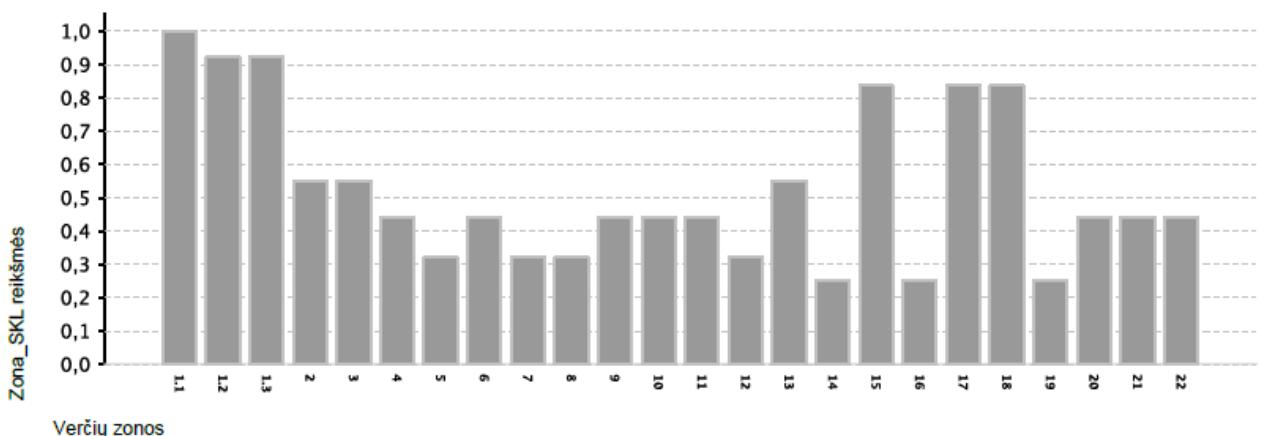

VĮ Registrų centras
2016 m. masinis vertinimas
Kėdainių r. sav.

Vieno-dviejų butų namai

**Modelis Nr.: 13011. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1,019) x (1,08) [^] RkMt_BIN
x (0,95) [^] Šl_BIN x Bpl_SKF^(1,0247) x StMt_SKF^(0,9974) x (221 x Bpl_RKS -
55 x PgNPI_RKS -55 x RūsPl_RKS -55 x GarPl_RKS)**

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.019	
Akmenbetonis	0.94	Asbestcementis su karkasu	0.67	Blokeliai	1.0	
Gelžbetonio plokštės	0.94	Medis su karkasu	0.72	Metalas su karkasu	0.8	
Molis	0.67	Monolitinis gelžbetonis	0.94	Plastikas su karkasu	0.72	
Plytos	1.0	Rąstai	0.72	Stiklas su karkasu	1.0	

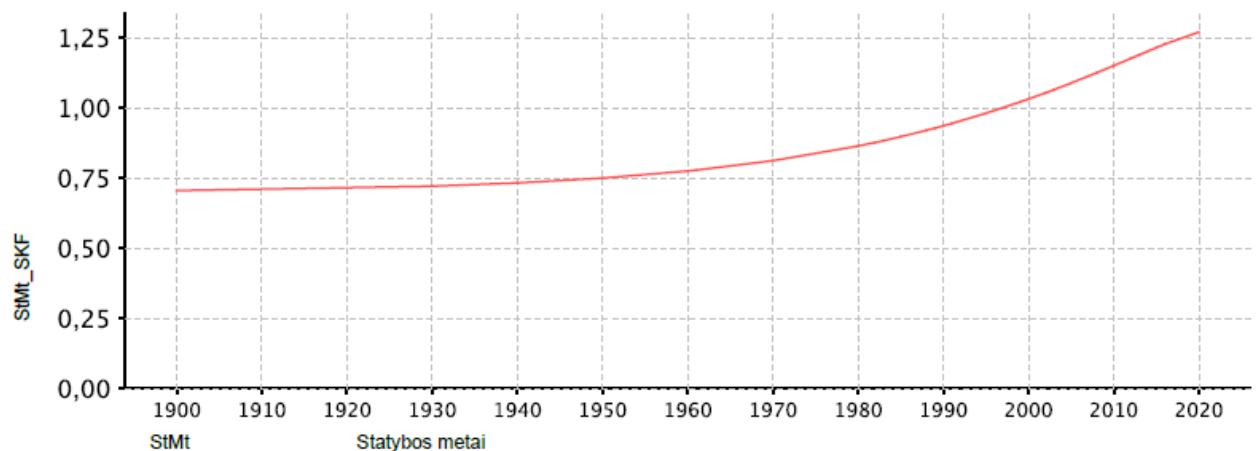
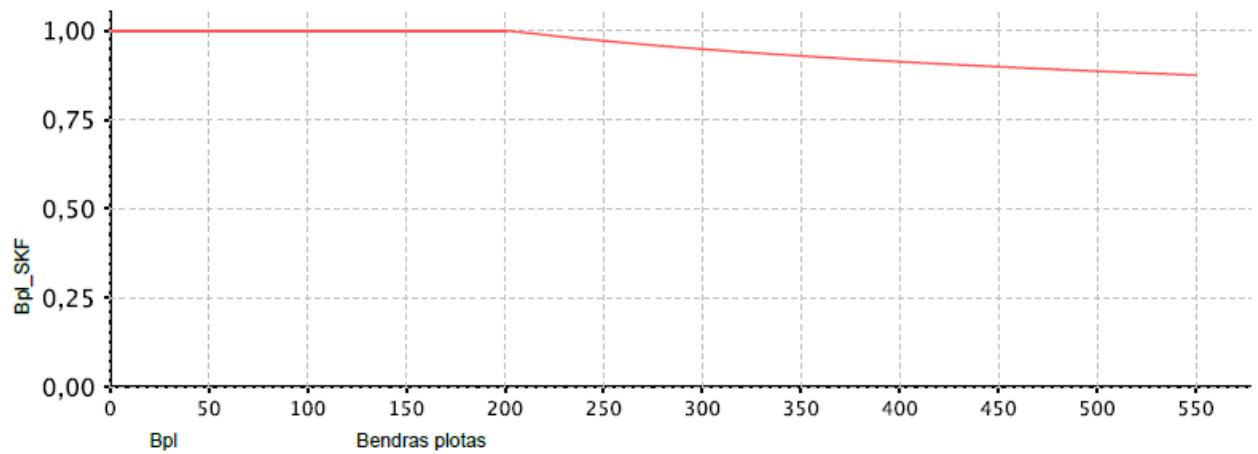
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08	
2001-2099	1.0				

Šildymas		Laipsnis: Šl_BIN		Pagrindas: 0.95	
Centrinis šildymas	0.0	Krosmis šildymas	1.0	Nėra	1.0
Vietinis centrinis šildymas	0.0				

Bendras plotas		Bpl_SKF		1.0247	

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Vieno-dviejų butų namai

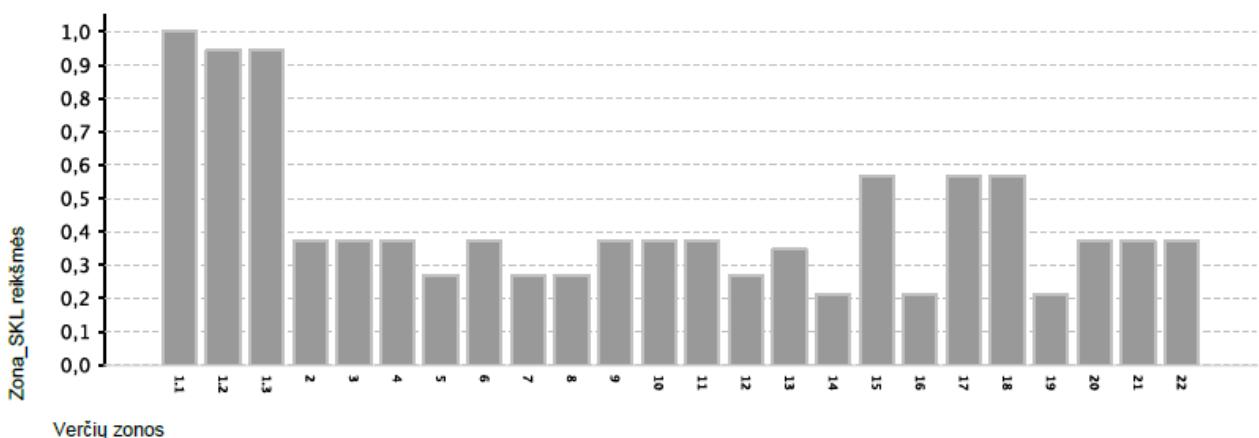

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

Modelis Nr.: 13012. Zona_SKL[^](1,0158) x Pask_SKL[^](1,0202) x Sn_SKL[^](1,0044) x (1,08) [^] RkMt_BIN x (0,87) [^] Auk_BIN x Bpl_SKF[^](1,0085) x StMt_SKF[^](1,0755) x (244 x Bpl_RKS -61 x PgPl_RKS)

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Paskirtis		Pagrindas: Pask_SKL		Laipsnis: 1.0202	
Maitinimo	0.92	Paslaugų	0.86	Prekybos	1.0
Viešbučių	0.95				

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.0044	
Akmenbetonis	0.92	Asbestcementis su karkasu	0.64	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.92	Medis su karkasu	0.68	Metalas su karkasu	1.0
Molis	0.64	Monolitinis gelžbetonis	0.92	Plastikas su karkasu	0.64
Plytos	1.0	Rąstai	0.68	Stiklas su karkasu	1.0

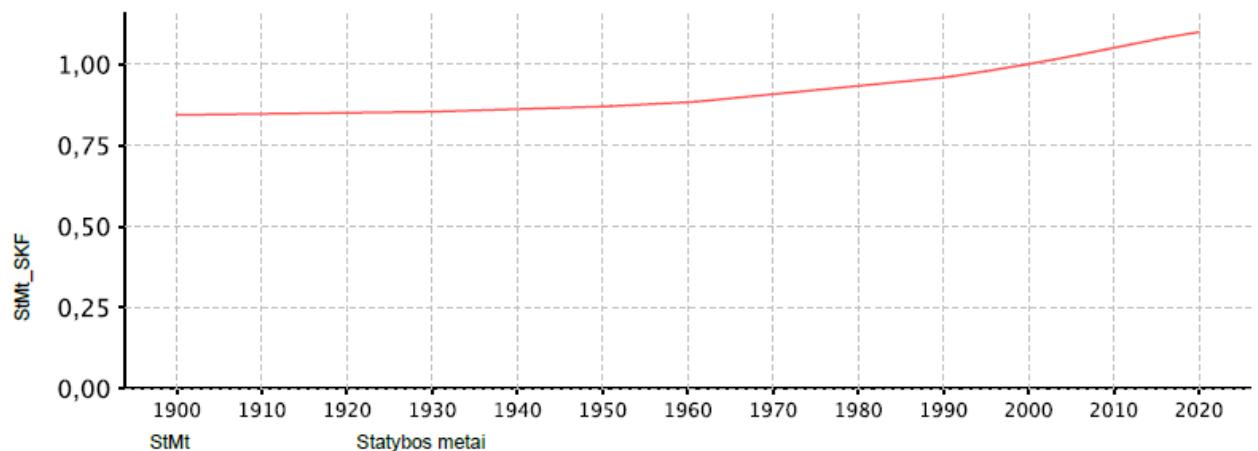
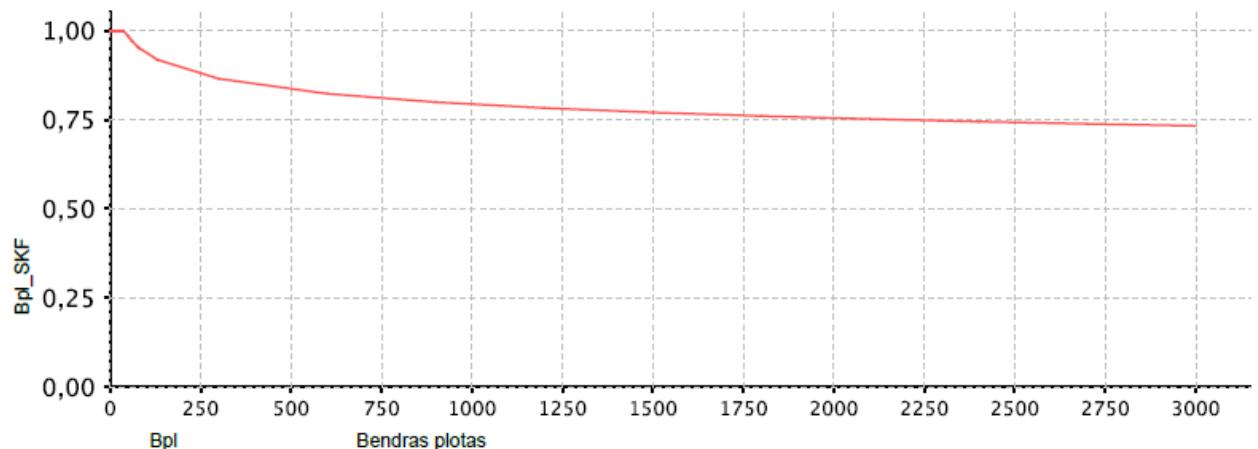
Rekonstrukcijos metai		Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08	
2001-2099	1.0				

Aukštasis		Laipsnis: Auk_BIN		Pagrindas: 0.87	
0-0	1.0	1-1	0.0	2-100	1.0

Bendras plotas		Bpl_SKF		1.0085	

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

10.5. Vertinimo modeliai pajamų metodu

VĮ Registrų centras

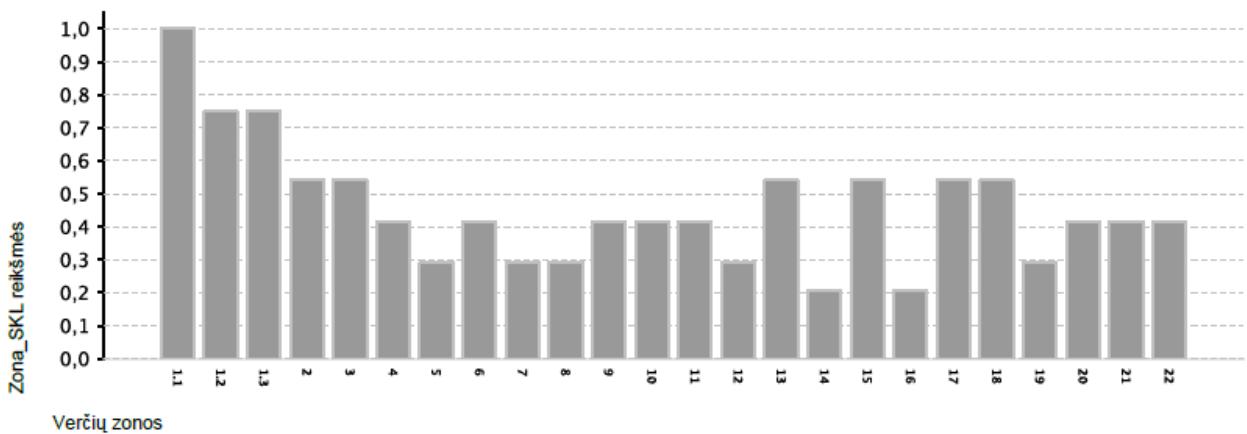
2016 m. masinis vertinimas

Kėdainių r. sav.

Administracinié ir gydymo(n)

Modelis Nr.: 6468. Zona_SKL^(1,0158) x Sn_SKL^(1,0256) x (0,9) [^] Pask_BIN x (1,08) [^] RkMt_BIN x (0,87) [^] Auk_BIN x Bpl_SKF^(1,0046) x StMt_SKF^(1,0058) x 2,4)

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamujų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Sienų medžiagos		Pagrindas: Sn_SKL		Laipsnis: 1.0256	
Akmenbetonis	0.89	Asbestcementis su karkasu	0.64	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.89	Medis su karkasu	0.68	Metalas su karkasu	1.0
Molis	0.64	Monolitinis gelžbetonis	0.89	Plastikas su karkasu	0.64
Plytos	1.0	Rąstai	0.68	Stiklas su karkasu	1.0

Paskirtis	Laipsnis: Pask_BIN		Pagrindas: 0.9
Administracinié	0.0	Gydymo	1.0

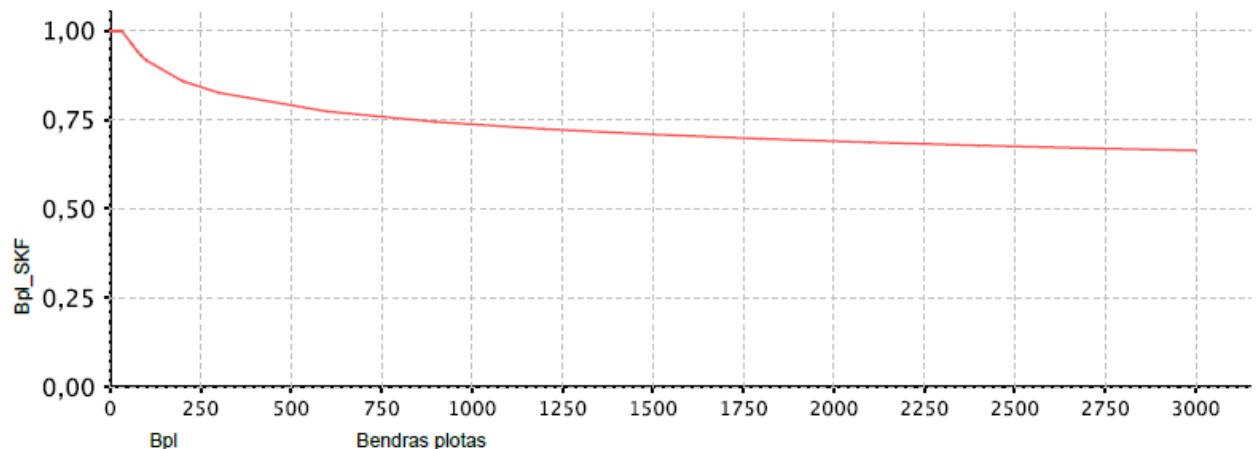
Rekonstrukcijos metai	Laipsnis: RkMt_BIN		Pagrindas: 1.08
2001-2099	1.0		

Aukštas	Laipsnis: Auk_BIN		Pagrindas: 0.87
0-0	1.0	1-100	0.0

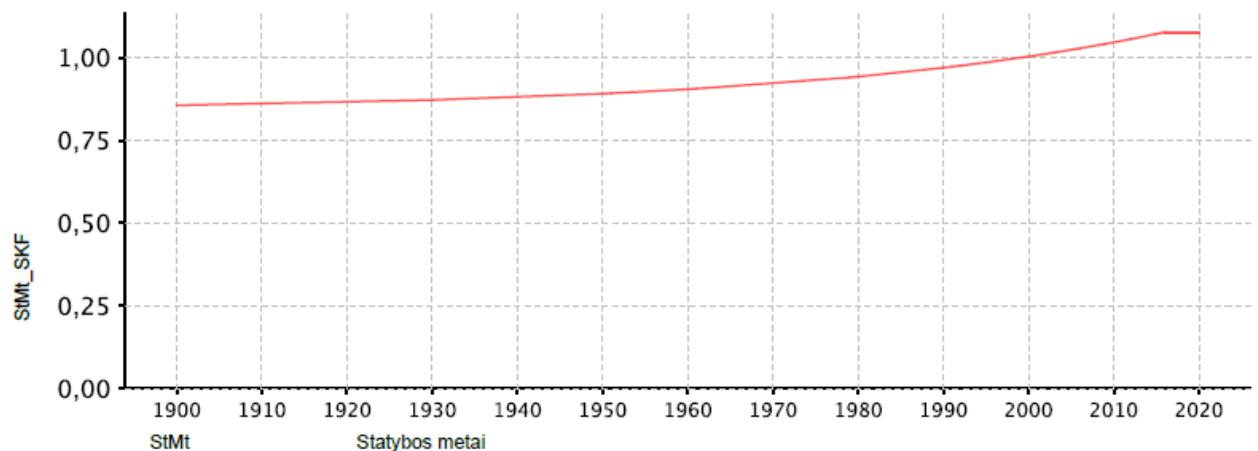
Bendras plotas	Bpl_SKF		1.0046

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Administracinė ir gydymo(n)

Statybos metai	StMt_SKF	1.0058
----------------	----------	--------

VĮ Registrų centras

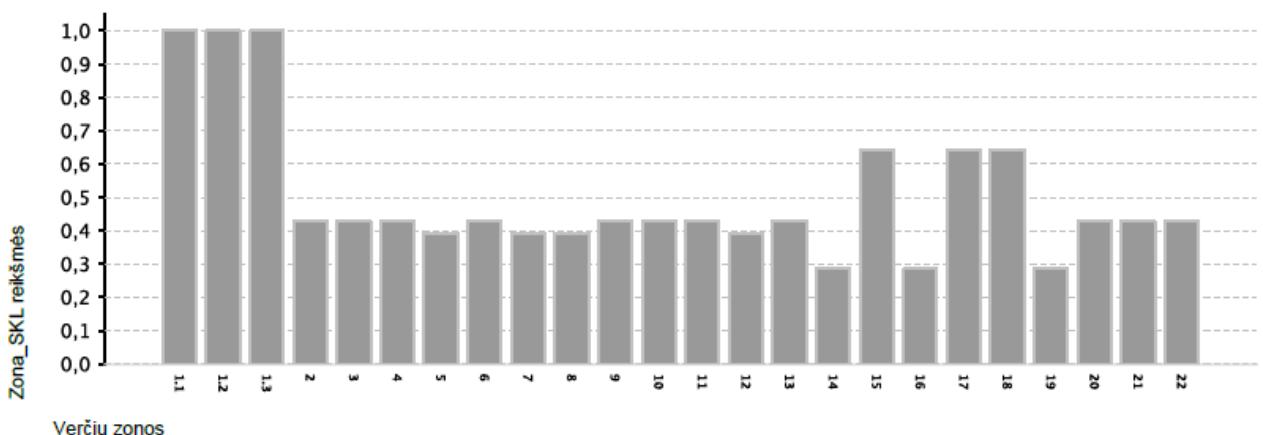
2016 m. masinis vertinimas

Kėdainių r. sav.

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

Modelis Nr.: 6466. Zona_SKL^(1,0158) x Pask_SKL^(1,0202) x Sn_SKL^(1,0044) x (1,08) [^] RkMt_BIN x (0,87) [^] Auk_BIN x Bpl_SKF^(1,0085) x StMt_SKF^(1,0075) x 2,8)

Verčių zonų Zona_SKL reikšmės

Modelio kintamųjų taikymo sąlygos ir reikšmės:

Paskirtis	Pagrindas: Pask_SKL			Laipsnis: 1.0202	
Maitinimo	0.92	Paslaugų	0.86	Prekybos	1.0
Viešbučių	0.95				

Sienų medžiagos	Pagrindas: Sn_SKL			Laipsnis: 1.0044	
Akmenbetonis	0.92	Asbestcementis su karkasu	0.64	Blokeliai	1.0
Gelžbetonio plokštės	0.92	Medis su karkasu	0.68	Metalas su karkasu	1.0
Molis	0.64	Monolitinis gelžbetonis	0.92	Plastikas su karkasu	0.64
Plytos	1.0	Rąstai	0.68	Stiklas su karkasu	1.0

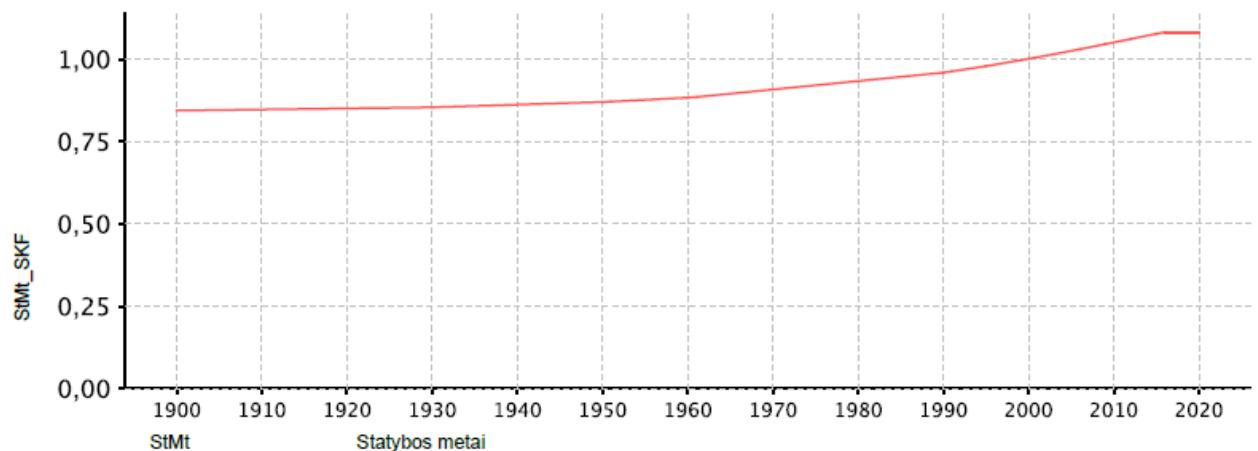
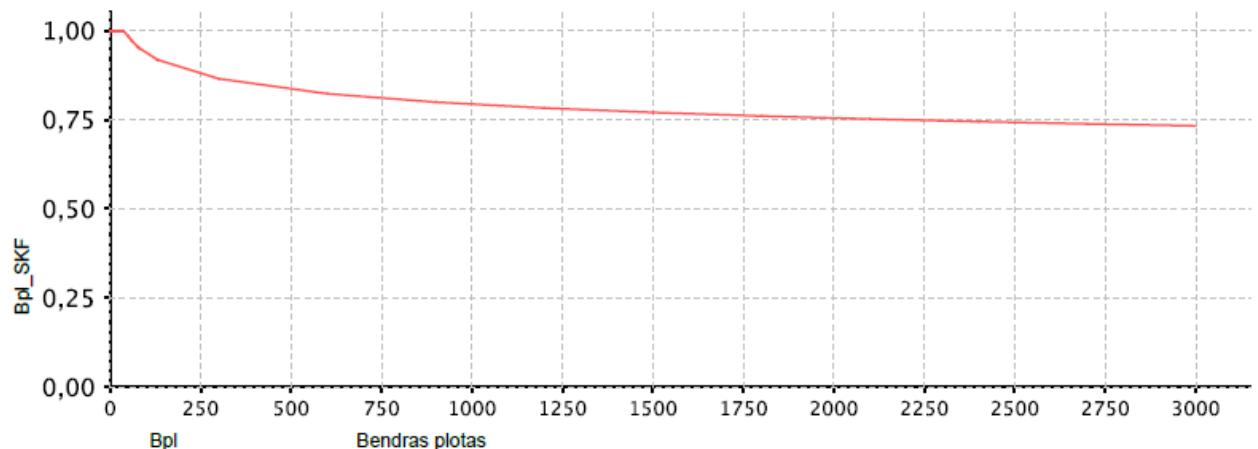
Rekonstrukcijos metai	Laipsnis: RkMt_BIN			Pagrindas: 1.08	
2001-2099	1.0				

Aukštas	Laipsnis: Auk_BIN			Pagrindas: 0.87	
0-0	1.0	1-1	0.0	2-20	1.0

Bendras plotas	Bpl_SKF			1.0085	

VĮ Registrų centras
2016 m. masinio vertinimas
Kėdainių r. sav.

Viešb, prek, pasl,maitin(n)

10.6. Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimas dėl nekilnojamojo turto mokesčio tarifo nustatymo

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL 2015 METŲ NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO TARIFO NUSTATYMO

2014 m. balandžio 25 d. Nr. TS-78

Kėdainiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vienos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 37 punktu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Kėdainių rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ū :

1. Nustatyti 2015 metų nekilnojamojo turto mokesčio tarifą procentais nekilnojamojo turto mokesčinės vertės:

1.1 Komercinio naudojimo nekilnojamajam turtui:

1.1.1 administraciniams, maitinimo, paslaugų, prekybos, viešbučiu, poilsio paskirties statiniams (patalpoms):

esantiems mieste, kai bendras statinių (patalpu) plotas yra iki 500 kv. m – 0,8 proc., kai bendras statinių (patalpu) plotas 500 kv. m ir daugiau – 1 proc.;

esantiems kaimo vietovėje – 0,8 proc.

1.1.2 gydymo, kultūros, mokslo, sporto paskirties statiniams (patalpoms):

esantiems mieste – 0,8 proc.,

esantiems kaimo vietovėje – 0,3 proc.

1.2 Daugiaabučių namų savininkų bendriju, namų statybos bendriju, garažų ir sodininkų bendriju nekilnojamajam turtui (arba jo daliai), naudojamam komercinei veiklai – 0,8 proc.

1.3 Juridinių asmenų gyvenamiesiems statiniams (patalpoms), sodų ir garažų nekilnojamajam turtui (arba jo daliai), naudojamam komercinei veiklai – 0,8 proc.

1.4 Šio sprendimol- 3 punktuose nenurodytam nekilnojamajam turtui – 1 proc.

1.5 Faktiškai nenaudojama nekilnojamajam turtui, išskyrus kurio statyba neužbaigta Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka – 3 proc.

2. Nustatyti, kad informaciją apie faktiškai nenaudojaną nekilnojamąjį turą vienos mokesčių administratoriui pateikia savivaldybės seniūnijų seniūnai, kurių teritorijoje yra nekilnojamas turtas, administracijos direktorius nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Rimantas Diliūnas

10.7. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene ataskaita

Vadovaujantis Nekilnojamčio turto vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1049 „Dėl nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žn., 2005, Nr. 117-4234; 2011, Nr. 28-1321), vertintojas – VĮ Registrų centro Kauno filialas nuo 2015 m. rugsėjo 21 d. iki 2015 m. spalio 2 d. pristatė Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentus viešam svarstymui. Apie nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešą svarstymą 2015 m. rugėjo 10 d. buvo skelbtą leidinyje „Rinkos aikštė“.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene rezultatai:

Per nustatyta 10 darbo dienų laikotarpį susipažinti su Kėdainių rajono savivaldybės teritorijos nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentais niekas neatvyko, pastabų ir pasiūlymų iš gyventojų negauta.

Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene registravimo žurnalas pridedamas.

10.8. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene žurnalas

Reg. Nr.	Data	Interesanto vardas ir pavardė	Interesanto adresas	Trumpas pareiškimo turinys	Parašas
	2015.09.21- 2015.10.02			Masinio vertinimo dokumentų viešo svarstymo su visuomene metu pastabų ir pasiūlymų negauta	M. Bukelis K. Augutis A. Bubliauskas

10.9. Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų derinimo su savivaldybe ataskaita

Vadovaudamas Nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 29 d. nuarimo Nr. 1049 „Dėl nekilnojamojo turto vertinimo taisyklių patvirtinimo“, 36.1 punktu, VI Registrų centro Kauno filialas 2015 - 09 - 09 paprašė Kėdainių rajono savivaldybės pateikti pastabas dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų.

Kėdainių rajono savivaldybė 2015 - 09 - 28 raštu NR. AS - 3859 atsakė, kad pastabų dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų neturi.

Kėdainių rajono savivaldybės atsiustas raštas dėl Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų derinimo pridedamas.

Valstybės įmonės Registrų centro Kauno filialas

Direktoriaus pavaduotoja

Edita Kivarienė

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vedėjas, nekilnojamojo turto vertintojas (kval., paž. Nr. A 000610)

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas, nekilnojamojo turto vertintojas (kval., paž. Nr. A 000590)

Vertinimo valstybės reikmėms skyriaus vertintojas, nekilnojamojo turto vertintojo asistentas (kval., paž. Nr. A 000289)

Martynas Bukelis

Konradas Augutis

Algimantas Bubliauskas

Valstybės įmorcis Registrų centro
Kauno filialas
GAUTA

2015-10-01

Nr. KAU-464

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 36, 57288 Kėdainiai, tel. (8 347) 69 550, faks. (8 347) 61 125,
el. p. administracija@kedainiai.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas: 188768545

VĮ Registru centro
Kauno filialui
E. Ožeškienės g.12,
LT-44252 Kaunas

2015-09-08 Nr. 45-3859

¶ 2015-09-09 Nr. (3.8.9)KAUsK-589

DĖL NEKILNOJAMOJO TURIO (STATINIŲ) IR ŽEMĖS MASINIO VERTINIMO DOKUMENTŲ PATEIKIMO

Kėdainių rajono savivaldybės administracija atsakydama į Jūsų 2015 m. rugpjūčio 9 d. raštą Nr. (3.8.9)KAUsK-589 „Dėl nekilnojamojo turto (statinių) ir žemės masinio vertinimo dokumentų pateikimo“ informuoja, kad susipažino su naujai parengtomis žemės masinio vertinimo ataskaitomis ir iš esmės pritaria.

Administracijos direktorius

Ovidijus Kačiulis

Juratė Misevičienė tel. (8 347) 695-2, el.p.jurate.miseviciene@kedainiai.lt

10.10. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktos pastabos dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų

Valstybės įmonei Registrų centras
GAUTA
2015 M 12 D 9-11766

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Valstybės įmonei Registrų centras
V. Kudirkos 18-3
LT-03105 Vilnius

2015-11-]O Nr. (14.12-01)-5K-1522360)-6K—
] 2015-10-22 Nr. (1.1.31)S-4911 1508266

DĖL NEKILNOJAMOJO TURTO MASINIO VERTINIMO DOKUMENTŲ

Finansų ministerija, susipažinusi su Valstybės įmonės Registrų centras pateiktais derinti nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų projektais, informuoja, kad pagal kompetenciją esminių pastabų neturi.

Kartu atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad:

1. tarp Alytaus rajono, Kauno rajono, Panevėžio rajono ir Vilniaus rajono savivaldybių nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų projektų néra pateiktos Teritorijos užstatymo pastatais intensyvumo schemas ir Pastatų išsidėstymo pagal sienų medžiagas schemas;

2. Telšių rajono savivaldybės Nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų derinimo su savivalda ataskaitoje nurodoma, kad per nustatytą 30 dienų laikotarpį nuo dokumentų gavimo Telšių rajono savivaldybė pastabų netiekė, tačiau kaip matyt iš pridedamos medžiagos (VĮ Registrų centro Telšių filialas 2015 m. rugsėjo 8 d. papraše Telšių rajono savivaldybės pateikti pastabas dėl nekilnojamojo turto masinio vertinimo dokumentų ir Telšių rajono savivaldybės administracijai 2015 m. rugsejo 23 d. raštu pateikė atsakymą) Telšių rajono savivaldybės administracija atsakymą pateikė per nustatytą terminą, tačiau pastabų neturėjo.

Finansų viceministras

Romualdas Gégžnas

Ingrida Večerskytė, 239 0284